

COMMENTARIA
IN ARISTOTELEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMEN X

SIMPLICII IN PHYSICORUM LIBROS POSTERIORES

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXV

SIMPLICII
IN ARISTOTELIS PHYSICORUM
LIBROS QUATTUOR POSTERIORES
COMMENTARIA

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

HERMANNUS DIELS

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXV

P R A E F A T I O

Simplicii in Physica commentarii pars altera, quae posteriores quatuor libros complectitur, priore paulo emendatius legitur in libris manuscriptis, ut correctoris auxilium raro desideretur. neque Aldinae textus tam foede corruptus quam prioris partis legitur huius, ut quae ex melioris classis exemplo derivata sit. nihilo tamen setius consentaneum est etiam huic parti ex codicibus salutarem ubivis opem adlatam esse.

De codicum virtutibus singillatim nunc exponam hoc in universum praefatus optimum esse A, altero loco censi C, tum M, deinceps deterioris farinae F, Aldinae denique naturam mixtam esse. nonnullis locis corruptionem quasi per gradus gliscentem vides, cuius generis exemplum videas p. 1029,17 et 18. sed ecce codices accuratius descriptos:

MARCIANUS 226, membraneus quadratus foliorum 382, saec. circiter X A (sec. Zanetti Graeca S. Marci Bibl. Ven. 1790 p. 118), collatus summa accuratione ab H. Vitellio. continet is libros V—VIII integros. de praestantia huius codicis iam vol. IX p. v², ix monui. librarius enim non solum eximia cura exemplar secutus est, sed indidem etiam ipse emendavit. itaque hanc scriptoris manum, sive textum scripsit sive correxit, A¹ nominare soleo¹⁾. supervenit autem postea recentior corrector (A²), qui ut A² egregium saepe et ipse exemplar ad emendandum accivit, velut mancum Eudemi fr. 82 eius virtute restitutum est p. 1357,25 (cf. praeterea 1048,8 1324,23 sqq. al.), ita haud raro in deterioris classis castra transiit velut p. 842,20 1218,18. interdum etiam interpolationis arguitur velut p. 1337,23

¹⁾ in extremis ego accuratius A et A¹ ut textus et emendationis scripturam distinxi, quae tamen cum eiusdem sit hominis et eiusdem exemplaris, ne error e discrepanti modo adnotationis nascatur, haud vereor.

ubi ex Platone suo foede interpolavit Simplicium. ceterum monendum est orthographiam maxime ad hunc librum qui unus antiquae consuetudinis vestigia reliquit conformata esse (cf. Praef. ad. vol. IX p. ix). ita ν paragogicum ad eius normam posui restitutum illud etiam eis locis, ubi correctoris posterioris rasura deletum est. quod tituli formam εἰς τὸ Ε ὑπόμνημα ὃ ἐστὶ πέμπτον antiquitus translatus olim (cf. l. c. p. v²) conieci, nunc mihi testimonio confirmare videor Philodemi, cuius extant simillimi tituli velut Περὶ κακῶν κτλ. Ζ, ὃ ἐστὶ Περὶ κολακείας.

C LAURENTIANUS LXXXV 5 membraneus quadratus saec. XI [sec. Bandinii Catal. Bibl. Laur. III 251]. constat fol. 198, continet librum V et VI. inc. ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ—πῇ δὲ κινεῖται, tum f. 101^v τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ζ' ἔθος ἔχοντες—ἀποδείξει δὲ τοῦτο ὕστερον. contulit H. Vitellius. hic liber etsi minus accurate scriptus est quam A et in aspiratione miro modo saepe vacillat ἡρμεῖν, ἀπέδειξεν, οὔσιων et contra αἰ οὔσαι scribendo, tamen est ubi A atque adeo omnium ceterorum librorum consensum virtute sua superet. scilicet ex eodem non modo archetypo manavit unde ceteri sed etiam eodem exemplari quo A usus est codicis C pater. verum supplementa hic et varias lectiones, quibus illud in margine et inter versus ornatum erat, haud raro felicius vel plenius in usum vocaverat quam A. id quod facile tibi persuadeas, si legas quae adnotavi ad p. 880,15 886,1 887,14³) 900,14. notandum est nonnullis locis C cum codice M uno contra AF verum servasse velut p. 916,6. 21 936,3. 8 et 939,20. imprimis conspicitur codicis C praestantia inde a p. 915, unde A per aliquot plagulas suae nobilitatis immemor nescio quo pacto in deterioris memoriae (F) societatem tractus est.

M MONACENSIS 428, chartaceus oblongus, saec. XIV sec. Hardtii Catal. IV 319, s. XV, ut ego iudico. contulit Guilelmus Schmitthenner Mattiacus. continet libros V—VIII. folia numerantur librorum singulorum singula, ita ut summa quinti ($\varphi^{\lambda\lambda}$ $\overline{\mu\eta}$) folio primo et extremo adscripta sit et sic deinceps. etiam quaterniones in imis marginibus numerantur $\alpha\omicron\nu$, $\beta\omicron\nu$ cet. desinit codex post μεταβάλλουσαν p. 1265,23. venit *Ex libris Acacii Heits*, ut f. 1^r notatum est.

¹) cf. Scotti *Fragm. Herculi*. (Oxon. 1875) p. 69 sqq. n. 222. 1471.

²) ubi pro aF legendum aA.

Scriptura, quia exemplar plane legi non poterat, multis lacunis vitiata, quae non omnes indicatae sunt. omnino tam neglegenter hic codex scriptus, ut diu haesitarem, num in ordinem reciperem. at praestantiae non obscura indicia me moverunt, ut tamquam subsidiarium exemplum codici A adderetur, ex cuius exemplari profectum est. sed familiae nobilitatem male tuetur. nam immixta sunt saepissime deterioris stirpis (F) vitia, aucta illa propriae neglegentiae exemplis innumeris. quare in octavo libro inde a p. 1154 plenam discrepantiam huius codicis non iam exhibui.

Ut praestantiam, de qua dixi, probem, affero hos locos 893,26 κατὰ τὸ γένος, 1182,26 φαίη; et ne e coniectura haec orta credas (nam ne talia quidem desunt cf. p. 821,13 al.), moneo non nulla ita cum optimo libro A consentire, ut non ex ipso A (quod suaderi potest locis qualis p. 838,7 862,13 903,8), sed ex exemplari communi descriptum esse M appareat. velut p. 818,9 τὸ μὴ ὄν οἶον ἢ στέρησις servata sunt integra in CF; iam cum A¹ omiserit τὸ μὴ ὄν οἶον, M τὸ μὴ ὄν, vides uno gradu propius ad exemplar obscuratum accedere codicem hunc quam illum (cf. p. 903,9. 10 904,1). simul apparet nihil necessitudinis ei esse cum correctore posteriore A², quippe qui ex altera classe τὸ μὴ ὄν οἶον totum restituerit (cf. p. 862,13; nihil contra p. 903,13 914,16). quam sui sit iuris M, ex cognatione maxime elucet, quae est ei cum codice C cf. p. 939,20 979,24. 27 980,1 1024,12. nihilo minus etiam inferioris classis tam aperta et crebra sunt vestigia, ut inde correctum esse non ipsum M at eius exemplar in propatulo sit. nam ut inde emendatum est interdum melioris familiae mendum velut p. 805,29, ita saepius foede corruptus est liber. velut p. 826,17 827,21 872,19 apertae interpolationis socii sunt FM. quid? quod ipse M (sive eius exemplar) adnotat p. 1254,28 (unde deficit F) τέλος εἶρον ἐνταῦθα εἰς ἕτερον βιβλίον. neque tamen ipsum F accitum esse existimo, quod etsi per aetatem licet, consensionis tamen natura excludi videtur. nam ad insignem illam corruptionem, qua p. 875,23 μίνωες· οἳ τινες ex μηνός δὲ εἴ τινες in F effectum est, quasi ponte transitur per illud μήνοες δὲ οἳ τινες quod exhibet M. neque aliter p. 876,2.3 vitium explicari potest, nisi illa ἄρρενας παῖδας ^{δια}στήσαντες in communi exemplari corrupta (δια in δύο) et varie transposita in apographis sumas. itaque artioris necessitudinis speciem, quam omissa velut p. 888,24 (homoeoteleuto) aut addita velut p. 888,26 praebent, fortuitam esse censeo.

- F MARCIANUS 227, quem contulit H. Vitellius. de eo in superioris tomi p. VII et XIII egi. idem quod in priore parte de eius pretio dixi, dicendum est in hac altera. neque enim solum ipse Georgius monachus, qui scripsit, mira socordia versatur sed familia quoque eius deterioris est notae et ad extrema versus adeo vilesceit pessumdato vel oblitterato prototypo, ut inde a p. 1154,3 plenam discrepantiam eius (sicut codicis M) adponere supersederim; et deficit ipse p. 1254,28. excipiunt Simplicium primum τοῦ φιλοπόνου Ἰωάννου εἰς τὸ ἐπιλοιπον τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως¹⁾, ubi miraberis Fortunam inimicissimos adversarios in idem commississe, tum
- Exc. EXCERPTA mixta ex Philopono et Simplicio, quae inde a p. 1282,12 non sine usu ad recensendum textum adhibui. nam etsi ita sunt vitiorum similitudine coniuncta cum A, ut videri possint ex eo ducta esse, tamen non raro propria virtute nitent, ubi ex coniectura vera restituta esse in tanto excerptoris stupore credibile non sit. velut p. 1353,17 ἀκίνητον, 1284,6 1310,33 1351,16, praecipue vero p. 1283,2. praeterea si ex A descripta essent, unde factum putas, quod et cum A et A¹ et A² congruunt (cum A e. g. 1295,40 1350,32, cum A¹ 1344,32 ὅτι, cum A² p. 1322, 29 1314,23. 26)? nonnullis denique lectionibus velut p. 1346,15 vitiorum, quae sunt in A, origo et propago Excerptorum depravatione patefit, non contra. Excerpta ex Marciano 219 (G) apographo codicis F (cf. t. IX p. XIV, Philop. ed. Vitelli p. XVIII) sedulo exaravit atque in meum usum commisit H. Vitellius, unde primum caput non Simplicianum et alterum Simplicianum in Supplemento p. XIII edam, ut indoles eorum appareat.
- a Aldinae editionis originem et naturam in prioris voluminis Praefatione p. VII explicavi. in altera parte hoc monendum est primum interpolationis ardorem paullatim si minus extinctum, at lenitum esse, ut rara sint exempla impudentiae quale legitur p. 1303,33. tum vero forma universa aliquanto melior huius quam prioris partis, quia non deteriore codicem, sed optimum A ducem nactus est editor (cf. p. 1193,10 1308,19), quem correctum iam altera manu (A³) invenit. neque tamen huic correctori neque omnino uni codici A se mancipavit, sed, ut consentaneum est, etiam F vel potius descriptum inde Pallantis exemplum Parisinum 1906 (de quo cf. t. IX p. XVIII et infra) interdum consuluit (cf. p. 1042, 17 1179,17) nullo sane consilio nullaue constantia.

¹⁾ edidit G. Vitellius in Philoponi sui p. 888 sqq. v. eius praefationem p. XIII; de Excerptis cf. Praef. t. IX p. XIV, Vitellius ad Philop. p. XIII et quae adnotavi ad Simpl. p. 1282,12.

De ceteris codicibus, quos inutile visum est conferre collatosque in notas referre, Supplementum consulendum est. in Addendis commemoravi, quae in P. Victorii, viri incomparabilis, exemplo Monacensi (A Gr. b. 198) sero cognito emendata inveni. multas autem lectiones ex D transtulit, nonnullas nisi fallor ex F et M vel similibus.

Alterum hoc volumen minus conspicuum est fragmentis veterum philosophorum servatis, quorum gratia plerique Simplicium evolvere solent. sed praeter interpretis diligentiam et sagacitatem, quae Aristoteli illustrando summa cum utilitate adhiberi solet, in primis digitum intendo ad ingentem varietatem lectionum Aristotelearum, unde hic quoque memoriae vicissitudines per saecula variatas egregie observare licet. quantum autem utilitatis inde hauriri posset, cum in extrema vol. IX praefatione significavi tum accuratius demonstravi peculiari quodam Academiae nostrae libello¹⁾. idem fructus redundaturum esse confido ex alterius voluminis et inprimis libri VII materia, si quis simili modo ad Aristotelei libri historiam explicandam uti voluerit. quid enim? Alexandri conjecturam ποσού, quam Simplicius p. 975,24 commemorat, si omnes ac vel optimos libros Aristotelis p. 235*18 pro genuino τόπου obsidere videas, quid cogitandum est de eis lectionibus, quarum origo minus certo indicio prodatur? quippe interpolationis flumina omnibus saeculis ex marginibus in antiquam probamque archetypi memoriam undique irruentia vides, qua re ad irritum saepe numero cadit eorum sollertia atque sedulitas, qui et in Aristotele et in aliis primae classis scriptoribus stemmatis confectis recensendi operam consummatam esse opinentur. ad quos edocendos (sunt enim adhuc multi et laudati viri) novam Physicorum editionem ad hanc rationem adornatam plurimum valere scio. interim ego in Simplicii notis huic rei quantum potui diligentiae adhibui. sciendum autem est praeter Bekkerianos libros (quos utinam diligentius aliquis iterum excutiat) interdum Barberini I 136 lectiones me enotasse et Bekkeriani codicis E nova et egregia collatione usum esse, quam G. Vitellius amicus suavissimus confecit, cuius auxilio ultro saepe oblato quantopere sim adiutus, grato animo palam testificor.

¹⁾ *Zur Textgeschichte der Aristotelischen Physik.* Abh. d. k. Ak. d. Wiss. 1882. Berlin 1882.

Berolini

Kal. Ian. MDCCCXCV.

HERMANNUS DIELS.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

CONSPECTUS CODICUM AD RECENSIONEM NON ADHIBITORUM

ANGELICANUS 98 [olim C. 1. 12] fol. chartaceus s. XV continet libros V—VIII. nullius eum pretii esse iudicavit Torstrikus, quod confirmant vel ultima verba f. 295^r (p. 1257, 14): τὸ δὲ αὐτὸ ἐκ τῆς παρὰ φύσεως ἡρεμούντων καὶ κινουμένων δείκνυται. ἡ γὰρ παρὰ φύσιν κίνησις ἑκστασίς ἐστι ἀπὸ τῆς κατὰ φύσεως ἡρεμίας βιαίως κινουμένη· διὰ τοῦτο φησὶν γεγονέναι δῆλον ὅτι οὐδὲ — hic desinit. apparet eum auctis interpolationibus ex codicis M exemplari derivatum esse, si discrepantiam illius contuleris, quam hoc loco plenam appono: τὸ δὲ αὐτὸ (om. καὶ!) ἐκ τῶν παρὰ φύσιν εἰρημένων καὶ κινουμένων δείκνυται· ἡ γὰρ παρὰ φύσιν κίνησις ἑκστασίς ἐστιν ἀπὸ τῆς κατὰ φύσιν ἡρεμίας βιαίως γινομένη διὰ τοῦτο φησὶ γέγονε δῆλον· ὅτι οὕτε κτλ.

ESTENSIS MUTINENSIS III G. 3 fol. chartaceus s. XV. post Alexandrum de sensu habet Simplicii in Physicorum libros IV posteriores sub nomine Philoponi.

LAURENTIANUS LXXXV 1 [B]. de eo dixi t. IX p. XII: ubi quae de cognatione codicis F dixi, et ex hoc specimine cernitur et inde quod uterque desinit in p. 1254, 28.

p. 923, 1 titulus συμπλεκίου μεγάλου διδασκάλου ἐξηγήσεις εἰς τὸ ἔ της φυσικῆς ἀκροάσεως ἀριστοτέλους || 3 ἐκ περιπάτου || 4 τὴν om. || 9 βιβλίων om. || 10 εὐδήμου sed e corr. || 11 αὐτοῦ || 12 με om. || καὶ ἀποστεῖλαι om. || 14 μόνων sed e corr. || ἡρεμία γὰρ transp. || 15 πέμπτον] ῥ || βιβλίον || ὁ θεόφρ. ἐκ τ. φυσ. || 16 ὀρθῶς] ἡ || 18 πρότερον—φυσικοῖς (924, 2) om. || p. 924, 3 ut aF || 5 ὅτι τὰ πέντε || 6 τρία om. || 7 πρώτῃ] ᾱ ut F || 7 γε om. || 8 χρόνῳ om. sed ante ἐν habet καὶ (ut F) || 9 ἄρα] ἄμα || τοῦτο πρότερον || καὶ πάλιν—κινήσεως (12) om. || πέντε] ἡ (ε F) || 15 οὐ om. || μόνα || περὶ τοῦ οὐρανοῦ || 16 ἄλλα] ἄμα || 17 πέμπτον] ε̄ (ut F) || 18 ὁ om. || τὰ τοῦ ἀριστοτέλους lac. rel. (ut F) || 19 μὴ δὲ (ut F) || 21 πέμπτῃ] ε̄ (ut F) || προσαχθεῖσι || 22 ἐν om. || προσεχρήσατο—βιβλίῳ (24) om. || 24 οὐδὲ || 25 τοῦτου ||

MARCIANUS 220 chartaceus s. XV [de eo cf. Vitellii Praef. ad Philoponi Phys. p. XIV]. in Simplicio codex non nauci est, quia et ex dete-

riore familia proficiscitur et ipse omni negligentiae genere auctus est. specimina misit C. Castellani, bibliothecae Marcianae praefectus, v. cl., unde videas cum ceteris locis maxime accedere ad codicem F tum p. 875,22, ubi exhibet ὡς ἄρραβες καὶ δαμασκηνοὶ καὶ μίνωες οἱ τινες κτλ.

p. 801, 4 ἐστὶν (ut M) τὴ μεταβολῇ || 6 κοινοτέρα || καθολικότερα (om. ἐστὶν) || 9 κινήσης δ' οὗ (om. εἰσι) || 11 ἡρτιμένος || κοινού om. || 12 τὰ om. || 13 παρεβλήθη || 14 φυσικῶν || τοῦ om. || p. 802, 1 κοινῶς] κυρίως || πρᾶγμα || 4 ὑπάγχον || 6 ἐνός || ποία κίνησις || 7 ποία ἡρεμία || 8 πέμπτου om. || 9 τὰ περὶ om. || 10 μὲν τὰ || 11 βιβλίου || 12 αὐτολεξεῖ || 13 ἐπιγράφεσθαι || 15 πρῶτον om. || 16 τῆς om. || 18 ὁ om. || 19 τὸν om. || 23 μέρος ut vid. || 24 χεῖρ] χρεία || 27 τῷ τὸ ||

MARCIANUS 255 quadratus, bombycinus foliorum 130, s. XI (secundum Zanettium p. 127, immo s. XIII Torstrikio iudice) continet post Alexandri in Metaphysicorum A, α, B (ubi simillimus est codicis A sed deficiens in p. 233,13 Hayd.) f. 76^r Simplicii librum quintum et sextum, sed ne hunc quidem integrum, cum in lemmate ἔτι δὲ πᾶσα κίνησις (cf. p. 971,17) desinat.

MARCIANI classis IV codices 17. 18. continent hi Simplicii in Physica libros V VI et VII VIII (prioris insunt in eiusdem manus codicibus 15. 16). catalogus ms. tribuit eam manum s. XV, sed Dominicus Berardelli, qui catalogum codicum ex monasterio SS. Johannis et Pauli translatorum confecit (Calogerà *Nuova Raccolta d' opusc. scientif. e. lett.* Ven. 1770 t. XX p. 221) eos saeculo XIV adscribebat. desinit codex 18 f. 100^r verbis συνεχῶς κινουντος γίνηται (cf. p. 1265,7). collationis specimen debeo C. CASTELLANI, viro doctissimo, unde intellegas C codicis simillimum (cf. 802,27), sed non apographum esse.

p. 801, 1 συμπλεκίου εἰς τὸ πέμπτον τοῦ φυσικῆς ἀκροάσεως || 3 τῷ τῆς μεταβολῆς καὶ τῷ τῆς κινήσεως || 6 καίνότερον || 7 ἐστὶ om. || 12. 13 καὶ κενοῦ καὶ τόπου || 15 ὥσπερ καὶ τὰ ἐφεξῆς τρία βιβλία περὶ || p. 802, 11 μέχρι || 13 ἐπιγράφεσθαι || 14 ἕως—πρῶτον om. || 22 ὅσα] ὅτι (e sil.) || 27 καὶ καθ' αὐτὸ τὸ ἔλγον || p. 803, 5 τρεῖς αὗται εἰσι coll. || 11. 12 μέρος (e sil.) τοῦ ξεστιαίου ὕδατος θερμαινομένου || 13 τὰς αὐτὰς εἶναι διαφορὰς || 15 γὰρ] μὲν ||

OXONIENSIS. COLLEGII NOVI 245 quadratus saeculi XVI continet libros V—VIII, sed multis lacunis scatet, in primis ad finem versus.

PALATINUS VATICANUS 237 [de eo t. IX p. xviii t. X p. 925,10 adn.]

PARISINUS 1859 fol. min. bomb. s. XIV continet praeter Aristotelis Physica in margine Themistii, Philoponi (? cf. Vitellii Praef. p. xviii), Simplicii selecta quaedam scholia, quorum specimen hoc dedit Torstrikus, unde patet mixti eum generis esse:

p. 925, 5 μεγεθῶν ἐν τοῖς οὐσι coll. || 8 εἰς] ὡς || 10 μεριστῶν (cf. adn.) || 11 ἐπεγνωστότες || τέμνεται || 17 τῇν δὲ γμ. δόξαν καὶ λευκίππου ὁ ἀριστοτέλης διήλεγξε, ubi deficit scholium ||

Ad illustrandam universam excerptoris indolem compono eclogam a Torstrikio ex f. 3^r transcriptam cum Simplicii et Philoponi locis:

Simpl. 104, 17: τὰ λήμματα τοῦ μελίσσου ὡς συνελόντι φάναι ἔστι ταῦτα· τὸ ὃν οὐ γέγονε· τὸ μὴ γενόμενον ἀρχὴν οὐκ ἔχει, ἐπεὶ τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχει. τὸ μὴ ἔχον ἀρχὴν ἀπειρον. τὸ ἀπειρον μεθ' ἑτέρου δευτέρου [sic consentiens cum Torstrikii coniectura] οὐκ ἂν εἴη, ἀλλ' ἔν. τὸ δὲ ἔν καὶ ἀπειρον ἀκίνητόν ἐστιν. continuat statim ex

Philop. 60, 5: οὗτος δὲ ἀρχὴν ἐλάμβανε τὴν κατὰ τὰ μόρια, ὅτι παντὸς τοῦ γινομένου γίνεται πρῶτον τότε τὸ μόριον, ἐγκαλεῖ αὐτῷ ὁ ἀριστοτέλης, ὅτι μὴ μόνον τῆς ἀπλῆς γενέσεως ἀρχὴν ὑπέλαβε τοιαύτην εἶναι καλῶς, ἀλλὰ καὶ πάσης ἀπλῶς. ἔστι γάρ, φησίν, ἀλλοίωσις ἡ τις οὐ κατὰ μόριον γίνεται ἀλλ' ἀθρόον ἀλλοιοῖ τὸ πᾶγμα, ὡς ἐπὶ τῆς πήξεως τοῦ γάλακτος εὐθὺς δι' ὅλου αὕτη γινομένη καὶ οὐκ ἐκ τοῦ κατὰ μικρόν καὶ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἡ ὅρασις ἀθρόα γίνεται: — Ibidem liberius

ex Simplic. 104, 21: ὁ μέντοι μελίσσου συλλογισμὸς ἔλεγεν· εἰ τὸ γενόμενον ἀρχὴν ἔχει, καὶ τὸ μὴ γενόμενον ἀρχὴν οὐκ ἔχει. εὐθὺς ἔχει τὸ ἀποπον, ὅτι τε τὴν ἀντιστροφὴν ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐποieiτο καὶ ὅτι ψευδὴς ἦν ἡ πρότασις ἡ τὸ μὴ γενόμενον ἀρχὴν οὐκ ἔχει.

Praeterea f. 127 habet de partt. anim. cum Michaelis Ephesii scholiis. explicit f. 148 τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις τῶν ὁσῶν φησι τὰ μὲν εἰσι χάριν τῆς σαρκός.

PARISINUS 1906 fol. chartaceus saec. XV, ex eadem officina unde Parisinus 1908 et 1909 profectus [cf. t. IX p. xviii]. duos scribas distinxit Torstrikus in hoc exemplo. prior certo agnoscitur Io. Argyropulos qui 1908 exaravit, inde a f. 11^r eum alter excipit (nimirum Pallas) qui in illo exemplo Aristotelem et varias lectiones adscripsit. post f. 40^v iterum apparet Argyropuli manus usque ad f. 42^v, tum continuat Pallantis manus et finit. liber est deterioris familiae, ut apparet cum ex eis quae dixi l. c. et ad p. 875, 22. 23, tum ex multis quae inde in exemplo Brandisii servantur lectionibus. et deficit f. 268^r in verba ἀρχὴ τῆς ἄλλης [sic] κινήσεως (p. 1254, 28), quae consentiunt cum G apographo codicis F, de quo cf. Vitellii praef. ad Philop. p. xviii.

RICCARDIANI 18. 19. 20 chartacei forma maxima saec. XV sive XVI. de eis dixi t. IX p. xiii. cod. 20 libros posteriores continet. f. 1^r Συμπλικίου ἐξηγήσεις εἰς τὸ πέμπτον τῆς ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως: — Ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ταύτης κτλ. deficit f. 251^v διότι ὅφ' ἐνὸς τοῦ πρῶτως συνεχῶς κινουόντος γίνεται: + (cf. p. 1265, 7).

VATICANUS 312 fol. bombyc. saec. XIV continet post Philoponi de generatione et corruptione Procli στοιχείωσιν φυσικὴν, sed scriptura evanida, eademque condicione Simplicii εἰς τὰ δ' ὕστερα βιβλία τῶν ὀκτὼ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, ὧν τοῦ πρώτου ἡ ἀρχὴ λείπει.

E X C E R P T A

ESCORIALENSIS Φ III 9 bombycinus quadratus saeculi XIV continet Aristotelis Physica cum excerptis liberioribus ex Simplicio et Themistio, quorum utrumque citare solet. exhibeo eclogas duas ex Torstrikii commentariis:

cf. Simpl. 808,18 sqq.: ἐπεὶ δὲ εἶπεν ἀκίνητα τὰ εἶδη καὶ τὰ πάθη, φησὶν ἀπορῶν ὅτι εἰ ἡ λευκότης πάθος, τὸ δὲ πάθος κίνησις, ἡ λευκότης ἂν εἴη κίνησις. καὶ λύει γοργῶς τὴν ἀπορίαν, ἡ λεύκανσις λέγων ἐστὶ πάθος, οὐχ ἡ λευκότης· ἡ γὰρ λευκότης πέρας πείσεως. ὥστε ὅτε ἔλεγεν εἶναι τὰ εἶδη καὶ τὰ πάθη ἀκίνητα, πάθος τὸ πέρας τῆς παθήσεως ἔλεγεν.

cf. p. 1037,13 sqq.: τὸ προκείμενον ἐστὶν ἐν τῷ Ε̅ βιβλίῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τίνος κινεῖται· ἀφ' οὗ καὶ τίνα ἕτερα ἡρτῆται φυσικὰ θεωρήματα· ἐπεὶ δὲ τῶν κινουμένων τὰ μὲν ἑτεροκίνητά ἐστιν οἷα τὰ ὠθούμενα καὶ ἐλκόμενα, τὰ δὲ αὐτοκίνητα οἷα τὰ φυσικὰ σώματα καὶ κατ' ὁρμὴν ψυχικὴν, τῶν μὲν ἑτεροκινήτων τέως οὐ ποιεῖται λόγον, ὡς προφανῶς ὑπὸ τίνος κινουμένων· τῶν δὲ αὐτοκινήτων τὰ μὲν φησι πρῶτως κινεῖσθαι καὶ καθ' αὐτό, τὰ δὲ κατ' ἄλλο καὶ κατὰ συμβεβηχός. περὶ ὧν καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ε̅ου διώρισε.

MARCIANUS 219 [cf. supra p. viii] f. 350^r

cf. Philoponus Vitellii p. 842,30 sqq. α^{ον}. "Ὁ λέγει συντόμως, τοῦτο ἐστὶ, τοῦ μέσου ποτὲ μὲν δυνάμει λαμβανόμενου, ποτὲ δὲ ἐνεργείᾳ· ὅταν μὲν ἐνεργείᾳ λαμβάνηται καὶ διαιρῇ τὴν γραμμὴν, τότε τῷ ὑποκειμένῳ ἔν ὃν, δύο λόγους ἀναδέχεται· ἔστι γὰρ τὸ αὐτὸ τοῦ μὲν προτέρου, ἡμισυ· τοῦ δὲ ἐτέρου ἀρχή. ὅταν οὖν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ γραμμῇ κινήται τι κατ' ἐνέργειαν, διηρημένης γενομένης ἐν τῷ κατ' ἐνέργειαν τούτῳ σημείῳ τῷ διαιροῦντι αὐτήν, ἀνάγκη στήναι, δι' οὓς ἤδη προειλήφαμεν λόγους· Δεῖ δὲ λαβεῖν διαιρουμένην τὴν γραμμὴν, καὶ τὸ σημεῖον κατ' ἐνέργειαν γινόμενον, οὐ τῇ τομῇ, ἀλλὰ τῷ τὸ κινούμενον μέχρις ἐκείνου ἀφικ-
 μένον, ὡς ἐπὶ τι πέρας οὕτως ἀνακάμπτει. καὶ μὴ ἀνακάμπτη δὲ, ἀλλὰ καὶ τὸ λοιπὸν ἡμισυ φέρηται, τῷ ἐπὶ τὸ ἡμισυ, ὡς ἐπὶ ἄλλην τινὰ γραμμὴν ἀφικνεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τὸ ἕτερον ἡμισυ
 πάλιν ὡς ἐπὶ ἄλλην γραμμὴν. ταύτῃ τὸ μέσον σημεῖον, ἐνερ^γ λαμβάνεται. ἔν μὲν τῷ ὑπο-
 κειμένῳ ὑπάρχον. τῷ δὲ λόγῳ, δύο. οὐ τοῦτο οὖν λέγει, ὅτι ἐνεργείᾳ διαίρει τὸ σημεῖον τὴν
 γραμμὴν. δύο γὰρ οὕτως σημεῖα γίνονται κατ' ἐνέργειαν· μάλιστα γὰρ εἰ μὴ διασταῖεν ἐν^γ
 αἱ γραμμαι, οὐκ ἀνάγκη δύο εἶναι τὰ σημεῖα· εἰ γὰρ ἄπτοιντο ἀλλήλων αἱ γραμμαι, ἀνάγκη
 ἐφαρμοζόντων ἀλλήλοις τῶν πρώτων, ἔν εἶναι τὸ σημεῖον· οὐ γὰρ δῆπου σημεῖον σημείου
 ἀπτεται.

cf. Simplic. p. 1282, 12 sqq. βον. Τὸ συνεχῶς κινούμενον, καὶ μηδαμοῦ ἰστάμενον, οὕτ' ἂν γεγονέναι ἔν τινι καὶ ἀπογενέσθαι ἀπ' αὐτοῦ λέγοιτο, οὐδενὶ γὰρ ὡς πέρατι καὶ ἀρχῇ

ἔχρησατο, οὕτ' ἂν μέσον τι ἔνεργ' ποιοῖτο μενούσης συνεχοῦς καὶ ἀδιαϊρέτου τῆς εὐθείας· τὸ γὰρ γενόμενον ἔν τινι, ἀνάγκη καὶ ἡρεμῆσαι τινὰ χρόνον ἐν ἑαυτῷ· οὐ γὰρ δυνατόν ἅμα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ νῦν γενέσθαι τε ἔν τινι καὶ ἀπογενέσθαι ἀπ' ἐκείνου, καὶ ἐλθεῖν τε καὶ ἀπελθεῖν. ἅμα γὰρ ἂν εἴη καὶ οὐκ εἴη ἐν τῷ αὐτῷ, ὥστε ἐν ἄλλῳ καὶ ἐν ἄλλῳ καὶ ἐν ἄλλῳ. εἰ δὲ τοῦτο πάντων δεῖν νῦν μεταξὺ ἐστὶ χρόνος, τοῦτ' ἂν εἴη ἡρεμοῦν ἐν ἐκείνῳ, ἐν ᾧ τε γέγονε καὶ οὐ ἀπογέγονε· τὸ δὲ συνεχῶς κινούμενον γεγονέναι μὲν κατὰ τι τῶν ἐν ταῖς εὐθείαις σημείων οὐχ οἷον τε, εἶναι δὲ ἂν κατὰ ταῦτα λέγοιτο οὐκ ἐν χρόνῳ, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἐν τῷ χρόνῳ νῦν ἃ πέρατα ἐστὶ χρόνος. καὶ οὐ χρόνος κατὰ τὸ δυνάμει οὖν μόνον τὸ συνεχῶς κινούμενον, ἔν τε τοῖς μεταξὺ σημείοις ἐστὶ· καὶ ἐν τοῖς μεταξὺ νῦν:

SIMPLICII
IN ARISTOTELIS PHYSICORUM
LIBROS QUATTUOR POSTERIORES
COMMENTARIA

ΣΙΜΠΛΙΚΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΕΙΣ ΤΟ Ε ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 190·
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΚΡΟΑΣΕΩΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑ Ο ΕΣΤΙ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ταύτης τῆς πραγματείας περὶ κινήσεως δι-
δάσκει τῆς κοινῶς λεγομένης, ἣτις ταυτόν ἐστι τῇ μεταβολῇ, καὶ ἀδιαφόρως
5 ἐπ' ἐκείνου τῷ τῆς κινήσεως καὶ τῆς μεταβολῆς ὀνόματι χρῆσάμενος,
βούλεται νῦν διορίσαι καὶ δεῖξαι ὅτι κοινότερον μὲν καὶ καθολικώτερόν
ἐστὶν ἡ μεταβολή, ἡ δὲ κίνησις μερικωτέρα τῆς μεταβολῆς ἐστὶ καὶ ὡς
εἶδος ὑπὸ γένους ἐστὶ τὴν μεταβολήν, εἴπερ καὶ ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά, ὡς 10
δειξεί, μεταβολαὶ μὲν εἰσὶ, κινήσεις δὲ οὐκ εἰσὶ· διορίσας δὲ τὴν κίνησιν
10 ἀπὸ τῆς μεταβολῆς καὶ τὰ εἶδη λοιπὸν τῆς κυρίως κινήσεως παραδίδωσι
καὶ ἔστιν οὗτος ὁ λόγος ἡρτημένος εἰκότως τοῦ κοινοῦ περὶ τῆς μεταβολῆς
λόγου καὶ συνεχῆς πρὸς αὐτόν, ἂν μεταξὺ τὰ περὶ ἀπείρου καὶ τόπου
καὶ κενοῦ καὶ χρόνου παρενεβλήθη· διὸ καὶ τὸ πέμπτον τοῦτο βιβλίον τοῖς
Περὶ ἀρχῶν Φυσικοῖς λεγομένοις Ἀριστοτέλης καὶ οἱ τοῦ Ἀριστοτέλους 15
15 ἐταῖροι συναριθμοῦσιν, ὥσπερ τὰ ἐφεξῆς τρία Περὶ κινήσεως καλεῖν εἰώ-
θασιν. μετὰ γὰρ τὴν διαίρεσιν τῆς κινήσεως τῆς κατὰ τὸ πρὸς καὶ ποῖον
καὶ τὴν ποῦ κατηγορίαν φυσικὰ προστίθησι θεωρήματα ἐν τούτοις, περὶ

1 Inscrubunt σιμπλικίου φιλοσόφου, εἰς τὸ εἰ τῆς ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως ὑπόμνημα
ὁ ἐστὶν εἰ maiusculis A: σιμπλικίου φιλοσόφου εἰς τὸ εἰ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως τοῦ ἀριστο-
τέλους rubro C: σιμπλικίου μεγάλου διδασκάλου ἐξήγησις εἰς τὸ εἰ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως F:
σιμπλικίου φιλοσόφου ἐξήγησις εἰς τὸ εἰ τῆς τοῦ ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως· βιβλίον
πέμπτον rubris maiusculis M: σιμπλικίου ὑπόμνημα εἰς τὸ πέμπτον τῆς ἀριστοτέλους φυ-
σικῆς ἀκροάσεως maiusculis a 5 ἐπ' CM: ἐξ aAF κινήσεως καὶ τῆς μεταβολῆς
AM: μεταβολῆς καὶ τῷ τῆς κινήσεως C: μεταβολῆς καὶ κινήσεως aF 6 νῦν aCMF:
τὰ νῦν A¹: τανῦν A² κοινωτέρα aF καθολικωτέρα aF 7 ἐστὶν ACM: τῆς
κινήσεως aF ἡ δὲ κίνησις — ἐστὶ om. F ἐστὶ aA: om. CM 9 μετα-
βολαὶ μὲν εἰσὶν ὡς δεῖξει aF οὐκ εἰσὶ AM: οὐδ aCF 10 λοιποὶ //,,, ν A¹: corr. A²
παραδίδουσι M 11 κοινοῦ om. F 1 τὰ aA (ἀ in ras.) C: om. FM 13 διὸ
καὶ ACM: διὸ aF 14 φυσικοῖς A: φυσικῶν aCFM: vide p. 802, 10 et p. 4, 8 sqq.
(vol. IX) ἀριστοτέλης A¹CM: ὁ ἀριστοτέλης aA²F τοῦ ACM: om. aF 15 ὥσπερ
καὶ τὰ ἐφεξῆς τρία βιβλία C: ὥσπερ καὶ τὰ ἐφεξῆς βιβλίον M 16 τὴν διαίρεσιν] τῆς
διαίρεσεως M τῆς aCFM: τὴν sic A¹: τὴν A² 17 προστίθησι, στὶ in ras. A,
itemque p. 802, 6 ἐν] τὰ ἐν M

τινων διδάσκων καὶ αὐτῶν κοινῶς τοῖς φυσικοῖς πράγμασι παρακολουθούν- 190^r
των τοῖς ἐν τόπῳ τὴν ὕπαρξιν ἔχουσι καὶ κινουμένοις κατὰ τόπον, τί τὸ
ἄμα, τί τὸ χωρὶς, τί τὸ ἀπτεσθαι, τί τὸ μεταξύ, τί τὸ ἐφεξῆς, τί τὸ ἐχό-
μενον, τί τὸ συνεχές, καὶ τοῖς ποίοις ἕκαστον τούτων ὑπάρχειν πέφυκε, 20
5 καὶ τίς ἢ μία κίνησις κατὰ πάντα τὰ σημαινόμενα τοῦ ἑνός. τριχῶς δὲ
λέγεται τὸ ἓν, γένει, εἶδει, ἀριθμῷ· καὶ ἐπὶ τέλει προστίθῃσι, ποῖα κί-
νησις ποῖα κινήσει καὶ ποῖα ἡρεμῖα ἐναντία. θαυμάζω δὲ τὸν φιλοσοφώ-
τατον Πορφύριον, πῶς ἐν τῇ συνόψει τοῦ πέμπτου τούτου βιβλίου, καίτοι
φιλοκαλῶς τὰ περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ὀκτῶ βιβλίων ἱστορῶν καὶ ὅτι
10 πάντες τὰ μὲν πέντε Φυσικὰ καλοῦσιν, τὰ δὲ τρία Περὶ κινήσεως, αὐτὸς
ὁμῶς τὰ ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἄχρι τοῦ ὀγδόου βιβλία ἐφεξῆς τέτταρα περὶ 25
κινήσεως ἔχειν τὴν πραγματείαν αὐτῇ λέξει φησὶ καὶ ἰδίᾳ Περὶ κινήσεως
ἐπιγεγράφθαι.

p. 224^a21 Μεταβάλλει δὲ τὸ μεταβάλλον πᾶν ἕως τοῦ τὸ δὲ καθ'
15 αὐτὸ πρῶτον.

Προθέμενος δεῖξαι μερικωτέραν οὖσαν τῆς μεταβολῆς τὴν κίνησιν 35
διορίζει πρῶτον τὰς τῆς μεταβολῆς διαφοράς, τὴν μὲν κατὰ συμβεβηκὸς
λέγων, ὅταν λέγωμεν τὸ μουσικὸν βαδίζειν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὃς
συμβέβηκε τὸ μουσικῷ εἶναι βαδίζει καθ' αὐτό, καὶ ὅταν τὸν ἐν
20 τῇ νηὶ ἡρεμοῦντα πλωτῆρα λέγωμεν κινεῖσθαι, ὅτι ἡ ναῦς, ἣ τὸν τρόπον τινὰ
συμβέβηκεν ὁ πλωτῆρ, καθ' αὐτὴν κινεῖται καὶ μεταβάλλει. τὰ δέ, φησί,
λέγομεν μεταβάλλειν, ὅσα κατὰ μέρος μεταβάλλει, ὅταν ὑγιάζεσθαι
λέγωμεν τὸ σῶμα, ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς ἢ ὁ θώραξ μέρη ὄντα αὐτοῦ ὑγιάζε- 40
ται, ἢ κινεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτοῦ κινεῖται. τρίτῃ δὲ δια-
25 φορὰ μεταβολῆς ἐστίν, ὅταν μῆτε κατὰ συμβεβηκὸς κινῆται τὸ κινούμενον
μῆτε κατὰ μέρος, ἀλλὰ καὶ προηγουμένως καὶ οὐχὶ τῷ ἄλλῳ κινεῖσθαι,
ὅπερ πρῶτον τῷ κατὰ συμβεβηκὸς ἀντίκειται. καὶ καθ' ἑαυτὸ ὅλον, ὅπερ
τοῦ κατὰ μέρος κεχώρισται. καὶ τοῦτό ἐστι τὸ καθ' αὐτὸ κινητὸν

2 καὶ κατὰ τόπον F 3 ἐξῆς A 4 τοῖς ποίοις] τοιούτοις M 7 ποῖα ἡρε-
μῖαι A: ποῖα ἡρεμῖα aCFM 8 τοῦ πέμπτου τούτου ACM: τούτου τοῦ aF 9 τὰ
om. aF καὶ ὅτι ACFM: καὶ om. a 10 μὲν τὰ a 11 μέχρι C βιβλίου aF
ἐφεξῆς τέτταρα om. F 12 αὐτολεξεῖ F 13 ἐπιγεγράφθαι A: ἐπιγράφεσθαι aCFM
14 pro ἕως τοῦ plenum lemma ut solet explet a 15 post πρῶτον ex Arist. addit
ὅλον ὁ μὲν ἱατρὸς ἰάται, ἢ δὲ χεὶρ πλήττει a 16 τῆς ACM: om. aF 18 τὸ μου-
σικὸν ACM (cf. Themist. 343,7): τὸν μουσικὸν aF ut Arist. codd. HI ὁ (post ὅτι)
om. aF 19 τὸ μουσικῷ aCF: τῷ μουσικῷ A: τὸ μουσικὸν C¹M καθ' αὐτό
ut solet A τὸν om. F 21 καθ' ἑαυτὴν C μεταβάλλεται A
22 ὅσα ACFM: ὅτι a μέρος ACFM: μέρη ex Arist. a 23 τὸ σῶμα λέγομεν
(sic) a ὁ (post ὅτι et ἢ) om. A 23. 24 ὑγιάζεται F 25 μεταβολῇ M
κινῆται, η in ras., A 26 καὶ (post ἀλλὰ) ACFM: om. a οὐχί] οὐ lacuna
VII litt. M τῷ ex τὸ corr. C 27 τῷ in corr. A: τὸ M καθ' αὐτό (sic) C
τὸ ὅλον CM

ἤτοι μεταβλητόν. ἐπὶ μεταβολῆς γὰρ ἔτι ποιεῖται τὸν λόγον, καθ' ὃν τὰ παρα- 190^r
 δείγματα κινήσεων ἦ. πρῶτα δὲ διαριθρώσας τό τε κατὰ συμβεβηκὸς καὶ 45
 τὸ κατὰ μέρος οὕτως ἐπάγει τὸ καθ' αὐτό, διότι ἐκ τῆς ἐκείνων ἀναιρέ-
 σεως τοῦτο παρίστησι· καὶ ἐπάγει ὅτι πολλῶν ὄντων εἰδῶν τῆς μεταβολῆς
 5 ἐν πᾶσιν αἱ τρεῖς εἰσιν αὗται διαφοραὶ τῆς μεταβολῆς αἱ εἰρημέναι· ἄλλο
 γὰρ κατ' ἄλλο μεταβολῆς εἶδος ἔχει τὰς εἰρημένας διαφοράς, οἷον τὸ
 ἀλλοιωτὸν κατὰ ἀλλοιώσιν. ἐπειδὴ δὲ πολλὰ τῆς ἀλλοιώσεως εἶδη καὶ καθ'
 ἕκαστόν εἰσιν αἱ τρεῖς διαφοραί, ἐπήγαγε καὶ ἀλλοιώσεως ὑγιαντὸν ἢ
 θερμαντόν· καὶ γὰρ ὑγιάζεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι ἔστι καὶ κατὰ συμ- 50
 10 βεβηκὸς καὶ κατὰ μέρος καὶ καθ' αὐτό· καθ' αὐτὸ μὲν γὰρ θερμαίνεται
 τὸ ὕδωρ, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ τὸ γλυκὺ ὕδωρ, κατὰ μέρος δέ, ὅταν μέρους
 τοῦ ὕδατος τοῦ ξεστιαίου θερμαινομένου λέγωμεν τὸ ξεστιαῖον θερμαίνε-
 σθαι. εἰπὼν δὲ ἐπὶ τοῦ κινουμένου καθ' ἕκαστον εἶδος ταύτας εἶναι τὰς
 διαφοράς, ἐπάγει ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ κινουντός εἰσιν αὗται αἱ διαφοραί, καὶ
 15 δῆλον ὅτι καὶ ἐπὶ τούτου καθ' ἕκαστον εἶδος. ὑγιάζει γὰρ ὁ μουσικὸς
 κατὰ | συμβεβηκὸς, ὅταν τῷ καθ' αὐτὸ ἰατρεύοντι, τῷ ἱατρῷ, συμβαίνει 190^r
 τὸ μουσικῷ εἶναι· καὶ θερμαίνει κατὰ συμβεβηκὸς ποτε ἢ τοῦ ψυχροῦ
 ὕδατος κατάχυσιν, ὅταν τῇ ἔνδον θερμότητι ἐπισυμβῇ· καὶ κατὰ μέρος
 δὲ κινεῖ ὁ τὴν μύλην τῇ χειρὶ κινῶν· κινεῖ δὲ καθ' αὐτὸ τὸ μήτε κατὰ
 20 συμβεβηκὸς μήτε κατὰ μόριον κινῶν, ἀλλ' αὐτὸ καθ' αὐτὸ πρῶτον. οὕτω
 δὲ ἀντιτίθεται τῷ μὲν κατὰ συμβεβηκὸς τὸ καθ' αὐτό, τῷ δὲ κατὰ μέρος
 τὸ πρῶτως, ὥς φησιν Ἀλέξανδρος, ἢ τάχα ἀμφοτέροις ἐκάτερον· καὶ τὸ
 καθ' αὐτὸ γὰρ πρὸς τε τὸ κατὰ συμβεβηκὸς ἀντίκειται καὶ πρὸς τὸ κατὰ
 μέρος, διότι ἐκεῖνο οὐ καθ' ὅλον ἑαυτό· καὶ τὸ πρῶτως πάλιν ὁμοίως οὐ
 25 τῷ κατὰ μόριον μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ κατὰ συμβεβηκὸς, διότι ἐκεῖνο οὐ
 πρῶτως κινεῖ, ἀλλὰ τῷ τῷ πρῶτως κινουντι συμβεβηκέναι. ὅτι δὲ ἀμφο-
 ῖν ἐκατέρου παρέλαβε, δηλοῖ καὶ αὐτὸς ἐφεξῆς τὸ 'πρῶτον' ἀντὶ ἀμφο-
 τέρων εἰπὼν, ὅταν λέγῃ "ἐπεὶ δὲ ἔστι μὲν τι τὸ κινῶν πρῶτον, ἔστι δὲ 10

2 πρῶτα ACM: πρῶτον aF 3. 4 ἀναιρέως sic M 5 αἱ (ante εἰρημέναι) om. aF
 6 μεταβολή M 7 ἐπειδὴ δὲ sic M 9 γὰρ om. aF ὑγιάζεσθαι καὶ aAF:
 ὑγιάζεσθαι ἢ CM καὶ (post ἔστι) om. aF 10 ante καθ' habet καὶ M: deletum C

11. 12 μέρους τοῦ ὕδατος τοῦ ξεστιαίου θερμαινομένου A: μέρους τοῦ ὕδατος ξεστιαίου (nu-
 meros superser. C³) θερμαινομένου C: μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ ξεστιαίου θερμαινόμενον aF:
 μέρος τοῦ ὕδατος ξεστιαίου θερμαινομένου M 13 ante καθ' addit καὶ C ταύτας
 εἶναι τὰς A: τὰς αὐτάς εἶναι CM: εἶναι ταύτας τὰς F: εἶναι τὰς τοιαύτας a 14 καὶ (post
 ὅτι) om. F 16 τὸ καθ' αὐτό M συμβαίνει M 17 τὸ μουσικῷ aCF: τῷ μουσι-
 κῷ A: καὶ μουσικῷ M θερμαίνει M 18 ἔνδον aAF: ἔνδοθεν CM καὶ om. CM
 19 δὲ (ante κινεῖ) om. aF ὁ τὴν ACM: ὅταν F: ὅταν τὴν a κινῶν] κινῇ aF
 δὲ aCM: δὲ καὶ AF 20 μόρια CM αὐτὸ om. a 21 δὲ (prius) ACFM: γὰρ a
 ἀντιτίθεται AC et (ei ex η corr.) M: ἀντιτίθει aF 22 post φησιν add. ὁ A 23 τε
 erasum C κατὰ (prius) om. F 24 πρῶτος M: πρῶτως C¹ 25 τῷ (post
 καὶ) om. M 26 τῷ τως om. τῷ πρῶ in VII litt. lac. M 27 ἀφ' ἐκατέ-
 ρου M post πρῶτον add. ἔστ. τὸ κινούμενον (lac. v litt.) cf. v. 28 M
 28 λέγῃ] p. 224^a34 μὲν τι om. F πρῶτος C¹: πρῶτως C²

τι τὸ κινούμενον". ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὸ "πρῶτον" ἐκείνου τοῦ καθ' αὐτό 190^v
 δηλωτικὸν εἶναι φησι. "τὸ γὰρ πρῶτον, φησίν, αὐτὸ κινεῖν καὶ μὴ κατὰ
 μόριον οὐδὲ κατὰ συμβεβηκὸς κινεῖ". καὶ ὅτι μὲν τὸ πρῶτον ἀμφοτέροις
 καὶ αὐτὸς ἀντικεισθαι νομίζει τῷ τε κατὰ μέρος καὶ τῷ κατὰ συμβεβηκός,
 5 ὁ γὰρ οὐ μέντοι τὸ οὕτως πρῶτον οἶμαι ὡς μὴ κατὰ μόριον κινεῖν ἀνάγκη
 μηδὲ κατὰ συμβεβηκὸς κινεῖν. ὁ γὰρ ἱατροῦ μουσικὸς οὐ κατὰ μόριον
 κινῶν (οὐ γὰρ μόριον ὁ ἱατρὸς τοῦ μουσικοῦ) κατὰ συμβεβηκὸς ἱατρύει. 15
 εἰ γὰρ τις λέγοι τὸν ἱατρὸν μέρος εἶναι τοῦ μουσικοῦ ἱατροῦ, ἀναγκασθήσε-
 ται, ὅταν ὁ μουσικὸς ἱατρὸς ἱατρύῃ, μὴ λέγειν καθ' αὐτὸ ἱατρύειν αὐτόν,
 10 ἀλλὰ κατὰ μέρος.

p. 224^a34 Ἐπεὶ δὲ ἐστὶ μὲν τι τὸ κινεῖν πρῶτον ἕως τοῦ τὸ εἶδος 20
 ἢ ὁ τόπος ἢ τὸ τοσόνδε.

Διακρίνας τὴν καθ' αὐτὸ μεταβολὴν ἀπὸ τε τῆς κατὰ συμβεβηκὸς καὶ
 τῆς κατὰ μέρος ἐπὶ τε τοῦ κινουμένου καὶ ἐπὶ τοῦ κινούντος, τὴν καθ'
 15 αὐτὸ καὶ πρῶτως προεβάλετο πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν τῆς μεταβολῆς
 εἰδῶν, διότι πᾶσα γνῶσις ἐπιστημονικὴ καὶ ἀποδεικτικὴ ἀπὸ τῶν καθ' αὐτὰ
 ὑπαρχόντων συνάγεται. πρὸ δὲ τοῦ τὰ εἶδη τῆς μεταβολῆς παραδοῦναι καὶ 20
 τῆς κινήσεως πρῶτον δεῖκνυσιν, ἐν τίνι ἐστὶν ἡ κίνησις. ἐπειδὴ γὰρ ἡ κί-
 νησις οὐ τῶν καθ' αὐτὰ ὑφισταμένων ἐστίν, ἀλλὰ τῶν ἐν ἄλλοις τὸ εἶναι
 20 ἐχόντων, ἂν μὴ πρότερον φανῇ, ἐν τίνι ἐστίν, οὔτε ἡ φύσις αὐτῆς γνωσθεῖη
 ἂν οὔτε τὰ εἶδη διορισθεῖη. πρὸ δὲ τούτου, τίνα ἐστὶ τὰ συνεδρεύοντα τῇ
 κινήσει, τουτέστι τίνα χρὴ πάντως εἶναι, εἰ ἔστι κίνησις καὶ μεταβολή, ὥστε
 ἐν τούτων τινὶ ζητεῖν τὴν κίνησιν. καὶ αὐτὸς μὲν ὡς ἐναργῆ ταῦτα λαμ- 30
 βάνει. διὸ καὶ τῷ παρασυναπτικῷ χρῆται συνδέσμῳ. προφανῆς δὲ ἐστὶ
 25 καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ λόγου. ἐπειδὴ γὰρ ἡ κίνησις ἤτοι ἡ μεταβολὴ πάθος
 τι τοῦ κινουμένου ἐστὶν ἐνεργητικόν, καὶ τὸ πάσχον εἶναι χρὴ καὶ τούτῳ
 τὸ ποιῶν εὐθύς συνεισάγεσθαι. τὸ γὰρ πάσχον καὶ πρὸς τὸ ποιῶν ἐστὶ
 τε καὶ λέγεται. μεταβολὴ δὲ οὐσα καὶ ἄλλο μετ' ἄλλο δηλοῦσα καὶ τὸ ἐξ
 οὗ καὶ τὸ εἰς ὃ πάντως συνεμφαίνει, εἰ καὶ ἄλλο μὲν ἐπὶ τῆς φορᾶς τὸ

1 τι τὸ aA: τὸ CM: τι F τὸ (post Ἀλέξανδρος) om. M 2 κινεῖν αὐτό φησι C
 3. 4 καὶ αὐτὸς ἀμφοτέροις aF 4 τῷ (post καὶ) om. aF 6 μηδὲ] μὴ F
 8 λέγοι aA: λέγει CFM μέρος] τέλος, sed corr. in mrg. F εἶναι om. F 9 ὁ
 om. C ἱατρύει C' αὐτόν aAF: τὸν ἱατρὸν CM 10 μέρος] συμβεβηκός F'
 11 δὲ ἐστὶ ACFM: δ' ἔστι a μὲν τι AC²M cf. p. 805,23: μὲν τοι aC¹: τι F τὸ
 om. F post κινεῖν addit μὲν F 13. 14 συμβεβηκός et μέρος inter se mutant CM
 ἢ
 15 προεβάλλετο aFM 16 γνῶσις om. F 17 πρὸς M 20 φανῇ AM: φανει C:
 φανείη aF αὐτῶν M 22 ἔσται AM κίνησις iterat M 23 ἐν τούτων τινὶ ACM:
 ἐν τῷ τῶν τίνων F: ἐκ τούτων τινι a ante τὴν inserunt μὲν a, εἶναι FM μὲν
 om. F 24 χρῆσθαι M 25 ἡ (post καὶ) om. M ἡ (post ἤτοι) om. M
 26 εἶναι] ἐστὶ M τούτου F 27 καὶ om. aC 29 συναμφαίνει C ante
 ei habet duo deletum F

ἐξ οὗ καὶ τὸ εἰς ὅ (τόποι γὰρ ἐναντίοι), ἄλλα δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων κινήσεων. 190
ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον πάντως ἔχει, εἴπερ ἄλλο μετ'
ἄλλο καὶ σωμάτων ἐστὶ (περὶ γὰρ τῶν τοιούτων νῦν ὁ λόγος), ἀνάγκη 30
καὶ χρόνον συνεισάγεσθαι καὶ τόπον. πᾶσα γὰρ κίνησις ἐν χρόνῳ, ὡς
5 ἐδείξεν ἐν τῷ πρὸ τούτου, καὶ πᾶν σῶμα ἐν τόπῳ.

Θεῖς δὲ καὶ ὀνόματα τῷ μὲν κινουμένῳ τὸ ὅ, τῷ δὲ ἐξ οὗ κινεῖται
τὸ ἐξ οὗ, τῷ δὲ εἰς ὃ κινεῖται τὸ εἰς ὅ, καὶ εἰπὼν ἕτερα εἶναι τὸ ἐξ
οὗ καὶ εἰς ὃ αὐτοῦ τοῦ κινουμένου, ὥσπερ τοῦ ξύλου τό τε ψυχρὸν ἐξ οὗ
κινεῖται καὶ τὸ θερμὸν εἰς ὃ κινεῖται, δείκνυσιν ἐκ τῶν διαφόρων ὀνομά- 40
10 των τὴν ἑτερότητα. εἰπὼν δὲ ἕτερον εἶναι τὸ κινούμενον προσέθηκε τὸ
πρῶτον τὸ καθ' αὐτὸ κινούμενον δηλῶν· ἐπὶ γὰρ τούτου ἀληθὲς τὸ
ἕτερον αὐτὸ εἶναι τοῦ ἐξ οὗ, τῶν δὲ γε κατὰ συμβεβηκὸς κινεῖσθαι λεγο-
μένων οὐδὲν κωλύει ταυτὸν εἶναι τὸ κινούμενον τῷ ἐξ οὗ· οἷον ὅταν λέγῃ
τις τὸ λευκὸν κινεῖσθαι κινουμένου τοῦ ᾧ συμβέβηκεν εἶναι λευκῷ, εἴη
15 δὲ ἡ κίνησις αὐτῷ ἐκ λευκοῦ· γίνεται γὰρ τότε ταυτὸν τό τε κινούμενον
καὶ τὸ ἐξ οὗ. ἀλλὰ καὶ τὸ κινοῦν καθ' αὐτὸ τοῦ καθ' αὐτὸ κινουμένου 45
ἕτερον· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ οὐδὲν κωλύει ταυτὸν εἶναι τὸ κινοῦν καὶ τὸ
κινούμενον, ὡς ὁ κυβερνήτης κινῶν τὴν ναῦν ἑαυτὸν συγκινεῖ, καὶ ὁ ἱατρός
ὅταν ἑαυτὸν ἱατρεύῃ.

20 Διορίσας δὲ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων ἐπάγει ἡ δὲ κίνησις δῆλον ὅτι
ἐν τῷ ξύλῳ, τουτέστιν ἐν τῷ κινουμένῳ. καὶ εἴτε οὕτω γέγραπται ἡ δὲ
κίνησις εἴτε ἡ δὴ κίνησις, ἀμφοτέρως οἶμαι τοῦτο ἀκολούθως ἐπάγε-
ται τῷ ἐπεὶ δὲ ἐστὶ μὲν τι τὸ κινοῦν καὶ τοῖς ἐξῆς. ἐπεὶ γὰρ τὰ
προειρημένα δεῖ εἶναι, εἰ κίνησις ἐστὶ, δῆλον ὅτι ἡ κίνησις οὐκ ἐν ἄλλῳ 50
25 τινὶ τῶν προειρημένων ἐστίν, ἀλλ' ἐν τῷ κινουμένῳ· τὸ γὰρ εἶδος ἡ τὸ
μέγεθος ἡ ὁ τόπος ἡ ὅλως εἰς ὃ κινεῖται τὸ κινούμενον οὔτε κινεῖ οὔτε
κινεῖται, ἀλλὰ ἄλλο τούτων ἑκατέρου ἐστίν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, εἰ μὲν
ἡ δὴ κίνησις εἴη γεγραμμένον, ἐπεσθαι τοῦτο τοῖς προτέροις, ὡς εἴρηται,
φησὶν· εἰ δὲ γράφοιτο ἡ δὲ κίνησις διὰ τοῦ εἰ, εἰπὼν, φησί, τίνα δεῖ

1 μὲν γὰρ F ἄλλα δὲ aA: ἄλλο δ' C: ἄλλο δὲ M: ἄλλοι δὲ F 4 καὶ χρόνον καὶ τόπον
ἀνάγκη συνεισάγεσθαι aF συνάγεσθαι M 6 καὶ om. M 7 τὸ ἐξ οὗ, τὸ δὲ τὸ F
8 ὡς C 11 δηλῶν κινούμενον C 12 αὐτὸ ACFM: αὐτοῦ a τοῦ ἐξ οὗ C²: τὸ
ἐξ οὗ aAC'FM post ἐξ οὗ habet ἀλλὰ τὸ deleta F γε om. M 13 ταυτὸν
τὸ κινούμενον εἶναι FM τοῦ ἐξ οὗ M: καὶ τὸ ἐξ οὗ F οἷον—καὶ τὸ ἐξ οὗ
(16) om. F 14 λευκῷ] λευκὸν M 15 γὰρ om. M τό τε AM: τὸ C: καθ'
αὐτὸ τότε a 16 καὶ (post ἀλλὰ) om. F καθ' αὐτὸ (post κινοῦν) om. aF
17 ἕτερον ἐστὶ C 18 κυβερνήτης M 19 ὅτε FM ἱατρεύει C'M 20 διο-
ρήσας C' ἀπ'] ἀλλ' a δὲ sic libri omnes ut Arist. codd. EF: δὴ Arist. vulg.
cf. v. 21 sqq. et Bonitzii Stud. Arist. II 30 22 ante ἡ δὴ add. οὕτως a: οὕτω F
ἀμφοτέρως ACM: ἀμφοτέρω aF τοῦτο ACFM: τοῦτω a 23 ἐπὶ γὰρ M
24 εἴ] ἡ M 27 ἑκατέρων ἐστὶν aF 28 εἴη] ἐστὶ C ante τοῦτο add. δὴ
aF 29 ἡ δὲ κίνησις aFM: εἰ δὲ κίνησις AC falso interpretati voculam EI (v. 29)
ei scripsi litteram ē vocis δὲ intellegens: ēi AC: h̄ M: πέμπτω aF εἰπὼν
δὲ C

εἶναι, εἰ κίνησις ἔσται, ὅτι κινουῖν, κινούμενον, χρόνον, καὶ ἐξ οὗ καὶ εἰς δ, 190^v
καὶ ὅτι ἕτερα καὶ | κεχωρισμένα τὸ κινουῖν καὶ τὸ κινούμενον καὶ τὸ εἰς 191^r
δ, προστίθεται περὶ αὐτῆς τῆς κινήσεως καὶ λέγει ὅτι αὕτη, πρὸς ἣν χρεια
τῶν εἰρημένων, ἐν τῷ κινουμένῳ ἐστίν· οὔτε γὰρ καθ' αὐτήν (οὐδὲν γὰρ
5 πάθος καθ' αὐτό) οὔτε ἐν τῷ κινουῖντι, διότι τὸ μὲν κινουῖν ἐνεργεία ὃν
ἀμετάβλητόν ἐστι καθόσον κινεῖ, ἡ δὲ κίνησις μεταβολή. καὶ τὸ ἐν ᾧ ἐστι
μεταβάλλει κατ' αὐτήν· ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ τόπῳ ἡ κίνησις, καὶ ὅτι
ἀκίνητος κατ' αὐτὸν ὁ τόπος καὶ ὅτι ἄλλο ὁ τόπος καὶ ἄλλο τὸ κατὰ δ
τόπον κινούμενον, ἐν ᾧ χρὴ τὴν κίνησιν εἶναι. ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ ἐξ οὗ
10 ἐστίν ἡ κίνησις, ὅτι τὸ ἀφιστάμενον αὐτοῦ οὐκ ἂν ἐκινεῖτο, ἀλλὰ τὸ ἐν
αὐτῷ ὄν. νῦν δὲ ἀνάπαλιν τὸ μὲν ἐν αὐτῷ οὐ κινεῖται, τὸ δὲ αὐτοῦ
ἀφιστάμενον κινεῖται· ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ εἰς δ εἴῃ ἂν ἡ κίνησις, ὅτι τὸ
ἐπ' αὐτὸ ἰδὼν κινήσεται πρὸ τοῦ ἐν κινήσει γενέσθαι. καὶ ὅτι κατὰ τὸ
αὐτὸ κινήσεται καὶ ἡρεμήσει· καθόσον μὲν γὰρ ἐν κινήσει, κινήσεται,
15 καθόσον δὲ ἐν τέλει γέγονεν, ἡρεμήσει.

Ἐπειδὴ δὲ οὐ κατὰ ποιότητα μόνην γίνεται ἡ κίνησις, ἣν κατ' εἶδος 10
λέγει οὖσαν ἀλλοίωσιν, οὐδὲ κατὰ γένεσιν καὶ φθοράν, αἵπερ κυριώταται
μεταβολαὶ κατ' εἶδος ἂν λέγοιντο, ἀλλὰ γίνονται κινήσεις καὶ κατὰ τόπον
ὡς ἡ φορὰ καὶ κατὰ ποσὸν ὡς αὐξήσις καὶ μείωσις, διὰ τοῦτο μετὰ τὴν
20 κατ' εἶδος προσέθηκε καὶ ταύτας εἰπὼν ἡ ὁ τόπος ἡ τὸ τοσόνδε. ὡς
γὰρ τὸ εἶδος ἐπὶ τῶν κατ' εἶδος κινουμένων οὔτε κινουῖν ἐστίν οὔτε κινού-
μενον, οὕτως οὐδὲ ὁ τόπος ἐπὶ τῶν κατὰ τόπον οὐδὲ τὸ ποσὸν ἐπὶ τῶν
κατὰ ποσόν. ὅτι δὲ μὴ ἐν τῷ κινουμένῳ ἐστίν ἡ κίνησις, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ 15
ταύτης ἔδειξε τῆς πραγματείας, ἔνθα καὶ προηγουμένως διδάσκει ἐν τίνι
25 ἐστίν ἡ κίνησις. ἔδειξε δὲ ἐκεῖ, ὅτι οὐδὲ ἐν τῷ χρόνῳ, εἵπερ ἀριθμὸς
ἐστὶ κινήσεως ὁ χρόνος. λείπεται οὖν τρία, τό τε κινούμενον καὶ τὸ ἐξ
οὗ, καὶ τὸ εἰς δ. διὸ καὶ ἐπὶ τούτων μάλιστα ζητεῖ, ἐν τίνι ἡ κίνησις.
τὸ δὲ εἶδος, φησί, καὶ ὁ τόπος καὶ τὸ μέγεθος οὔτε κινεῖ οὔτε κινεῖται,
ταύτην δηλονότι τὴν κίνησιν, ἣν τὸ εἰς αὐτὸ μεταβάλλον κινεῖται· τὸ μὲν
30 γὰρ ἀλλοιούμενον κινεῖται κατὰ ἀλλοίωσιν. τὸ δὲ εἶδος, ἐφ' ὃ κινεῖται τὸ 20

1 εἰ] ἡ M post χρόνον interpolant τόπον aFM καὶ (ante ἐξ)] τὸ C: om. M
καὶ (ante εἰς) om. FM 2 καὶ (post ἕτερα) om. FM καὶ (post κινουῖν) om. a
τὸ (ante εἰς) om. C 3 προτίθεται F αὐτὴ FM πρὸς δν M 4 γὰρ (prius)
om. F οὐδὲν] οὐδὲ FM 6 κινεῖ ACM: κινουῖν F: κινῇ a 8 αὐτὸν rasura
corr. ex αὐτῶν C 10 ἐστίν ἡ ACM: ἡ F: utrumque om. a αὐτοῦ] ἑαυτοῦ C
ἐκινῆτο M 10. 11 ἐν ἑαυτῷ C itemque v. 11 11 τὸ δὲ—κινεῖται (12) aF: om.
ACM 12 ἡ om. M 14 γὰρ om. A 16 ἐπεὶ δὲ aFM μόνην A cf.
p. 808,15: μόνον aCFM ἡ om. CM 17 οὐδὲ] οὐδ' ἡ C κυριώτατοι M
18 λέγοιτο M¹ κίνησις M 19 κατὰ τὸ ποσόν CM 20 προσέθηκαν M
23 κατὰ τὸ ποσόν aCM μὴ om. aFM ante ἐστίν add. οὐδαμῶς a: idem post
κίνησις FM τρίτῳ (Γ 3. 202^a13 sqq.) aA²CF: πρώτῳ A¹M 24 ἔδοξε M
25 ἔδειξε] cf. Δ 11. 219^b1 sqq. ἐν om. M 26 κινήσεως ἐστίν aF τρία
om. M κινουῖν aF καὶ om. a 27 καὶ (post διὸ) om. A τούτων]
τῶν M post ἐν τίνι add. ἐστίν C

ἀλλοιούμενον οἷον τὸ λευκόν, οὐ λευκαίνεται· ἀλλ' οὐδὲ τὸ εἶδος, εἰς δὲ τὸ 191^a
 γινόμενον μεταβάλλει, γίνεται κατ' ἐκείνην τὴν γένεσιν· γίνεται μέντοι μὴ
 πρότερον ὄν. καὶ καλῶς γε οἶμαι ὁ Στράτων τὴν κίνησιν οὐ μόνον ἐν τῷ
 κινουμένῳ φησὶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐξ οὗ καὶ ἐν τῷ εἰς θ', ἄλλον δὲ
 5 τρόπον ἐν ἐκάστῳ· τὸ μὲν γὰρ ὑποκείμενον, φησί, κινεῖται ὡς μεταβάλλον,
 τὸ δὲ ἐξ οὗ καὶ εἰς δὲ τὸ μὲν ὡς φθειρόμενον τὸ δὲ ὡς γινόμενον. εἰ δέ
 τινα τῶν εἰδῶν κινεῖν λέγεται, ὥσπερ ἡ ψυχὴ τὸ ζῶον καὶ ἡ βαρύτης τὸν
 λίθον, οὐχὶ τὸ αἴτιον τῆς κινήσεως ζητεῖ νῦν, οἷα ἐστὶν ἡ βαρύτης καὶ ἡ
 ψυχή, ἀλλ' ἐν τίνι ἐστὶν ἡ κίνησις· οὐ κινεῖται δὲ ἡ βαρύτης προηγου-
 10 μένως ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός ὡς ὁ ἐν τῇ νηϊ πλωτήρ. ἐξαρκεῖ δὲ καὶ
 ὁ τῆς κινήσεως ὁρισμὸς δεῖξαι, ὅτι ἐν τῷ κινουμένῳ καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ τινί
 ἐστὶν ἡ κίνησις· ἐλέγετο γὰρ ἐντελέχεια τοῦ κινήτου ἡ κίνησις.

p. 224^b6 'Ἀλλ' ἔστι κινουὺν καὶ κινούμενον ἕως τοῦ ἀλλ' ἡ λεύ-
 κανσις.

15 Δείξας ὅτι πέντε ὄντων τῶν ὑφειλόντων εἶναι, εἴπερ εἴη κίνησις, τοῦ 85
 κινουμένου καὶ τοῦ κινουντος καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ ἐξ οὗ ἡ κίνησις καὶ
 εἰς θ', ἐν τῷ κινουμένῳ ἐστὶν ἡ κίνησις καὶ ἐν οὐδενὶ τῶν ἄλλων, ἐκ τῶν
 πέντε τρία λαμβάνει τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν ἐφεξῆς αὐτῷ λόγον ἐσόμενα, τὸ
 κινουὺν καὶ τὸ κινούμενον καὶ τὸ εἰς δὲ ἡ κίνησις, τὸν μὲν χρόνον παραλι-
 20 πῶν ὡς ἔξωθεν ὄντα· διὰ τί δὲ τὸ εἰς δὲ ἡ κίνησις παραλαβὼν τὸ ἐξ οὗ
 παραλέλοιπεν, αὐτὸς διδάσκει. μᾶλλον γὰρ φησιν ἡ μεταβολὴ ἀπὸ τοῦ
 εἰς δὲ μεταβάλλει τὸ μεταβάλλον ὀνομάζεται ἢ ἀπὸ τοῦ ἐξ οὗ μετα- 40
 βάλλει. φθορὰν γὰρ λέγομεν τὴν εἰς τὸ μὴ ὄν μεταβολὴν καὶ γένεσιν τὴν
 εἰς τὸ ὄν· καίτοι καὶ ἡ φθορὰ ἐξ ὄντος, καὶ ἡ γένεσις ἐκ μὴ ὄντος· ἀλλ'
 25 ὅμως ἀπὸ τοῦ τέλους μᾶλλον ὀνομάζονται. δηλοῖ δὲ τοῦτο μάλιστα ἡ
 ἀλλοίωσις τὸ ὄνομα τοῦ εἰς δὲ ἔχουσα· λευκαίνεσθαι γὰρ λέγεται τὸ εἰς
 λευκότητα ἰὼν καὶ θερμαίνεσθαι τὸ εἰς θερμότητα. οὕτω δὲ καὶ τὸ φθει-
 ρεσθαι ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος ὠνόμασται μᾶλλον καὶ τὸ γίνεσθαι ἀπὸ τοῦ ὄν-
 30 βλήφ ἀποδοθέντος δεικνὺς καὶ δι' ἐκείνου, ὅτι ἡ κίνησις ἐν τῷ κινουμένῳ

1. 2 μεταβάλλει τὸ γινόμενον aF 3 τὴν κίνησιν ὁ στράτων C 4 ἐν (ante τῷ ἐξ)
 om. M 6 καὶ τὸ εἰς δὲ aFM τὸ μὲν ὡς γινόμενον τὸ δ' ὡς φθειρόμενον C
 8 νῦν] μόνον M 8. 9 καὶ ἡ ψυχὴ—βαρύτης om. M 10 ὁ om. C¹: superser. in
 ras. M 11 inter ὁ et τῆς rasum A ὁρισμὸς in ras. M 12 ἐλέγετο—κίνη-
 σις ad lemma trahit F γάρ] δ' F ἐντελέχεια F 15 εἴη] ἡ F 16 καὶ
 (post κινουμένου) om. M 17 ἐν οὐδενὶ] καὶ οὐκ ἐν τινι M 19 καὶ (post κινουόν)
 om. C ἡ om. M 19. 20 παραλείπων A 20 ὡς om. aFM διατί δὲ ἡ κίνη-
 σις τὸ εἰς δὲ transposita in C¹ rest. C² τὸ (ante εἰς) om. M 22 ὀνομάζεται AC
 Aristoteles: ἐπονομάζεται aFM 24 καὶ (post καίτοι) om. a, post φθορὰ transposuit C
 25 ὀνομάζονται A: ὀνομάζεται aCFM 26 τοῦ (ante εἰς) om. F λέγομεν a
 27 τὸ (post καὶ) om. F 28 ὀνομάζεται aFM 29. 30 ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ] Γ 2.
 202^a7 30 δεικνὺς CFA²: δεικνυσι sic A¹: δείκνυσι M: δεικνύων a

ἐστίν. εἰ γὰρ ἐστίν “ἡ κίνησις ἐντελέχεια τοῦ κινητοῦ ἢ κινητόν”, ἡ δὲ 191^r
ἐντελέχεια εἶδος οὐσα ἢ ἐνέργεια ἐν ἐκείνῳ ἐστίν οὐ ἐστίν ἐντελέχεια, δῆ-
λον ὅτι ἡ κίνησις ἐν τῷ κινουμένῳ ἐστίν, ἀλλ’ οὔτε ἐν τῷ εἶδει, εἴπερ
εἰς εἶδος ἡ μεταβολή, ὥς ἐπὶ τῶν γινομένων, οὔτε ἐν τῷ πάθῃ ὥς ἐπὶ
5 τῶν ἀλλοιουμένων, οὔτε ἐν τῷ τόπῳ ὥς ἐπὶ τῶν φερομένων, διότι τὰ μὲν
ἐν οἷς ἐστίν ἡ κίνησις, κινεῖται, τὰ δὲ εἶδη καὶ πάθη καὶ ὁ τόπος, εἰς αὐ-
τὰ ἡ κίνησις ἐστίν, ἀκίνητά ἐστίν, ὥς δέδεικται. καὶ πιστοῦται αὐτὸ διὰ τοῦ
τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς θερμότητος παραδείγματος. εἰ γὰρ ταῦτα ἐστί τὰ
κινούμενα, τὰ εἰς αὐτὰ ἴοντα οὐπω κινεῖται καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς γενόμενα οὐκ
10 ἡρεμήσει, ἀλλὰ κινήθησεται.

Εἰπὼν δὲ ὅτι τὰ εἶδη καὶ τὰ πάθη καὶ ὁ τόπος καὶ δηλονότι καὶ τὸ
ποσόν, εἰς αὐτὰ κινεῖται τὰ κινούμενα ἀκίνητά ἐστίν, ἀπορίαν τινὰ ἐπάγει τῷ
λόγῳ τοιαύτην· εἰ ἡ λευκότης πάθος, τὸ δὲ πάθος κίνησις, ἡ εἰς πάθος
μεταβολή εἰς κίνησιν ἂν εἴη διὰ | κινήσεως, καὶ οὐκέτι ἐν τῷ κινουμένῳ 191^v
15 μόνῃ ἡ κίνησις, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ εἰς δὲ ἡ κίνησις· εἰ δὲ τοῦτο, ἔσται τὸ
κινούμενον ἐπὶ τὸ πάθος ἢ καὶ ὅτε μεταβέβληκεν ἔτι κινούμενον, εἴ γε εἰς
κίνησιν μεταβέβληκεν, ἢ ὅτε γέγονεν ἐν κινήσει, μηκέτι κινούμενον. λύει
δὲ τὴν ἀπορίαν ταύτην γοργῶς διὰ τῆς πρὸς τὴν μείζονα πρότασιν ἐν-
στάσεως τὴν λέγουσαν τὰ πάθη κινήσεις εἶναι· οὐ γὰρ ἡ λευκότης, φησί,
20 κίνησις ἐστίν, ἀλλ’ ἡ λεύκανσις, τουτέστιν οὐ τὸ λευκόν, ὅπερ ἐστὶ τὸ δ
πάθος, κίνησις ἐστίν, ἀλλ’ ἡ λεύκανσις, ἥτις ἐστίν εἰς τὸ λευκὸν μεταβολή·
διὸ τὸ πάσχον, ὅπερ ἐστὶ τὸ λευκαίνόμενον κινεῖται, ἀλλ’ οὐ τὸ λευκόν.
μήποτε δὲ τῆς ἀπορίας γενομένης ἐκ τῆς τοῦ πάθους ὁμωνυμίας, διότι
πάθος λέγομεν καὶ τὸ τέλος τῆς πείσεως, τουτέστι τὸ λευκόν, καὶ τὴν
25 πεῖσιν αὐτὴν ὥσπερ τὴν λεύκανσιν, τῷ διορισμῷ τῆς ὁμωνυμίας τὴν ἀπο-
ρίαν ἔλυσεν. οὐ γὰρ τὸν αὐτὸν ἔλαβον μέσον ὅρον αἱ προτάσεις, ἀλλ’ ἡ
μὲν ἐλάττων ἔλεγε τὸ λευκὸν πάθος εἶναι τὸ πέρας τῆς πείσεως τὸ ἐφ’ 10
δὲ ἡ κίνησις λαμβάνουσα, ἡ δὲ μείζων τὸ πάθος κίνησιν ἔλεγε, πάθος τὴν
κατὰ τὸ πάσχον μεταβολὴν οἷον τὴν λεύκανσιν λέγουσα.

1 ἐντελέχεια F τοῦ om. C ἢ κινητοῦ, C¹ 4 εἰς om. F ὥς om.
FM 5 τῷ om. aFM 6 ante πάθη inserunt τὰ CM ὁ om. a 7 ἐστίν
(post κίνησις) om. aFM αὐτὸ om. aFM 8 τῆς (ante θερμότητος) om. aFM
9 τὰ (ante εἰς) om. F καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς γενόμενα a: καὶ ἐν αὐτοῖς γινόμενα A²CM:
καὶ ἐν αὐτοῖς γινόμενα F: καὶ τὰ ἐν οἷς γινόμενα A¹ 12 τινὰ om. aFM
12. 13 τῷ λόγῳ τοιαύτην om. M 13 εἰ] ἀλλ’ F 14 οὐκ ἔστιν CM 15 μόνῃ
om. M 16 ἢ καὶ ὅτε iterat F ὅτι M post ἔτι add. τὸ deletum M
17 post μηκέτι add. καὶ M 18 ταύτην om. a διὰ τὴν C¹ 19 τὴν om. aFM
20 post λεύκανσις habet ἐστίν deletum C τὸ (post ἐστὶ) om. C 22 λευκαίνόμενον,
ε ante v in ras. II litt. M 23 μηδέποτε τῆς F 26 ὅρον om. F: μέσον ὅρον om. M
27 ἐλέγετο λευκὸν C¹ et fortasse A¹ 27. 28 ἐφ’ ὧ M 29 πάσχον C

p. 224^b16 Ἔστι δὲ καὶ ἐν ἐκείνοις καὶ τὸ κατὰ συμβεβηκὸς ἕως 191^v
τοῦ καὶ κινητῶ κατ' ἐνέργειαν.

Δείξας ὅτι ἐν τῷ κινουμένῳ καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ τινὶ τῶν τῇ κινήσει
συνυπαρχόντων, ἐφεξῆς, ὅπερ πρότερον ἔδειξεν ἐπὶ τε τοῦ κινουῦντος καὶ 20
ἐπὶ τοῦ κινουμένου, ὅτι τὸ μὲν τί ἐστὶν αὐτῶν κατὰ συμβεβηκός, τὸ δὲ
κατὰ μέρος, τὸ δὲ καθ' αὐτὸ καὶ πρώτως, νῦν λέγει ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα
τὰ τῇ κινήσει συνυπαρχόντα ἢ διαίρεσις αὐτῇ ἐκτείνεται, τό τε ἐν ᾧ καὶ
τὸ ἐξ οὗ καὶ τὸ εἰς ὃ, τὰ τρία ταῦτα γὰρ ἐσήμανεν εἰπὼν ἔστι δὲ καὶ
ἐν ἐκείνοις. ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ ἐν ᾧ, ὅπερ ἦν ὁ χρόνος, ἀπέδειξεν ἐν
10 τοῖς περὶ χρόνου, περὶ δὲ τῶν δύο προθέμενος ποιεῖται τὸν λόγον ἐφ' ἐνός
τοῦ εἰς ὃ ἢ μεταβολῇ πάθους ἢ εἶδους ἢ τύπου. τὸ γὰρ εἰς λευκὸν μετα- 25
βάλλον, ὅπερ ἐστὶ τὸ λευκαίνόμενον, εἰς μὲν τὸ νοούμενον κατὰ συμ-
βεβηκὸς μεταβάλλει· συμβέβηκε γὰρ τῷ λευκῷ τὸ νοεῖσθαι. εἰς
δὲ χρώμα μεταβάλλειν λεγόμενον κατὰ μέρος μεταβάλλει, ὅτι μέρος τοῦ
15 χρώματος τὸ λευκόν· μέρη γὰρ πῶς ἐστὶ καὶ τὰ εἶδη τῶν γενῶν. εἰς
μέντοι λευκὸν λεγόμενον μεταβάλλειν τὸ λευκαίνόμενον οὔτε κατὰ συμβε-
βηκὸς ἀλλὰ καθ' αὐτὸ μεταβάλλει, οὔτε κατὰ μέρος ἀλλὰ πρώτως. ὁμοίως
δὲ καὶ τὸ εἰς τὸ κατὰ τὸν τρόπον μεταβάλλον εἰς Ἀθήνας ἀπὸν εἰς μὲν τὸ νο- 30
ούμενον κατὰ συμβεβηκὸς μεταβάλλει. συμβέβηκε γὰρ καὶ ταῖς Ἀθηναῖς
τὸ νοεῖσθαι, εἰς δὲ τὴν Εὐρώπην κατὰ μέρος, ὅτι μέρος αἱ Ἀθηναῖς
τῆς Εὐρώπης. εἰς δὲ τὰς Ἀθήνας καθ' αὐτὸ καὶ πρώτως.

Καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξ οὗ δὲ, κἄν αὐτὸς παραλέλοιπεν αὐτό, τὰ αὐτά πως
δυνατὸν λέγειν. τὸ γὰρ ἐκ λευκοῦ μεταβάλλον κατὰ συμβεβηκὸς μὲν ἐκ
τοῦ νοουμένου μεταβάλλει, κατὰ μέρος δὲ ἐκ χρώματος, καθ' αὐτὸ δὲ ἐκ 35
λευκοῦ. συμπεραινόμενος δὲ λοιπὸν τὸν ὅλον λόγον, δι' οὗ ἔδειξε τίνα τέ 35
ἐστὶ τὰ τῇ κινήσει συνυπαρχόντα, καὶ ὅτι ἐν πᾶσιν ἐστὶ τό τε καθ' αὐτὸ
καὶ πρώτως καὶ ἔτι τὸ κατὰ συμβεβηκὸς καὶ κατὰ μέρος καὶ ὅτι ἡ κίνησις
ἐν τῷ κινουμένῳ καὶ οὐκ ἐν τῷ εἶδει, ἐν ᾧ ἂν μάλιστα τῶν ἄλλων ἔδοξεν
εἶναι (οὔτε γὰρ ἐν τῷ κινουῦντι οὔτε ἐν τῷ τόπῳ, εἴπερ ἀκίνητα ἐκεῖνα,
30 οὔτε μᾶλλον ἐν τῷ ἐξ οὗ), δῆλόν φησιν ὅτι ἐν τῷ κινουμένῳ ἐστὶν ἡ κί-
νησις. τὸ δὲ κινούμενον μετέλαβεν εἰς τὸ κινητὸν κατ' ἐνέργειαν, ἵνα τοῦ

1 καὶ (post ἐκείνοις) aA: om. CFM 2 καὶ κινεῖτο M 3 post κινουμένῳ add. ἢ
κίνησις a: ἐστὶν ἡ κίνησις C 4 τε om. C 5 τί om. C 6 καὶ (ante ἐπὶ)
om. F εἰς τ' ἄλλα C 7 τε] δὲ FM 9 ὅπερ] ὡςπερ A': rasura corr. A²
ἦν ACM: ἔστιν aF 11 εἰς τὸ λευκόν C 12 τὸ λευκώμενον C': superscr. λε C²
14 μεταβάλλειν] μεταβάλλει AM λέγομεν F μεταβάλλει om. FM
post ὅτι μέρος add. ἐστὶ aF, idem post χρώματος M 15 τὸ λευκὸν τοῦ χρώματος
Arist. 16 μεταβάλλειν λεγόμενον C μεταβάλλει M 18 τὸ (aute εἰς) om.
aF ἀπὸν om. FM 19 καὶ om. C 23 post λευκοῦ occupata ex v. 25. 26
symperainόμενος—συνυπαρχόντα del. F 24 καθ' αὐτὸ aCM 25 τὸ ὅλον C
28 ἔδειξεν FM, sed corr. F¹ 30 μᾶλλον ἐν aC²F: ἐν om. AC¹M ἐστὶν
om. a

θρου τῆς κινήσεως ἡμᾶς ὑπομνήσῃ· εἰ γὰρ ἐντελέχεια τοῦ κινήτου ἐστὶν 191^v
ἢ κίνησις, τὸ κινούμενον κινήτόν ἐστι κατ' ἐνέργειαν. 40

p. 224^b26 Ἡ μὲν οὖν κατὰ συμβεβηκὸς μεταβολὴ ἀφείσθω ἕως
τοῦ καὶ μέλαν πρὸς τὸ λευκόν.

5 Δείξας ὅτι τὸ καθ' αὐτὸ καὶ κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχει καὶ ἐπὶ τοῦ
κινουήντος καὶ ἐπὶ τοῦ κινουμένου, ὅπερ τῶν ἐν τῇ κινήσει συνυπαρχόντων
ὡς χρήσιμα πρὸς τὸν ἐφεξῆς λόγον ἐξελέξατο, τὸ κατὰ συμβεβηκὸς ἐν ᾧ
καὶ τὸ κατὰ μέρος συνέλαβεν ὡς ἄπειρόν τε καὶ ἀόριστον ἀποσκευάζεται.
καὶ ὅτι τοιοῦτόν ἐστι, δείκνυσι διὰ τοῦ τὴν κατὰ συμβεβηκὸς μεταβολὴν 50
10 ἐν πᾶσι τε εἶναι καὶ ἀεὶ καὶ πάντων· ἐν πᾶσι μὲν, ὅτι ἐν τοῖς δέκα
γένεσιν ἐστὶν ἡ κατὰ συμβεβηκὸς μεταβολή· τῇ γὰρ τὴν οὐσίαν εἶναι τὴν
κινουμένην, τὰ δὲ ἄλλα πάντα τῇ οὐσίᾳ συμβεβηκέναι, ἕκαστον αὐτῶν δυ-
νάμεθα λέγειν κινεῖσθαι, ὅταν ἡ ὑποκειμένη αὐτοῖς οὐσία καθ' αὐτὴν κι-
νῆται· τὸ δὲ καὶ πάντων, ἥτοι ὅτι πάντων ἐστὶ κατηγορεῖσθαι τῶν κινου-
15 μένων καὶ ἀκινήτων τὸ κινεῖν καὶ κινεῖσθαι, ὅταν κατὰ συμβεβηκὸς κατη-
γορωμεν, | ὥσπερ τῆς ψυχῆς· ἀκίνητος γὰρ οὖσα ἡ ψυχὴ κατὰ τὴν ἑαυ- 192^r
τῆς φύσιν λέγοιτο ἂν κατὰ συμβεβηκὸς κινεῖσθαι. ἡ πάντων ἀντὶ τοῦ
πάντων εἰς πάντα. καὶ γὰρ τὸ λευκὸν εἰς τὸ μουσικὸν ἐστὶν εἰπεῖν μετα-
βάλλειν κατὰ συμβεβηκὸς καὶ τὸ γλυκὺ εἰς τὸ ἄνω. τὸ δὲ ἐν πᾶσι καὶ
20 πάντων ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἀκούειν χρή, ἐφ' ὧν ὑπάρχειν δυνατόν τὸ κατὰ
συμβεβηκὸς κινεῖσθαι· τὰ γὰρ ὑπὲρ τὴν φύσιν, ὅπερ ἐστὶ τὰ πρῶτως κι- 5
νοῦντα, οὐ μόνον καθ' αὐτὸ ἀκίνητα, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ συμβεβηκὸς κινου-
μενα δειχθήσεται. τὸ δὲ ἀεὶ σημαίνει ἂν, ὅτι καὶ ὅτε μὴ κινεῖται τι
οἶόν τε κινεῖσθαι αὐτὸ κατὰ συμβεβηκὸς τῷ ἐν κινουμένῳ εἶναι, ὡς ὁ ἐν
25 τῇ πλεούσῃ νῆϊ ἡρεμῶν· ἡ ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μηκέτι ὄντων ἐστὶν οὕτω
κατηγορεῖν τὸ κινεῖσθαι· τὸν γὰρ μηκέτι ὄντα Σωκράτην ἐστὶν εἰπεῖν κι-
νεῖσθαι, ὅταν τὸ σῶμα καὶ ἡ ὕλη ἦτις ἦν ποτε Σωκράτους κινῆται· ᾧ
γὰρ συμβεβήκει εἶναι Σωκράτει, τοῦτο κινεῖται.

Εἰ οὖν τὸ κατὰ συμβεβηκὸς οὕτως ἄπειρόν ἐστι καὶ ἀόριστον, οὐδε 10
30 μία δὲ ἐπιστήμη περὶ τὸ ἄπειρον καὶ ἀόριστον, εἰκότως παραιτεῖται τὴν

3 ἀφείσθω C 6 ἐπὶ τοῦ om. M post κινουμένου add. καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν· τοῦ, ἐν
ᾧ· τοῦ, ἀφ' οὗ· τοῦ, πρὸς δ C ἐν om. C 7 ἐξελέξατο a τὸ δὲ κατὰ M 9 τοῦ
om. F κατὰ τὸ F 10 καὶ ἐν πᾶσι M: ἐν ἅπασι Aristoteles ut Simpl. p. 811, 2,
f. 197^r37, 249^r10 11 τοῦ γὰρ F 14 ἥτοι πάντων (om. ὅτι) iterat F 17 τοῦ
om. F: τῶν M 20 ἀκούειν om. M ὑφ' ὧν FM ὑπάρχει M 22 καθ'
αὐτὸ AFM (ut Aristotelis terminus 224^a29 constaret): καθ' αὐτὰ aC οὐδὲ om. F
23 δεχθήσεται M σημαίνει M: συμβαίνει F καὶ om. F 24 τῇ τὸ F
post ἐν inserunt τῷ aFM ὁ om. C 26 σωκράτη a 27 ὅταν] ὅτε C
σωκράτης F κινεῖται CM 27. 28 ὡς γὰρ M 28 συμβεβήκει AM: συμβέβηκεν
aCF σωκράτης M (σωκρά F) 29 ἐστὶν ἄπειρον aFM 29. 30 οὐδεμία —
ἀόριστον om. F

κατὰ συμβεβηκὸς μεταβολήν, ἐκλέγεται δὲ τὴν μὴ κατὰ συμβεβηκός, 192^r
 ὡς οὐκ ἐν ἅπασιν καὶ ἀεὶ καὶ πάντων οὖσαν κοινήν, ἀλλ' ἐν ὀρισμέ-
 νοις· ἐν γὰρ τοῖς ἐναντίοις καὶ τοῖς μεταξὺ καὶ ἐν ἀντιφάσει, του-
 τέστι κατὰ τὰ ἐναντία καὶ τὰ μεταξὺ καὶ κατὰ ἀντίφασιν. τοῦ δὲ πᾶσαν
 5 μεταβολήν κατὰ τούτων τι γίνεσθαι τὴν πίστιν ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς ποιεῖται·
 ἦν γὰρ ἂν τις προχειρίσεται, κατὰ τούτων τινὰ γινομένην εὐρήσει. καὶ ὁ 15
 λόγος δὲ οὕτως ἔχειν ἀναγκάσει· οὕτε γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τι εἰς τὸ αὐτὸ
 οὔτε ἐξ ὁμοίου εἰς ὁμοίον τι μεταβάλλει (τί γὰρ δεῖ μεταβολῆς;), ἀλλ' ἡ
 ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον ἢ ἐκ τοῦ μεταξὺ ἢ πάντως γε ἐκ τοῦ μὴ τοιοῦ-
 10 του, ὅπερ ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν ἀντίφασιν. δεδεικται δὲ ταῦτα καὶ ἐν τῷ
 πρώτῳ ταύτης τῆς πραγματείας, ὅτε τὰ ἐναντία ἀρχὰς ἐτίθετο προαπο-
 δείξας, ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ τυχόντος ἡ μεταβολὴ γίνεται.

Εἰπὼν δὲ καὶ ἐκ τῶν μεταξὺ τὴν μεταβολήν γίνεσθαι τὴν αἰτίαν τοῦ- 20
 του προσέθηκεν, ὅτι ὡς ἐξ ἐναντίου γίνεται τοῦ μεταξὺ. καὶ τούτου δὲ
 15 πάλιν τὴν αἰτίαν προσέθηκεν, ὅτι τὸ μεταξὺ πρὸς ἑκάτερον τῶν ἄκρων τὸν
 τοῦ ἐναντίου λόγον ἔχει· ἡ γὰρ μέση ὀξεῖα πρὸς τὴν ὑπάτην καὶ
 βαρεῖα πρὸς τὴν νήτην ἐστί, καὶ τὸ φαιδὸν λευκὸν μὲν πρὸς τὸ μέ-
 λαν, πρὸς δὲ τὸ λευκὸν μέλαν. εἰ γὰρ τὸ μεταξὺ ἢ κατὰ μίξιν καὶ χρᾶσιν
 τῶν ἐναντίων γίνεται, ὡς τὸ φαιδὸν ἐκ λευκοῦ καὶ μέλανος καὶ τὸ χλιαρὸν
 20 ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ, ἡ καθ' ἐν εἶδος τοιοῦτον, τὸ ἐκ τοῦ μεταξὺ μετα- 25
 βάλλον οὐ καθὼ κοινωνεῖ καὶ μετέχει τοῦ εἰς ὃ μεταβάλλει κατὰ τοῦτο
 μεταβάλλει (οὐδὲν γὰρ εἰς ὃ ἐστὶ μεταβάλλει), ἀλλὰ καθὼ ἄλλο παρ' ἐκεῖνό
 ἐστίν· ἦν δὲ ἄλλο τὸ μεταξὺ τοῦ ἐτέρου τῶν ἄκρων, καθήσων τοῦ ἐναντίου
 μετεῖχεν. ὥστε ἀληθῶς εἴρηται, ὅτι ὡς ἐξ ἐναντίου ἢ ἐκ τοῦ μεταξὺ μετα-
 25βολὴ γίνεται· εἰ γὰρ τὸ φαιδὸν ἐκ λευκοῦ καὶ μέλανός ἐστι μεμιγμένον, εἰς
 μὲν λευκὸν μεταβάλλει κατὰ τὸ ἐν αὐτῷ μέλαν (τοῦτο δὲ ἐναντίον τῷ
 λευκῷ), εἰς δὲ μέλαν πάλιν κατὰ τὸ ἐν αὐτῷ λευκόν. 30

p. 224^b35 Ἐπεὶ δὲ πᾶσα μεταβολὴ ἐστίν ἔκ τινος εἰς τι ἕως τοῦ
 οὔτε ἐν ἀντιφάσει ἐστίν.

30 Ἀποσκευασάμενος τὴν κατὰ συμβεβηκὸς μεταβολήν καὶ τὴν καθ' αὐτὸ

2 κοινήν] κίνησιν M 3 καὶ ἐν ἀντιφάσει—μεταξὺ καὶ (4) om. M 4 τὰ (ante με-
 ταξὺ) om. F: post καὶ iterat C 5 τι τούτων transponunt aF 6 προχειρίσεται aF
 8 τι (post ὁμοίον) om. C 10 ταῦτα om. aF 10. 11 ἐν τῷ πρώτῳ] A 5
 188+31 sqq. 11 ταύτης] τῆςδε a ἐναντι C 11. 12 προσαποδείξας a
 12 post τυχόντος addunt ἐστίν, post μεταβολὴ καὶ FM 13 καὶ om. aF γίνε-
 σθαι om. aFM 14 ὡς—ὅτι (15) om. FM post γίνεται add. ἐκ C 14. 15 καὶ τού-
 του δὲ πάλιν τὴν αἰτίαν AC: καὶ τὴν δὲ πάλιν τούτου a 17 νήτην M 18 πρὸς
 δὲ τὸν M πρὸς—μέλαν om. A¹: in mrg. add. μέλαν δὲ πρὸς τὸ λευκόν A² ἡ om.
 aFM 19 γίνεται AC: λέγεται aFM 20 ἡ evan. F: εἰ M 22 οὐδὲ M
 23 τὸ μεταξὺ ἑκατέρου C 24 ἐκ om. aF 25 ante λευκοῦ add. τοῦ a 26 ante
 λευκόν add. τὸ C ἐν αὐτῷ] ἐαυτὸ F μέλανεσ M 27 εἰς δὲ τὸ μέλαν aF
 28 ἐκ τινος εἰς τι ἐστίν FM 29 ἐν ἀντιφάσει ACM: ἀντιφάσεσ aF Aristoteles
 30 post κατὰ add. τὸ F

προχειρισάμενος, προτίθεται πάσας λαβεῖν τὰς μεταβολὰς προλαβών, ὅτι 192^r
 πᾶσα μεταβολή ἔκ τινος εἷς τι γίνεται, ὅπερ ἐναργὲς ὃν ὑπέμνησε καὶ 40
 ἔκ τοῦ τῆς μεταβολῆς ὀνόματος· ἄλλο γὰρ μετ' ἄλλο δηλοῖ. καὶ τὸ
 μετὰ σημαίνει, ὅτι τὸ μὲν τι πρότερόν ἐστιν ἐν αὐτῇ, τὸ δὲ ὕστερον.
 5 τοῦτι δὴ προλαβών ἔκ διαιρέσεως λοιπὸν ἀπαρλείπτους τὰς μεταβολὰς εὐ-
 ρίσκει πάσας· ἐπεὶ γὰρ ἔκ τινος εἷς τι πᾶσα μεταβολή, ἣ ἐξ ὑποκει-
 μένου φησὶν εἰς ὑποκείμενόν ἐστιν ἢ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς ὑπο-
 κείμενον ἢ ἐξ ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον ἢ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου
 10 εἰς οὐχ ὑποκείμενον. παρὰ γὰρ τοῦσδε τοὺς τρόπους οὐκ ἔστιν ἄλλη
 συμπλοκὴν εὑρεῖν τοῦ ἔκ τινος εἷς τι. τί δὲ τὸ ὑποκείμενον αὐτῷ ση- 45
 μαίνει, δεδήλωκεν εἰπὼν λέγω δὲ τὸ ὑποκείμενον τὸ καταφάσει δη-
 λούμενον, ἵνα μὴ τὴν οὐσίαν μόνην ὑποκείμενον νομίζωμεν, ἀλλὰ καὶ
 τὸ ποῖον καὶ τὸ πᾶν ὃν τὸ καταφάσει δηλούμενον. καταφάσει
 15 δὲ δηλούμενον οὐ τὸ διὰ προτάσεως καταφατικῆς σημαίνον, ἀλλὰ
 τὸ ἄνευ ἀποφατικοῦ μορίου, ὡς τὸ ἄνθρωπος καὶ τὸ λευκὸν καὶ ὅσα
 τοιαῦτα· καὶ ταῦτα γὰρ καταφάσεις ἐκάλουν καὶ ἀπλᾶ ὄντα καὶ ἀσύν-
 θετα· τὰ δὲ μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου ἀποφατικὰ ὀνόματα καλοῦσιν, 50
 ὡς τὸ οὐκ ἄνθρωπος. τὸ δὲ ὑποκείμενόν ἐστι τὸ ὃν τὸ καταφάσει
 δηλούμενον, ὅτι οὐχ ὑποκείμενον τὸ μὴ ὄν ἐστι τὸ ἐκ τῆς ἀποφάσεως
 20 σημαίνον. καὶ τοῦτο εἰκότως· πᾶσα γὰρ μεταβολή ἢ ἐξ ἐναντίου εἰς
 ἐναντίον γίνεται ἢ ἐκ τοῦ μὴ τοιούτου εἰς τὸ τοιοῦτον ἢ εἰς τὸ μὴ τοιοῦ-
 τον. τὰ δὲ ἐναντία καταφάσει δηλοῦνται· ἄμφω γὰρ εἶδη ἐστί. καὶ διὰ
 τοῦτο ἢ ἐξ ὄντος εἰς ὃν ἤτοι ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς τὸ ἐναντίον, ἐξ ὑποκει-
 μένου εἰς ὑποκείμενον εἴρηται, ἢ δὲ ἐκ τοῦ μὴ τοιούτου | τουτέστι τοῦ 192^v
 25 μὴ ὄντος καὶ ἢ εἰς τὸ μὴ τοιοῦτον, ἢ μὲν ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς ὑπο-
 κείμενον, τουτέστιν ἐξ ἀποφάσεως εἰς κατὰφασιν, ἢ δὲ ἐξ ὑποκειμένου εἰς

1 προχειρισάμενην M 5 τοῦτο CM ἀπαρλείπτου C 7 ἐστιν om. aF post
 ἐστιν constitui locum ex Simplicii f. 193^v51 cf. infra v. 25 sqq.: ἢ ἐξ ὑποκειμένου εἰς οὐχ
 ὑποκείμενον ἢ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς sic in textu A, qui in mrg. exhibet οὐχ ὑποκ. ἢ
 ἐξ οὐχ ὑποκ. εἰς ὑποκ.: ἢ οὐκ ἐξ ὑποκ. εἰς οὐχ ὑποκ. ἢ ἐξ ὑποκ. εἰς οὐχ ὑποκ. ἢ οὐκ ἐξ
 ὑποκ. εἰς ὑποκείμενον C: ἢ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον ἢ ἐξ οὐχ (sed hoc
 erasum) ὑποκείμενον εἰς οὐχ ὑποκείμενον ceteris omissis F: ἢ ἐξ ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκ.
 ἢ ἐξ οὐχ ὑποκ. εἰς ὑποκ. ἢ ἐξ οὐχ ὑποκ. εἰς οὐχ ὑποκ. M: ἢ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς οὐχ
 ὑποκείμενον, ἢ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον ἢ ἐξ ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον a
 9 τοῦσδε ACM: τούτους aF 9. 10 ἄλλη συμπλοκή F 10 τοῦ εἷς τι ἔκ τινος col-
 locat C τὸ (post τί δὲ) om. M 11 δὲ] δὴ a τὸ ante ὑποκείμενον ut Arist. codd.
 FHI exhibent Simplicii libri: om. Arist. vulg. τὸ κατὰ φύσιν M 12 ἵνα —
 δηλούμενον (13) om. F ὑποκειμένην C 13 καὶ τὸ πᾶν CM 14 διὰ superscr. C²
 15 ἀποφαντικοῦ aF ὡς τὸ AC: ὡς ὁ M: ὡς aF 16. 17 ἀσύνθετα ACM: σύνθετα
 aF 17 ἀποφαντικὰ M 18 τὸ δὲ] ὅτι δὲ M τὸ (post ὃν) A: om. aCFM
 19 ὅτι A: δηλονότι C: δηλον τὸ δὲ M: δηλονότι τὸ δὲ aF ante τὸ μὴ add. δὲ C
 20 ἢ CM: om. aAF 21 εἰς τὸ τοιοῦτο F 21. 22 ἢ εἰς τὸ μὴ τοιοῦτον
 om. aF 22 δηλοῦνται aCF 23 ἢ aCM: ἢ (post τοῦτο) AF εἰς ὃν aAM:
 εἰς τὸ ὃν C: ἐστὶν F ἤτοι ἢ ἐκ CM post ἐναντίον add. ἢ AM 25 καὶ
 ἢ A: καὶ CM: utrumque om. aF τοιοῦτο aF

οὐχ ὑποκείμενον, ἄμφω κατὰ ἀντίφασιν γινόμεναι τοῦ ὄντος καὶ μὴ ὄντος. 192^v
 διὸ καὶ ἡ τετάρτη ἡ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον, καὶν διὰ τὸ
 ἀπαράλειπτον τῶν συμπλοκῶν παρελήφθη, οὐκ ἔστι καθ' αὐτὸ μεταβολὴ
 ἀόριστος οὕσα. τὸ γὰρ ἐκ μὴ λευκοῦ εἰς τὸ μὴ θερμὸν μεταβάλλον, ἀόρι- 5
 5 στον ἔχει τὴν μεταβολήν, εἰ μὴ τύχοι τὸ μὴ θερμὸν μέλαν ὑπάρχον, καθ'
 αὐτὰ δὲ οὕτε ἐναντία ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, εἴπερ μὴ καταφάσει δηλοῦται, οὕτε
 ἀντιφατικῶς ἀντίκειται, εἴπερ ἄμφω ἀποφάσεις εἰσὶ. δέδεικται δὲ προσ-
 εχῶς, ὅτι πᾶσα μεταβολὴ ἐν τοῖς ἐναντίοις καὶ ἐν τοῖς κατὰ ἀντίφασιν
 ἀντικείμενοις γίνεται. καὶν εἶπεν οὖν τετραχῶς μεταβάλλειν τὸ μεταβάλλον,
 10 οὐχ ὥς ἐν πᾶσι τοῖς τμήμασι τῆς διαιρέσεως οὕσης τῆς μεταβολῆς λέγει,
 ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ διαιρέσει ταύτῃ πᾶσα μεταβολὴ περιέχεται· ἡ γὰρ μία τῶν 10
 τεσσάρων ἡ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον οὐκ ἔστι μεταβολή,
 ὁ δὲ Εὐδήμος καὶ τὰς στερήσεις ὑποκειμένοις εἰκέναι φησίν· οὐ γὰρ
 ὁμοίως λέγεσθαι τὸ τυφλὸν καὶ τὸ μὴ ἔχον ὄψιν, οὐδὲ τὸ φαλακρὸν καὶ
 15 τὸ μὴ ἔχον τρίχας. ὑποκείμενα μὲν οὖν καὶ τὰ τοιαῦτά φησιν, οὐχ ὁμοίως
 δὲ ταῖς καταφάσεσιν.

p. 225^a 12 Ἡ μὲν οὖν ἐξ οὐχ ὑποκειμένου ἕως τοῦ καθάπερ ἐλέχθη
 καὶ ἐπὶ τῆς γένεσεως.

Ἀποκρίνας τὴν ἀδόκιμον συμπλοκὴν τὴν ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς οὐχ
 20 ὑποκείμενον διὰ τὸ μήτε ἐναντίαν μήτε ἐν ἀντιφάσει εἶναι τὰς τρεῖς λοι- 20
 πὸν ὑποβάλλει τοῖς εἰδοσι τῆς μεταβολῆς. καὶ πρώτην τὴν ἐξ οὐχ ὑπο-
 κειμένου εἰς ὑποκείμενον κατὰ ἀντίφασιν γινομένην γένεσιν εἶναι φησιν
 καλῶς τὸ κατὰ ἀντίφασιν προσθεῖς· οὐ γὰρ ἐκ μὴ λευκοῦ εἰς γλυκὺ ἡ
 μεταβολὴ γίνεται, πλὴν εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός, τὴν δὲ καθ' αὐτὸ πᾶσαν
 25 ἐκ μὴ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον μεταβολὴν ἀνάγκη κατὰ ἀντίφασιν γί-
 νεσθαι. ἐπειδὴ δὲ διχῶς ἡ γένεσις λέγεται, ἡ μὲν ἀπλῶς, ἡ δὲ τῖς·
 ἀπλῶς μὲν γὰρ γένεσις ἐπὶ τῶν οὐσιῶν λέγεται, ὅταν ἐκ μὴ ὄντος ἀπλῶς 25
 εἰς ὄν ἡ μεταβολὴ γίνηται, τῖς δὲ γένεσις ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὅταν ἐκ τοῦ
 τινὸς μὴ ὄντος εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ μεταβάλλῃ. οἷον ἐκ τοῦ μὴ λευ-
 30 κοῦ ἀνθρώπου εἰς λευκὸν ἄνθρωπον τῖς γένεσις οὐχ ἀπλῶς οὐδὲ οὐσίας

2 εἰς ὑποκείμενον F 3 παρελείφθη M 4 ἐκ τοῦ μὴ α μεταβάλλον om. F
 4. 5 ἔχει ἀόριστον aFM 5 τύχη C ante μὴ habet μεταβολὴ deletum M
 ὑπάρχειν M 5. 6 καθ' αὐτὸ FM 6 δηλοῦνται aC 11 ταύτης M
 13 Εὐδήμος] fr. 54 p. 76,8 Sp. ὑποκειμένας F 14 λέγεται aF ὄψιν AC:
 om. FM: ὀφθαλμούς α 15 μὲν om. aF 17 οὖν om. F ante ἕως posuerat
 κατὰπερ, quod delevit F ἐξ οὐχ ὑποκειμένου etiam Aristotelis cod. F: οὐκ ἐξ ὑποκ.
 Arist. vulg. 19 οὐχ (post εἰς) om. C¹ 20 εἶναι post ἐναντίαν ponit C
 21 πρώτων aF 22 φασὶ C 23 εἰς τὸ γλυκὺ F ἡ om. FM 25 ἐκ τοῦ
 μὴ aF 26 ἐπειδὴ δὲ M 27 γὰρ AFM: οὖν C: anacoluthon vitans delevit α
 οὐσιῶν F¹ ὅτε C 28 εἰς ὄν om. aFM γέννηται C: γίνεται M τοῦ AC cf.
 v. 35 M: om. aF 29 αὐτοῦ aF μεταβάλλῃ, τι in ras. A τοῦ fortasse de-
 lendum 30 οὐχ ἀπλῶς—γένεσις (p. 14,1) om. F

γένεσις. οὐδὲ γὰρ ἐξ ἀπλῶς μὴ ὄντος. ἀπλῶς δὲ μὴ ὄν οὐ τὸ μηδαμῇ 192^v
 μηδαμῶς ὃν λέγει (ἐκ γὰρ τοῦ οὕτω μὴ ὄντος οὐδὲν γίνεται), ἀλλὰ τὸ
 ἐνεργεῖα μὲν μὴ ὄν δυνάμει δὲ ὄν· ἀπλῶς γὰρ μὴ ὄν τὸ ἀπλῶς μὴ τότε·
 ἀπλῶς δὲ μὴ τότε τὸ μὴ κατ' ἐνεργεῖαν ὄν. πῶς δὲ οὐχὶ καὶ ἡ τῆς 30
 5 οὐσίας γένεσις ἐκ τοῦ μὴ τότε ὄντος, ἄλλο δὲ τι ὄντος ἐστίν, ὥσπερ καὶ
 ἡ τοῦ λευκοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀπλῶς μὴ ὄντος (εἴ γε μηδέποτε ἡ ὕλη καθ'
 αὐτὴν ἐστίν, ἀλλ' αἰετὰ μετὰ τινος εἶδους καὶ ἐνεργείας· καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος
 ἐκ σπέρματος γίνεται καὶ ἡ συκῇ· τὸ δὲ σπέρμα οὐ μόνον δυνάμει ἐστίν
 ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ἐνεργεῖα σπέρμα, ὥσπερ τὸ μὴ λευκὸν ἐξ οὗ τὸ λευ-
 10 κὸν γίνεται)· πῶς οὖν ἐκ τοῦ ἀπλῶς μὴ ὄντος οὐσία, τὸ δὲ λευκὸν ἐκ
 τοῦ τινὸς μὴ ὄντος; λύουσι δὲ ταύτην τὴν ζήτησιν λέγοντες, ὅτι ἡ μὲν 35
 οὐσία οὐκ ἐξ ἐναντίου, ἀλλ' ἐκ στερήσεως γίνεται (οὐ γὰρ ἔχει ἡ οὐσία
 ἐναντίον), τὸ δὲ λευκὸν ἐκ τοῦ μέλανος ἢ τοῦ μεταξὺ ὡς μέλανος. ὅ οὖν
 διαφέρει ἡ στέρησις τοῦ ἐναντίου, τοῦτο διαφέρει τὸ νῦν λεγόμενον ἀπλῶς
 15 μὴ ὄν, ἐξ οὗ ἡ τῆς οὐσίας γένεσις, τοῦ τινὸς μὴ ὄντος, ἐξ οὗ ἡ τῶν
 ἄλλων, ἥτις οὐδὲ γένεσις ἀπλῶς λέγεται, ἀλλὰ τίς γένεσις· καθόσον μὲν
 ἐκ τοῦ μὴ τότε, καὶ αὐτὴ γένεσις, καθόσον δὲ ἐκ τοῦ τότε καὶ ἐναντίου,
 ἀλλοίωσις.

Καὶ προσφεύστερον δὲ ἔτι λύοντες λέγουσιν, ὅτι ἡ μὲν εἰς οὐσίαν 40
 20 μεταβολὴ οὐδενὸς ἐνεργείας ὑποκειμένου καὶ ὑπομένουτος γίνεται, καθ' οὗ
 δυνάμεθα κατηγορεῖσθαι, ὅτι τότε ἐστὶ τὸ μεταβάλλον· ἐπὶ γὰρ τῆς εἰς οὐ-
 σίαν μεταβολῆς αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον ἄλλοτε ἄλλο γίνεται οἷον τὸ σπέρμα.
 διὸ καὶ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἀπλῶς ἢ εἰς οὐσίαν μεταβολὴ λέγεται, αἱ δὲ
 κατὰ τὰ ἐναντία συμβεβηκότα μεταβολαὶ ἐνεργεῖα τι ἔχουσιν ὑποκείμενον
 25 ταῦτ' ὅτι μὲν, ὅ οὐ συμβεβήκασι τὰ ἐναντία, καθ' οὗ τὸ ἀλλοιοῦσθαι κατη-
 γορεῖται, ὡς ὁ ἄνθρωπος μένων ἄνθρωπος μελαίνεταί ἢ τότε τὸ σῶμα, καὶ 45
 οὐχὶ ἄλλο τι γινόμενον, ὥσπερ τὸ σπέρμα μὴ μένον σπέρμα, ἀλλὰ αἰετὰ τι
 ἄλλο γινόμενον μεταβάλλει εἰς ἄνθρωπον. καὶ τοῦτο δὲ καλῶς προστί-
 θησιν ὁ Ἀσπασίος εἰς διακρίσιν τῆς ἀπλῶς γενέσεως καὶ τῆς τινός,
 30 ὅτι ἡ μὲν ἀπλῶς γένεσις ἄνευ προσθέσεως λέγεται· ἄνθρωπος γὰρ

1 οὐ γὰρ F μηδαμῇ] μηδαμοῦ M 2 οὐδὲν M: οὐδὲν τι C: οὐδὲ aAF
 post γίνεται add. τι a 3 ἀπλῶς μὲν γὰρ aF 4 ἡ post οὐσίας transp. aFM
 5 ἐστίν om. M 7 ἐνεργείας CM καὶ γὰρ καὶ F (vel A) 8 ἐστίν ὁ M
 10 μὴ ὄντος om. M ἡ οὐσία C 11 λύουσι] in marg. vetus scholion trans-
 scripsit C² αὕτη ἡ λύσις ἐπὶ μὲν τῶν κατὰ ποιότητα μεταβολῶν λέγειν τι δοκεῖ διαφορὰν
 παραδιδούσα τοῦ μὴ τότε, ἐξ οὗ ἡ οὐσία καὶ τὰ κατ' οὐσίαν γινόμενα γίνεται, πρὸς τὸ ἐν
 τοῖς κατὰ ποιότητα γινομένοις μὴ τότε· ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ ποσὸν γινομένων ἢ τῶν ἄλλων
 κατηγοριῶν τῶν μὴ ἐχουσῶν ἐναντίωσιν οὐδὲν λέγει· διὸ χρεῖται τῶν ἢ ἑτέρα λύσις: —
 12 ἄλλ', tum duae litterae erasae F 14 ἡ om. aF νῦν τὸ ἀπλῶς λεγόμενον aF
 17 αὕτη aFM: αὕτη AC καὶ τοῦ ἐναντίου a 19 ἔτι λύουσιν ὅτι F εἰς om.
 C¹: κατὰ suppl. C² 21 ἐπὶ] ἐπει C γὰρ] δὲ a εἰς om. M 23 διὸ καὶ
 aFM: διὸ C: καὶ A 25 ταυτὸν aCFM μένον] μὲν οὖν F συμβεβήκε a
 τάναντία aF 26 ὡς ὁ aCF: ὡς AM 27 τι] τε (superscripto ἄλλο C²) C
 γινόμενον ut v. 28 M 27. 28 ἄλλο τι aF 30 ὁ ἄνθρωπος et ὁ ἵππος C

λέγεται γεγονέναι καὶ ἵππος, λευκὸν δὲ μετὰ προσθήκης· ἀνθρώπον 192^v
γὰρ λευκόν.

Εἰπὼν δὲ περὶ τῆς ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον μεταβολῆς,
ὅτι ἀπλῶς γένεσις αὕτη, ἐφεξῆς περὶ τῆς ἀντικειμένης αὐτῇ λέγει, τῆς ἐξ 60
5 ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον. καὶ φησι τὴν μεταβολὴν ταύτην
φθορὰν εἶναι, ἀπλῶς μὲν τὴν ἐκ τῆς οὐσίας εἰς τὸ μὴ ὄν αὐτῆς, τινὰ
δὲ τὴν εἰς τὴν ἀντικειμένην ἀπόφασιν· οὐ γὰρ ἡ ἐκ τοῦ γλυκέος εἰς
τὸ μὴ λευκὸν μεταβολὴ φθορὰ τίς ἐστιν ὠρισμένη, ἀλλ' ἡ εἰς τὴν οἰκείαν
ἀπόφασιν εἰς τὸ μὴ γλυκύ, ὡς ἔλεγεν ἐπὶ τῆς γενέσεως, κατὰ ἀντίφασιν.
10 ταῦτόν γὰρ εἰπεῖν κατὰ ἀντίφασιν καὶ εἰς τὴν ἀντικειμένην ἀπόφασιν.
ἀλλ' εἰ ἡ φθορὰ μεταβολὴ ἐστὶν ἐξ ὄντος εἰς μὴ ὄν, πᾶσα | δὲ μετα- 193^r
βολὴ ἐκ τοῦ δυνάμει ἐστὶν εἰς τὸ ἐνεργείᾳ, ἔσται τὸ μὲν ὄν δυνάμει, τὸ
δὲ μὴ ὄν ἐνεργείᾳ. ἢ καὶ τὸ ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν μεταβάλλον, καθό-
σον τὸ ὄν δυνάμει μὴ ὄν ἐστὶ καὶ πέφυκε μὴ ὄν γίνεσθαι, κατὰ τοῦτο
15 μεταβάλλει εἰς τὸ μὴ ὄν τὸ ἐνεργείᾳ ὄν.

p. 225^a 20 Εἰ δὲ τὸ μὴ ὄν λέγεται πλεοναχῶς ἕως τοῦ τῇ δὲ φθορᾷ
γένεσις ἐναντίον.

Τὸ μὲν προκείμενόν ἐστι δεῖξαι ὅτι οὔτε ἡ γένεσις οὔτε ἡ φθορὰ
κινήσεις εἰσὶν. ἐπειδὴ δὲ ἡ μὲν γένεσις ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν εἴρη-
20 ται μεταβολή, ἡ δὲ φθορὰ ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν, πολλαχῶς δὲ λέ-
γεται τὸ μὴ ὄν, τὰς σημασίας αὐτοῦ πρῶτον ἀπαριθμεῖται. καὶ δείκνυσι
λοιπόν, (ὅτι) τὸ πῶς λεγόμενον μὴ ὄν τὸ τῇ γενέσει καὶ φθορᾷ προσῆκον
κινεῖσθαι ἀδύνατόν ἐστι. τὸ μὲν οὖν οὕτω μὴ ὄν ὡς μηδαμῇ μηδαμῶς 15
ὄν ὡς πάντῃ ἀδρανὲς παρήκε, τὸ δὲ ὅπως οὖν ἐν ὑποστάσει μὴ ὄν τριχῇ
25 διεῖλεν. λέγεται γὰρ μὴ ὄν τὸ μέν, ὡς ψευδός, ὅπερ ἐν συνθέσει καὶ δι-
αιρέσει ἐστίν· ἢ γὰρ συντίθησι τὰ μὴ συγκαίμενα ὡς ὁ λέγων 'Λεύκων
κέρατα ἔχει', ἢ διαιρεῖ τὰ μὴ διηρημένα, ὡς ὅταν λέγῃ 'Αριστότερον μὴ
εἶναι μουσικόν. τὸ δὲ συγκαίεσθαι καὶ διαιρεῖσθαι κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν
σωμάτων λέγεται, κατὰ μεταφορὰν δὲ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος καὶ μὴ ὑπάρ-

1 δὲ] γὰρ M 2 fort. λευκόν (λέγομεν) 3 οὐχ om. M 5 post ὑποκείμενον add. μετα-
βολῆς C τὴν τοιαύτην a ταύτην ACM: τὴν aF 7 τὴν (post εἰς) om. aF
ἡ om. M 9 εἰς] ἡ εἰς F post ἐπὶ τῆς habet μὴ deletum F κατὰ] τὴν κατὰ C
10 κατὰ ἀντίφασιν F 11 εἰς τὸ μὴ ὄν aF 13 καὶ om. C ἐκ τοῦ ACM:
ἐκ μὴ F: ἐξ a μεταβάλλειν FM 14 τὸ ἐν δυνάμει F μὴ (prius) ACM: om. aF
15 συμβάλλει F ἐνεργείᾳ ὄν CM: μὴ interponunt aAF 16. 17 τῇ δὲ φθορᾷ
γένεσις ἐναντίον AF: itemque inserto τὸ ante ἐναντίον C: ἡ δὲ φθορὰ γενέσει ἐναντίον ex
Arist. aM cf. f. 193^v 42 18 μὲν οὖν C ἡ ante γένεσις et φθορὰ om. a
19 ἐπεὶ δὲ a δὲ] καὶ M μὲν om. aF 20 ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, sed μὴ dele-
vit A 21 τὸ om. FM ἀπαριθμεῖται aCF (cf. Index s. v.): καταριθμεῖται AM
22 λοιπόν om. aF ὅτι addidi τὸ τῇ scripsi: τὸ F: τῇ aACM καὶ τῇ
φθορᾷ M 23 ἐστὶ om. a ὡς μηδαμῶς μηδαμῶς M 25 ψευδός M
26 μὴ om. F λευκὰ F: λύκων M 27 ἔχειν FM

χροντος, τουτέστιν ἐν καταφάσει καὶ ἀποφάσει· σύνθεσις μὲν γὰρ ἡ κατὰ- 193^a
 φασις, διαίρεσις δὲ ἡ ἀπόφασις. ἐν ταύταις δὲ τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθὲς 20
 (ὁ γὰρ ἀποφαντικὸς λόγος ταῦτα ἔχει) λέγεται μὴ ὄν, καὶ τὸ δυνάμει μὲν
 ὄν ἐνεργείᾳ δὲ μὴ ὄν, ὃ ἀντίκειται τῷ ἐνεργείᾳ ὄντι λεγόμενον ἀπλῶς
 5 μὴ ὄν διὰ τὴν πρὸς τὸ ἀπλῶς ὄν ἀντίθεσιν· ἀντίκειται γὰρ τὸ δυνάμει τῷ
 ἐνεργείᾳ, ὡς τὸ μήπω ὄν ὅλως πρὸς τὸ ἤδη ὄν. καὶ ἡ ἐκ τοῦ τοιούτου
 μὴ ὄντος μεταβολὴ εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ ὄν ἡ ἀπλῆ καὶ ἀπλῶς γέ-
 νεσις ἦν. λέγεται δὲ μὴ ὄν καὶ τότε μὲν τι μὴ ὄν, ἄλλο δὲ τι ἐνεργείᾳ 25
 ὄν, οἷον θερμὸν μὲν οὐκ ἔστι, σῶμα δὲ ἔστιν ἐνεργείᾳ· περὶ δὲ ὑπομένον
 10 τὸ μὴ ὄν θερμὸν εἰς τὸ θερμὸν μεταβάλλει. διὸ καὶ τινὰ γένεσιν καὶ
 τινός, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς γένεσιν ταύτην ἐκάλει τὴν μεταβολήν. καὶ ἦν ἡ
 μὲν πρώτη γένεσις ἡ ἐκ τοῦ ἀπλῶς μὴ ὄντος ἐπὶ τῶν οὐσιῶν ἀπλῆ γέ-
 νεσις οὕσα καὶ ἀπλῶς γένεσις, ὅτι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος τοῦ τῷ ἐνεργείᾳ ἀντι-
 κειμένου ἡ μεταβολὴ ἦν. τῶν γὰρ μὴ ὄντων, ὅσα ἐνδέχεται ὅλως εἶναι
 15 μὴ ὄντα, τὸ ἀπλῶς μὴ ὄν τὸ τῷ ἀπλῶς ὄντι ἀντικείμενόν ἐστιν·
 ἀπλῶς δὲ ὄν τὸ ἐνεργείᾳ ὄν ἐστιν, ὥστε καὶ ἀπλῶς μὴ ὄν τὸ δυνάμει. 30
 ἐνδειξάμενος οὖν τὴν εἰς τὰ τρία ταῦτα τοῦ ὁπωσοῦν ἐν ὑποστάσει μὴ ὄν-
 τος διαίρεσιν λέγει μήτε τὸ κατὰ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν μὴ ὄν, του-
 τέστι τὸ κατὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ψεῦδος, κινεῖσθαι (οὔτε γὰρ λόγος
 20 ψευδὴς οὔτε δόξα, ὅταν εἰς ἀληθὴ μεταβάλλῃ, κινεῖται, ὡς ἔδειξεν ἐν
 Κατηγορίαις· οὐ γὰρ κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς μεταβολὴν αἰετὰ μεταπίπτει ταῦτα,
 ἀλλὰ ἄλλων πολλάκις τινῶν κινουμένων· ὁ γὰρ πρότερον ψευδόμενος τῇ
 δόξῃ καὶ τῷ λόγῳ, ὅτι κἀθηται Σωκράτης, ἐὰν ἐστὼς τυγχάνῃ καθίσαντος 35
 αὐτοῦ ἀληθεύσει, οὐ τῆς δόξης ἢ τοῦ λόγου μεταβαλλόντων, ἀλλὰ τοῦ
 25 πράγματος· οὔτε οὖν τὸ κατὰ σύνθεσιν ἢ διαίρεσιν φησὶν ἐνδέχεται
 κινεῖσθαι, εἴπερ μηδὲ μεταβάλλει ὅλως τοῦτο καθ' αὐτό, ἀλλὰ ἄλλου
 μεταβαλλόντος αὐτὸ μεταβάλλει, οὔτε δὲ τὸ κατὰ δυνάμιν μὴ ὄν, του-
 τέστιν τὸ ὡς δυνάμει μὴ ὄν, ὃ τῷ κατ' ἐνέργειαν ὄντι ἀντίκειται. οὔτε
 τοῦτο οὖν φησι δυνατόν κινεῖσθαι, διότι ἡ κίνησις καὶ ἀτελής ἐνέργεια,
 30 ἀλλ' οὖν ἐνέργειά πῶς ἐστι. καὶ χρὴ τὸ κινούμενον, ἐνεργείᾳ τι ὄν καὶ
 τότε τι ὄν καὶ σφεζόμενον κινεῖσθαι· τὸ δὲ οὕτω λεγόμενον μὴ ὄν οὐδὲν 40
 τῶν ὄντων ἐστὶν ἐνεργείᾳ· οὐδὲ γὰρ τὸ σπέρμα μένον σπέρμα μεταβάλλει

5. 6 τῷ δυνάμει τὸ ἐνεργείᾳ aF 8 δὲ om. C τότε AM: τὸ τότε aCF
 11 καλεῖ CM ἡ om. M 12 ἡ ACM, superser. F¹: om. a ὄντως M
 13 τῷ τῶν M: αὐτῷ F 14. 15 μὴ ὄντα εἶναι M 17 τὰ om. aF 18 διαί-
 ρεσιν μὴ (μὴ om. F) ὄντος aF: ὄντος διαίρεσιν M 19 κατὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν
 aCF cf. v. 1: καταφάσκον καὶ ἀποφάσκον AM ψευδῶς FM 20 ἀλήθειαν F
 μεταβάλλει, corr. C 20. 21 ἐν Κατηγορίαις] 5 p. 4^a23 sqq. 21 ἐν αὐτοῖς ACM:
 ἐαυτῶν a 22 τινῶν πολλάκις aFM 23 ὁ σωκράτης aFM ἂν ἐστὼς
 ἡ
 τυγχάνει C 24 αὐτοῦ] σωκράτους a: τοῦ σωκράτους F ἀληθεύει aFM
 μεταβαλλόντων C 25 τὸ om. aF ἐνδέχεται φησὶ aFM 26 μηδὲ] μήτε A
 μεταβάλλειν M τοῦτο ὅλως aFM 27 αὐτός F δὲ om. C 29 τοῦτο
 οὖν A: οὖν τοῦτο aCFM 29. 30 ἐνεργείᾳ utrobique F 31 λεγόμεν sic C
 32 ἐνεργείᾳ ἐστὶν aFM

εἰς φυτὸν ἢ ζῷον, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος μένων ἄνθρωπος κατὰ τι τῶν ἐαυ- 193r
 τῷ συμβεβηκότων κινεῖται ἀπὸ τοῦ μὴ λευκοῦ εἰς λευκὸν καὶ ἀπὸ τοῦ μὴ
 ἀγαθοῦ εἰς ἀγαθὸν μεταβάλλων. καὶ διὰ τοῦτο κινεῖσθαι λέγεται ἂν τὰ
 ἀλλοιούμενα καὶ οὐ μεταβάλλεσθαι, ὅτι ἐνεργεῖα τι ὑπομένον ἐνεργεῖ κατὰ
 5 τὴν κίνησιν.

Τῇ τοίνυν παραθέσει τοῦ τρίτου μὴ ὄντος, καθ' ὃ ἢ τις γένεσις ἐλέ-
 γετο, τὴν τε διαφορὰν τῆς τινὸς γενέσεως πρὸς τὴν ἀπλῶς ἐδήλωσε καὶ 45
 τὴν αἰτίαν ἐφανέρωσε τοῦ τὸ μὲν ἀπλῶς γινόμενον καὶ εἰς οὐσίαν μετα-
 βάλλον μὴ λέγειν κινεῖσθαι, τῶν δὲ ἄλλων τὴν μεταβολὴν κίνησιν ὀνο-
 10 μάζειν. τοῦ μὲν γὰρ τὸ μὲν ὄντος ἐνεργεῖα οἷον ἀνθρώπου, τὶ δὲ μὴ ὄν-
 τος οἷον οὐ λευκοῦ διὰ τὸ δυνάμει εἶναι λευκὸν δύναται τὸ ἐνεργεῖα ὄν,
 ὁ ἄνθρωπος, κινεῖσθαι οὐ καθ' αὐτό (ὑπομένει γὰρ ὁ ἄνθρωπος), ἀλλὰ
 κατὰ τὸ συμβεβηκὸς αὐτῷ. διὸ καὶ κατὰ συμβεβηκὸς αὐτό φησι κι-
 νεῖσθαι, οὐ συνήθως τῷ ὀνόματι χρῆσάμενος. ἢ γὰρ ἀπὸ τοῦ μὴ λευκοῦ
 15 εἰς λευκὸν μεταβολὴ καθ' αὐτό ἐστίν, ἀλλ' οὐ κατὰ συμβεβηκὸς, κέκληκε 50
 δὲ αὐτὸ κατὰ συμβεβηκὸς, ὅτι τὸ οὕτως μὴ ὄν ὡς μὴ λευκὸν τῷ ἐνε-
 ργεῖα ὄντι συμβέβηκεν. εἰ δὲ οὕτω τὸ τι μὴ ὄν κινεῖται, τὸ ἀπλῶς μὴ
 ὄν, τουτέστι τὸ μὴ ὄν ἐνεργεῖα μὴδὲ ὑπομένον, οὗτ' ἂν καθ' αὐτὸ οὕτε
 κατὰ συμβεβηκὸς κινεῖτο. οὕτε γὰρ καθὼ μὴ ἔστι κινεῖται οὕτε τῷ ἄλλο
 20 τι εἶναι ἐνεργεῖα ταῦτόν μένον, ὡς ἄνθρωπος ἦν τὸ μὴ λευκόν. εἰ οὖν
 τὸ οὕτω μὴ ὄν ἀδύνατον κινεῖσθαι, ἢ δὲ ἐκ τοῦ οὕτω μὴ ὄντος, ὃ ἀπλῶς
 μὴ ὄν ἐλέγετο, εἰς τὸ ἀπλῶς | καὶ ἐνεργεῖα ὄν μεταβολὴ γένεσις ἦν, 193v
 ἀδύνατον τὴν γένεσιν κίνησιν εἶναι· γίνεται μὲν γὰρ τὸ μὴ ὄν (οὐ γὰρ
 ὁ γὰρ τὸ ὄν), κινεῖται δὲ τὸ ὄν, εἴπερ ἐνεργεῖα τις ἡ κίνησις. διὸ ἐπιστῆσαι
 25 χρῆ, ὅτι ἐν μὲν τοῖς εἰς οὐσίαν μεταβάλλουσιν κίνησις μὲν ὅλως οὐκ ἔστιν,
 ὅτι οὐκ ἔστι τι ἐν αὐτοῖς τὸ ἐνεργεῖα ὄν, ἵνα ἐνεργῇ τὴν κίνησιν, μετα-
 βολὴ δὲ μόνον ἐν ἐκείνοις ἐστίν ἢ κατὰ γένεσιν· ἐν δὲ ταῖς κατὰ ποιού-
 τητα ἢ κατὰ ποσότητα ἢ κατὰ τύπον μεταβολαῖς ἢ ὅλως ταῖς παρὰ τὴν 5
 οὐσίαν, κίνησις μὲν ἐστὶ τοῦ ἐνεργεῖα ὑπομένοντος, οἷον τοῦ ἀνθρώπου κι-
 30 νούμενου, γένεσις δὲ τοῦ λευκοῦ ἐκ μὴ λευκοῦ, τὸ δὲ ὅλον ἀλλοιώσις.
 οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. διὰ τοῦτο οὖν ἢ γένεσις κίνησις οὐκ ἔστιν,
 ὅτι οὐκ ἔστι τὸ κινούμενον ἐνεργεῖα τι ὑπομένον, ὡς τὸ ἀλλοιούμενον καὶ

1. 2 ἐαυτῷ συμβεβηκότων AF: ἐαυτῆς συμβεβηκότων M: ἐν αὐτῷ συμβεβηκότων C: συμ-
 βεβηκότων ἐαυτῷ a 2 τοῦ ante μὴ λευκοῦ et μὴ ἀγαθοῦ om. a εἰς τὸ λευκόν
 et εἰς τὸ ἀγαθόν CFM 3 μεταβάλλον F 4 ante ὅτι habet μόνον a τι ὄν
 καὶ ὑπομένον FM ἐνεργεῖν M 9. 10 ὀνομάζει M 10 μὲν om. a
 11 τὸ μὴ δυνάμει FM 13 τὸ om. F καὶ om. M κατὰ τὸ CM
 φησι om. M 14 συνήθει F τοῦ om. C 15 εἰς τὸ aFM 15. 16 κέκλη-
 νται δὲ αὐτῷ C 17 τὸ δ' ἀπλῶς C 18 τὸ μὴ δὲ ὄν ἐνεργεῖα aFM: τὸ μὴ ἐνεργεῖα
 C: τὸ μὴδὲν ὄν ἐνεργεῖα A μὴδὲ ὑπομένον aF: ὑπομένον ACM οὗτ' ἂν AC:
 οὕτε aFM 19 κινεῖτο C: κινεῖτο ἂν A: ἂν κινεῖτο aFM 20 ἐνεργεῖα εἶναι C
 μένον] μὴ ὄν F 25 ὅλως om. M 26 ἐν ἐαυτοῖς F 28 ἢ κατὰ prius] ἢ καὶ κατὰ
 M: ἢ (om. κατὰ) C 29. 30 κειμένου FM 30 ἀλλοιώσις M 31 οὕτω δὲ AC:
 οὕτως F: οὕτω aM ἢ] καὶ M οὐκ in ras. M 31. 32 ἔστιν ὅτι οὐκ om. M

αυζόμενον καὶ φερόμενον· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ὑπομένων λευκαίνεται, τὸ δὲ 193^v
οὐ λευκὸν τὸ ἐν αὐτῷ οὐχ ὑπομένον, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος, μεταβάλλει εἰς
τὸ λευκόν· διὸ οὐ κινεῖται μὲν τὸ οὐ λευκόν, γίνεται δὲ λευκόν. ὥστε
ἡ γένεσις οὐκ ἔστι κίνησις. 10

5 Εἰπὼν δὲ ὅτι τὸ μὴ ὄν, ἐξ οὗ ἡ γένεσις, οὐ κινεῖται μὲν γίνεται δὲ
(γίνεται γὰρ φησι τὸ μὴ ὄν), πῶς εἶπεν γίνεσθαι τὸ μὴ ὄν ἐξηγείται,
ὅτι οὐ τὸ καθ' αὐτὸ μὴ ὄν γίνεται, ἀλλ' ὅς συμβέβηκε τὸ μὴ ὄν· ἡ γὰρ
ὕλη καὶ ὅλως τὸ δυνάμει ἐξ οὗ γίνεται τὸ γινόμενον οὐ καθ' αὐτὸ μὴ ὄν
ἐστίν, ἀλλ' ὅτι συμβέβηκεν αὐτῷ τὸ μὴ ὄν οἷον ἡ στέρησις, ἥτις οὐχ ὑπο-
10 μένει ἐν τῇ γενέσει. πλὴν καθόσον τὸ γινόμενον διὰ τὴν στέρησιν οὐκ
ἔστι τοῦτο ὅπερ γίνεται, ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ὑπάρχει τὸ μὴ ὄν κατὰ
τοῦ γινομένου ἀπλῶς· τὸ γὰρ ἀπλῶς γινόμενον οἷον ἡ ὕλη τοῦ ἀνθρώ- 15
που οὐδὲν ἔχον ἐνεργεῖα ὑπομένον ὅλον κατὰ τὸ δυνάμει καὶ τὴν στέρησιν
τοῦ ἀνθρώπου ὑφέστηκεν· ὁ δὲ λευκαινόμενος ἄνθρωπος ὑπομένοντος τοῦ
15 κατ' ἐνέργειαν ἀνθρώπου λευκαίνεται. εἰ οὖν τὸ γινόμενον ἀληθὲς εἰπεῖν
μὴ ὄν, ὅτι μὴδὲν ἐστὶ κατ' ἐνέργειαν, τὸ δὲ μὴ κατ' ἐνέργειαν οὐ κινεῖται,
ἡ γένεσις οὐκ ἂν εἴη κίνησις.

Λέγει δὲ καὶ ἄλλην ἐξήγησιν τοῦ προκειμένου τοιαύτην ὁ Ἀλέξανδρος·
τῷ ἀπλῶς μὴ ὄντι, τουτέστι τῷ δυνάμει, ἐξ οὗ γίνεται τὸ γινόμενον, κατὰ
20 συμβεβηκὸς ὑπάρχει τὸ γίνεσθαι, ὅτι ὅς συμβέβηκε τὸ ἀπλῶς μὴ ὄν, τουτ- 20
ἐστὶν ἡ στέρησις, τοῦτο γίνεται· τὸ δὲ κινεῖσθαι οὐ κατὰ συμβεβηκὸς αὐ-
τῷ ὑπάρχει, εἴπερ μὴδὲ ἔστιν ὅλως, ἀλλ' εἴπερ ἄρα, τὸ κινεῖσθαι τούτῳ
τῷ μὴ ὄντι ὑπάρχει, ὃ ἀντίκειται τῷ τινὶ ὄντι, ὅπερ ἐστὶν οὐχ ἀπλῶς μὴ
ὄν ἀλλὰ τόδε μὴ ὄν, ἐφ' οὗ ἡ τις γένεσις κατηγορεῖται. καὶ τοῦτο δὲ
25 κατὰ συμβεβηκὸς· οὐ γὰρ καθὸ μὴ ὄν, ἀλλὰ καθὸ ἄλλο τι ὄν· δεῖ γὰρ τὸ
κινούμενον εἶναι ὄν· ὄντος γὰρ ἐνέργεια ἡ κίνησις. τεκμήριον οὖν τοῦ μὴ
κινεῖσθαι τὸ γινόμενον ἔλαβε τὸ ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ μὴ ὄν. ὁ δὲ Ἀσπά- 25
σιος οὕτως ἐξηγείται τὴν λέξιν ταύτην· “εἰπὼν, φησί, ὅτι τὸ μὴ ὄν ἐστὶ
τὸ γινόμενον, ἐπειδὴ τοῦτο ἀμφισβητήσιμον ἦν (εἴποι γὰρ ἂν τις μὴ εἶναι
30 τὸ μὴ ὄν τὸ γινόμενον, ἀλλ' ἐκ τοῦ μὴ ὄντος), διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι καὶ
ὅτι μάλιστα συγχωρήσωμεν τὸ μὴ ὄν κατὰ συμβεβηκὸς λέγεσθαι γίνεσθαι
καὶ μὴ κυρίως, ἀλλ' ὅμως τό γε ἀντιστρέφον αὐτῷ ἀληθὲς ἐστίν, ὅτι τὸ

1 αυζάνομενον M φερόμενον AFM cf. p. 831,27: φθειρόμενον C ὑπομένον C¹
λευκαίνεται, ai e ras. C²: λευκαινόμενος F 2 οὐ om. F 3 τὸ λευκόν] τὸ μὴ λευκόν F
4 ἔσται a 5 ὅτι om. aF 8. 9 μὴ ὄν ἐστίν A¹ 9 τὸ μὴ ὄν οἷον superscr.
A²: τὸ μὴ ὄν om. M 10 ante πλὴν iterata ἡ γὰρ ὕλη (7.8) delevit F διὰ τὴν]
δυνατὴν F 11 ὅπερ AC: ὃ aFM γίνεται et γινομένου ut saepe F
13 ὅλως FM 14 δὲ] γὰρ FM 15 ἀληθῶς M 18 λέγει δὲ ἀλέξανδρος καὶ ἄλλην
ἐξήγησιν τοῦ προκειμένου τοιαύτην C: λέγει δὲ καὶ ἄλλην ἐξ. ὁ ἀλ. τοῦ προκ. τοιαύτην a
ἄλλον M 21. 22 ὑπάρχει αὐτῷ aF: αὐτὸ ὑπάρχει M μὴδ' ἐστιν sic M
τοῦτο τῷ F: τοῦτο τὸ M 26 ὄντος AC: οὕτως aFM ἐνέργεια F: ἡ ἐνέργεια
(om. ἡ ante κίνησις C) CM: ἐνεργεῖα a(A?) γοῦν F 27 ἔλαβε τὸ γινόμενον FM
ὑπάρχον F 28 τὸ om. aF 29 ἦν om. F εἶπη C 30 τὸ (post ὄν) om. CFM
31 γίνεσθαι] κινεῖσθαι FM 32 ἀντιστρέφον C: ἀναστρέφον aAF: ἀντιστρέφειν M

γινόμενον τὸ μὴ ὄν ἐστιν· οὐ γὰρ ἂν ἔτι γίνοιτο, εἴπερ ὄν ἦν. ἐπεὶ οὖν 193^v
τὸ γινόμενον οὐκ ὄν ἐστι, τὸ δὲ οὐκ ὄν οὐ κινεῖται, τὸ γινόμενον οὐ κινεῖ-
ται, οὐδὲ ἡ γένεσις ἂν εἴη κίνησις.”

Ὅμοιως δέ, φησί, καὶ τὸ ἡρεμεῖν τοῖς ἀπλῶς γινομένοις οὐχ ὑπάρχει· 30
5 καὶ γὰρ ἡ ἡρεμία ὄντος ἐστὶ στέρησις οὐσα τοῦ πεφυκότος κινεῖσθαι· πέ-
φυκε δὲ κινεῖσθαι τὸ ὄν, ὥστε ὁ ἀδύνατον κινεῖσθαι, τοῦτο καὶ ἡρεμεῖν
ἀδύνατον. ἀμφοτέρω γὰρ τοῦ ὄντος εἰσὶν ἐνέργειαι. δεῖξας οὖν ἐκ τοῦ
τῷ γινομένῳ ὑπάρχειν τὸ μὴ ὄν, ὅτι οὕτε κινεῖται τὸ γινόμενον οὕτε ἡρε-
μεῖ (ἐπεὶ γὰρ ἄμφω ταῦτα ὄντος εἰσὶν ἐνέργειαι), ἐφεξῆς καὶ κατ’ ἄλλην
10 ἐπιχειρήσιν τὸ αὐτὸ δεῖκνυσιν ἄτοπόν τι λέγων ἔπασθαι τοῖς λέγουσι κινεῖ-
σθαι τὸ γινόμενον, εἴπερ μὴ ὄν ἐστιν. εἰ γὰρ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν 35
τόπῳ, ὡς δεῖξει προσελθόν, τὸ δὲ μὴ ὄν οὐκ ἐν τόπῳ καθ’ αὐτό, τὸ
ἄρα μὴ ὄν οὐ κινεῖται, ἐν δευτέρῳ σχήματι συναχθέντος τοῦ λόγου. καὶ
ὅτι μὲν τὸ γινόμενον μὴ ὄν ἐστι, πρότερον ὑπέμνησται, ὅτι δὲ τὸ μὴ ὄν
15 οὐκ ἐν τόπῳ, συντόμως ἐνδεῖξατο διὰ τοῦ εἶη γὰρ ἂν πού. εἰ δὲ πού
ἐστι, δῆλον ὅτι καὶ ἔστι καὶ ἐνεργεία ἐστι· τὸ γὰρ δυνάμει ὄν οὕτε ἀπλῶς
ὄν ἐστιν οὕτε πού ἐστιν. ὥστε καὶ ἐν πρώτῳ σχήματι δυνατὸν συναγαγεῖν
οὕτως· τὸ γινόμενον τὸ ἐνεργεία μὴ ὄν ἐστι· τὸ ἐνεργεία μὴ ὄν οὐκ ἔστιν
ἐν τόπῳ καθ’ αὐτό· τὸ μὴ ὄν ἐν τόπῳ οὐ κινεῖται· τὸ ἄρα γινόμενον οὐ 40
20 κινεῖται· ἡ ἄρα γένεσις οὐκ ἔστι κίνησις. δυνατὸν δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ὑποθε-
τικῶς συλλογίσασθαι. ὅτι δὲ οὐδὲ ἡ φθορὰ κίνησις, δείκνυσιν συντόμως
προλαβόν, ὅτι τῇ κινήσει ἐναντίον ἐστὶν ἥτοι κίνησις ἢ ἡρεμία. ἐπεὶ
οὖν ἡ φθορὰ ἐναντία ἐστὶ τῇ γένεσει, εἰ ἔστι κίνησις ἡ φθορὰ, ἀνάγκη
τὴν γένεσιν ἢ κίνησιν εἶναι ἢ ἡρεμίαν. εἰ οὖν ἡ γένεσις δέδεικται μηδέ-
25 τερον οὐσα τούτων, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἡ φθορὰ κίνησις ἐστίν, ἀλλ’ οὐδὲ ἡρε-
μία· εἴη γὰρ ἂν πάλιν ἡ γένεσις κίνησις, εἴπερ ἐναντία αὐτῇ ἐστὶν ἡ 45
φθορὰ. κοινότερον δὲ νῦν τὴν ἡρεμίαν ἀντὶ τοῦ ἀντικειμένην εἰπεῖν ἐναν-
τίαν εἶπεν τῇ κινήσει, στέρησιν αὐτὴν ἀποδεικνύουσι μέλλων τῆς κινήσεως.

1 τὸ μὴ ὄν — οὖν τὸ γινόμενον (2) om. M 5 ἢ] εἰ ἢ F ὄντως F: οὕτως M
οὐσα om. FM πέφυκε — ἀδύνατον κινεῖσθαι (6) om. F 5. 6 κινεῖσθαι δὲ πέφυκε a
7 τοῦ ὄντος om. A εἰσὶν CF: post γὰρ transpositum A: ἐστὶν M: ἐστί transpositum post
ἐνεργεία a ἐνεργείαι (sic) C: ἐνεργεία F: ἐνεργεία aAM δείξας ex δόξας M 7. 8 ἐκ
τοῦ
τῶν γινομένων M 8. 9 οὕτε ἡρεμεῖ τὸ γινόμενον aFM 9 γὰρ om. C ὄντως M
ἐνεργείαι scripsi: ἐνεργεία aACM: ἐνεργεία F καὶ om. aF 10 τι om. F
12 οὐκ ἔστιν ἐν τόπῳ Arist. 13 τοῦ λόγου om. M 14 ὑπέμνησεν FM ὑπέμνη-
σαι πρότερον sic a 22 ἢ (ἢ om. M) κίνησις ἐστὶν ἐναντίον aFM ἡρεμία ut in
proximis C 24 τὴν γένεσιν ἢ κίνησις εἶναι ἢ ἡρεμία M: ἡ γένεσις ἢ κίνησις ἢ ἡρε-
μία F ἢ (ante ἡρεμίαν) om. a 24. 25 μηδέτερον δέδεικται aF 25 οὐδὲ (post
ἀλλ’) aAM: οὐ δὲ ἢ F: οὐδὲ (ex οὐδὲν?) C 26 αὕτη ἐστὶ τῇ φθορᾷ aFM
27 νῦν om. C 28 ὑποδεικνύουσι F

p. 225^a33 Ἐπειδὴ δὲ πᾶσα κίνησις μεταβολή τις ἕως τοῦ τὸ γυμ- 193^v
νὸν καὶ λευκὸν καὶ μέλαν.

Τὴν μεταβολὴν τετραχῇ διελὼν εἰς τε τὴν ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκεί-
μενον καὶ τὴν ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον καὶ τὴν ἐξ ὑποκειμένου
5 εἰς οὐχ ὑποκείμενον καὶ ἔτι τὴν ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον,
καὶ τὴν τελευταίαν συμπλοκὴν ὡς ἀσύστατον ἀποκρίνας ἔδειξεν, ὅτι οὐδε-
τέρᾳ τῶν δύο μεταβολῶν κινήσις ἐστίν, οὔτε ἡ ἐξ οὐχ ὑποκειμένου εἰς ὑπο-
κείμενον, ἥτις ἦν γένεσις, οὔτε ἡ ἐξ ὑποκειμένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον, 194^r
ἥτις ἦν φθορά. καὶ ἐπάγει λοιπὸν ἐπεὶ δὲ πᾶσα κίνησις μεταβολή
10 τις (τὸ γὰρ ἄλλο μετ' ἄλλο ἐν αὐτῇ θεωρεῖται), τρεῖς δὲ ἐδείχθησαν αἱ
πᾶσαι μεταβολαί, ὧν αἱ δύο κατ' ἀντίφασιν, αὗται δὲ ἦσαν αἱ κατὰ
γένεσιν καὶ φθορὰν οὐ κινήσεις, ἀνάγκη τὴν λοιπὴν μεταβολὴν τὴν
ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον ταύτην εἶναι κίνησιν μόνην. τὰ
δὲ ὑποκείμενα, ἐξ ὧν καὶ εἰς αἱ μεταβολαί, ἡ ἐναντία ἐστίν ἡ με-
15 ταξύ. εἶπεν δὲ ὅτι καὶ τὰ μεταξὺ εἰς τὰ ἄκρα ὡς ἐναντία μεταβάλλει. ὁ
ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκ στερήσεως γίνεται μεταβολή, ἐζήτησεν ἂν τις, πότερον
ὡς ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον ἢ κατὰ ἀντίφασιν ἐστίν ἡ τοιαύτη μετα-
βολή. καὶ λέγει ὅτι ὡς ἐξ ὑποκειμένου· κείσθω γάρ, φησὶν, ἐναντίον ἡ
στέρησις· εἰ δὲ ἐναντίον, δῆλον ὅτι καταφάσει δηλοῦται. καταφάσει δὲ
20 δηλούμενον τὸ ὑποκείμενον εἶπεν εἶναι πρότερον. ὥστε ἡ στέρησις ὑπο-
κείμενόν ἐστι καὶ τὸ ἐκ στερήσεως μεταβάλλον εἰς ἕξιν, ὡς ἐξ ὑποκειμένου
εἰς ὑποκείμενον μεταβάλλει. τί οὖν οὐχὶ καὶ ἡ γένεσις ἐκ στερήσεως ἐστίν; 10
πῶς οὖν οὐχὶ καὶ αὕτη ἐξ ὑποκειμένου; ἢ ὥσπερ τὸ δυνάμει διττόν ἐστι
τὸ μὲν πρὸς οὐσίαν, τὸ δὲ πρὸς συμβεβηχός, οὕτω καὶ ἡ στέρησις ἡ μὲν
25 οὐσίας ἐστίν, ἡ δὲ συμβεβηχός· καὶ ἡ μὲν τοῦ συμβεβηχός, διότι ἐν
οὐσίᾳ ἐστὶ τοῦτο, πολλοῦ τοῦ ὄντος μετέχει καὶ καταφάσει δηλοῦται καὶ
ἐστὶν ὑποκείμενον καὶ δύναται κινεῖσθαι τὸ ἐν ᾧ ἐστίν ἡ στέρησις, ὡς τὸ
νοσοῦν καὶ ἄμουσον καὶ γυμνόν. ἡ δὲ τῆς οὐσίας στέρησις, ἐπειδὴ οὐσίας
ἐκπεσοῦσα καὶ τοῦ ὄντος ἐκπέπτωκεν, ἀποφάσει δηλοῦται. ὅν δὲ δηλονότι 15
30 νῦν καὶ οὐσία τὸ ἐνεργεῖα λέγεται, καὶ οὐκ ἐκείνῳ τὸ ὄν, αὐτὸ καὶ ἡ στέρησις
καὶ τὸ δυνάμει καὶ ἡ ὕλη μετέχει.

1 ἐπειδὴ AC: ἐπεὶ aFM ut v. 9 et Arist. 4 τὴν (prius) om. M οὐχ]
μὴ M 5 ἔτι om. a 7 ἐξ οὐχ] ἐκ μὴ C 8 ἦν ἡ γένεσις aF εἰς μὴ
ὑποκείμενον M 9 ἦν ἡ φθορά aF ἐπεὶ δὲ aAC: ἐπειδὴ (om. δὲ) FM cf.
v. I 10 αὐτῇ aC: αὐτῶι AFM ἐδείχθησαν M 11 δύο a: β F: om.
ACM 12 κίνησις M 13 μόνον M 15 post μεταξὺ add. καὶ F
16 πρότερον, sed corr. M ἐπειδὴ δὲ AM: ἐπειδὴ F: ἐπεὶ δὲ aC 18 post ἐξ
ὑποκειμένου add. εἰς ὑποκείμενον aF 20 εἶναι εἶπεν πρότερον C 22 οὐχὶ] οὐχ
ἡ a καὶ om. F γένεσις C 23 αὕτη A 26 τοῦτό ἐστι a: τοῦτο om. M
τὰ
27 ἡ στέρησις ἐστίν aF 30 καὶ οὐσία τὸ ἐνεργεῖα ACM: καὶ ἐνεργεῖα ἡ οὐσία λέγεται
F: τὸ ἐνεργεῖα καὶ οὐσία a οὐ superscr. A¹

Παράδειγμα δὲ τοῦ τὴν στέρησιν καταφάσει δηλοῦσθαι τὸ γυμνὸν 194^r
 λαβὼν ἐπήγαγε καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, δεικνὺς ὅτι ὡς ταῦτα
 καταφάσει δηλοῦται, οὕτω καὶ τὸ γυμνόν. μήποτε δὲ καὶ ἄλλο τι ἐνε-
 δεῖξαιτο διὰ τούτου, ὅτι τὰ ἐξ ἀλλήλων γινόμενα ἐναντία οὐ μόνον ὡς ἐξ
 5 ἐναντίων γίνεται ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξ ἀποφάσεων· τὸ γὰρ λευκὸν ἐκ τοῦ μέ-
 λανος γίνεται, ὅτι τὸ μέλαν οὐ λευκὸν ἐστὶ· καὶ μέντοι καὶ ὡς ἐκ στεργή- 20
 σεως· τὸ γὰρ σῶμα τὸ τέως μέλαν ἀπουσίαν ἔχει λευκοῦ πεφυκὸς καὶ αὐτὸ
 δέχεσθαι. στέρησις δὲ οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο, ἢ ἀπουσία τοῦ πεφυκότες ἐνυ-
 πάρχειν. τὸ δὲ γυμνὸν οὐ τῆς κυρίως στερήσεως ἐστὶ παράδειγμα· ἐκείνη
 10 γὰρ οὐκ ἀνακάμπτει ποτὲ εἰς τὴν ἕξιν ὥσπερ τὸ γυμνὸν εἰς τὸ ἐνδε-
 δῶσθαι.

Οὕτω μὲν οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν κίνησιν τινα μεταβολὴν (λέγει, ἐπὶ
 πλεόν οὔσαν τὴν μεταβολήν) τῆς κινήσεως, τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν
 μεταβολὰς μὲν λέγων, κινήσεις δὲ οὐ· ὁ δὲ γε Πλάτων τοῦναντίον δοκεῖ 25
 15 τὴν κίνησιν ἐπὶ πλεόν τῆς μεταβολῆς λέγειν· καὶ γὰρ τὰς μὲν μεταβολὰς
 τὰς αὐτὰς τῷ Ἀριστοτέλει λέγει καὶ κινήσεις αὐτὰς εἶναι βουλόμενος (καὶ
 γὰρ καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν Νόμων ταῖς φυ-
 σικαῖς κινήσεσι συναριθμεῖ), κίνησιν δὲ καὶ τὴν τοῦ νοῦ ἐνέργειαν ὀνομάζει,
 'σφαίρας ἐντόρνου' κινήσει τὴν ἐπιστρεπτικὴν τοῦ νοῦ ἐνέργειαν ἀπει-
 20 κάζων. τοσαύτης οὖν δοκούσης αὐτῶν ἐν τούτοις διαφορᾷ θαυμάζω, εἰ
 μὴ μέχρι τῶν ὀνομάτων μόνον ἐστὶν ἡ διαφωνία. τὴν μὲν οὖν μεταβολὴν
 ὁμοίως ἐκάτερος ἐπὶ πάντων τίθησι τῶν κατὰ χρόνον ἐξαλλαττομένων, κί- 30
 νησιν δὲ ὁ μὲν Πλάτων πᾶσαν τὴν ἀπὸ τοῦ ὄντος ἔκστασιν ὑποθέμενος
 τὰς τε μεταβολὰς ἀπάσας κινήσεις εἶπεν εἰκότως, καὶ μέντοι καὶ τὰς ἀμετα-
 25 βλητοὺς καὶ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐχούσας ἐνέργειας οὐκ ὠκνησε
 κινήσεις καλεῖν διὰ τὴν τῆς ἐνέργειας πρόρδον ἀπὸ τοῦ ὄντος· ἔκστασις
 γὰρ τῆς οὐσίας ἐστὶν ἡ ἐνέργεια εἰς οὐσίαν πάλιν ἐρειδομένη. ὁ δὲ γε
 Ἀριστοτέλης συμμετρώτερα φιλοσοφῶν τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις καὶ τὰς παρα- 35
 κοὰς αὐτῶν φυλαττόμενος ὑλαβήθη τὴν τοῦ νοῦ ἐνέργειαν ἀμετάβλητον
 30 οὔσαν, ἢ ὡς αὐτὸς ἔτι σεμνότερον εἶπεν, οὐσίαν οὔσαν τὴν ἐνέργειαν τοῦ
 νοῦ κίνησιν εἰπεῖν. ὁ γὰρ ἀκούων κίνησιν εὐθὺς μεταβολὴν ἐννοεῖ καὶ πα-
 θητὸν τὸ κινούμενον ὑποπτέει καὶ χρόνον εὐθὺς τῇ κινήσει συναναφέρει.
 ἐν δὲ γε ταῖς μεταβολαῖς διαφορὰν τινα θεασάμενος, καθόσον αἱ μὲν ἐνερ-
 γεῖαι ὄντος ἤδη τοῦ μεταβάλλοντος καὶ ὑπομένουτος ἐπιτελοῦνται, ὥσπερ

1 γυμνόν cf. Bonitzii Stud. Arist. I 218 6 λευκὸν οὐ μέλαν FM 8 ἄλλο ἐστὶν
 A: ἐστὶν ἄλλο ἄλλ' M 8. 9 ὑπάρχειν F' 10 εἰς] πρὸς F 10. 11 ἐνδέχε-
 σθαι M 12 λέγει—μεταβολήν (13) a: om. ACFM 13 τῆς κινήσεως] δεῖξας M
 14 μεταβολήν F μὲν om. aF λέγει M 15 λέγει FM μὲν om. M
 16 καὶ (post λέγει) om. aF 17 δεκάτῳ τῶν Νόμων] p. 894 sqq. 19 σφαίρας ἐν-
 τόρνου] de legg. X 898 B σφαίρας δὲ A ἐντορνον F κινήσει om. F
 ἐπιστρεπτικὴν M ἐνέργειαν ACM: κίνησιν aF 20 δοκούσης οὖν C 21 μόνον
 ante μέχρι aF 24 καὶ (ante τὰς) om. M 28 σύμμετρα a 30 σεμνότεραν, sed
 corr. F¹ γε εἶπεν M cf. v. 33 32 χρόνον F συναφέρει M 33 γε om. aF
 33. 34 ἐνέργεια aA: ἐνέργειαι CF: ἐνέργει M 34 τοῦ om. F

ἀλλοίωσις καὶ αὐξησις καὶ μείωσις καὶ ἡ κατὰ τὸν μεταβολή (ἐν πάσαις 194^r
 γὰρ ταύταις ταῖς μεταβολαῖς τὸ μεταβάλλον οἶον ὁ ἄνθρωπος ὁ λευκαίνον- 10
 μενος ἢ αὐξανόμενος ἢ βαδίζων ἐνεργείᾳ ὡς ἄνθρωπος καὶ ὑπομένων ἄν-
 θρωπος μεταβάλλει κατὰ ταῦτα), τινὲς δὲ τῶν μεταβολῶν οὐκ ἐκ τοῦ ἐνε-
 5 ρείᾳ ὄντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ δυνάμει, οὐδὲ ὑπομένοντος ἀλλὰ ἀεὶ ἄλλοτε ἄλλου
 γινομένου ἐπιτελοῦνται ὥσπερ ἡ τοῦ ἀνθρώπου γένεσις ἐκ τοῦ σπέρματος,
 ὅπερ ἐν τούτῳ ἐστὶν οὐσιωμένον ἐν τῷ δυνάμει ἄνθρωπον εἶναι, ἐνεργείᾳ
 δὲ οὐδὲν ἐστὶ, δηλοῖ δὲ τὸ μὴ ἐπιμένειν ἐν τῷ τοῦ σπέρματος εἶδει, ὅπερ 45
 ὑπάρχει τοῖς τελείοις καὶ ἐνεργείᾳ ἤδη οὖσιν, ἀλλὰ ἄλλοτε ἄλλο γίνεσθαι,
 10 ἕως ἂν εἰς τὸ ἐνεργείᾳ καταντήσῃ· ταύτην οὖν τὴν διαφορὰν ἐν ταῖς μετα-
 βολαῖς θεασάμενος, καὶ ὅτι αἱ μὲν ἐκ τοῦ δυνάμει εἰς τὸ ἐνεργείᾳ καὶ ἐκ
 τοῦ οὕτω μὴ ὄντος εἰς τὸ οὕτως ὃν παθητικαὶ μᾶλλον εἰσι, κἂν ἔστι τι
 καὶ ἐν αὐταῖς βραχύτατον ἐνεργητικόν (τὸ γὰρ δυνάμει παθητικόν ἐστὶ μᾶ-
 λιστα, αἱ δὲ ἐκ τῶν ἐνεργείᾳ ἤδη ὄντων καὶ ἐνεργεῖν δυνάμενων μετα-
 15βολαὶ μὲν εἰσι καὶ αὗται, παθητικαὶ καὶ αὗται οὐσαι, τρανεστέραν δὲ ἔχουσι
 τὴν ἐνέργειαν), ἐπεὶ οὖν ἡ κίνησις, καίτοι μεταβολή τις οὐσα καὶ πάθος 50
 τοῦ κινουμένου, ἐνέργειά τις ὅμως αὐτοῦ δοκεῖ εἶναι καὶ ἔστιν ἀτελής μὲν
 διὰ τὸ πολλῷ συμμεῖχθαι τῷ πάθει, ἐνέργεια δὲ ὅμως, διὰ τοῦτο τῶν
 μεταβολῶν τὰς μὲν ἐνεργητικὰς κινήσεις καλεῖ, τὰς δὲ παθητικὰς μεταβολὰς
 20μόνον, ὡς κατὰ τὸ πάθος μάλιστα χαρακτηριζόμενας, κἂν ἔχουσιν τι βραχύ-
 τατον καὶ αὗται ἐνεργητικόν· καὶ θαυμάζω τὴν τοῦ ὀνοματοθέτου σοφίαν,
 ὅπως τὸ μεταβάλλειν καίτοι ἐνεργητικῶς λεγόμενον πάθος ὅμως δηλοῖ. εἰ
 οὖν | τὸ τῆς κινήσεως ὄνομα κατ' ἄλλο μὲν σημαίνονμενον ὁ Πλάτων ἐκ- 194^v
 δέχεται τὴν ἀπὸ τοῦ ὄντος ἔκστασιν τοῦ ὅπως οὖν ὄντος κίνησιν καλῶν, ὁ
 25 δὲ Ἀριστοτέλης κατὰ τὰς κοινὰς τῶν ὀνομάτων προλήψεις τὴν μεταβολικὴν
 ἐνέργειαν κίνησιν καλεῖ, ἀλλ' οὔτε τὴν παντελῶς ἀμετάβλητον τὴν τοῦ νοῦ
 οὔτε τὴν κατὰ πάθος σχεδόν τι μόνον μεταβολὴν ἐλάχιστον ἢ οὐδὲν ἔχουσαν
 τὸ ἐνεργητικόν, περὶ ὀνόματος οἶμαι καὶ οὐ περὶ πράγματός ἐστιν ἡ δια- 5
 φορά, ἐπεὶ καὶ ὁ Πλάτων ἀκίνητον ἂν εἴποι ὡς ἀμετάβλητον τὴν τοῦ νοῦ
 30κίνησιν καὶ τὴν τῶν μεταβολῶν διαφορὰν οὕτω λεπτῶς διακριθεῖσαν ἀπο-
 δέξαιτο ἄν. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἐνέργειαν ὁμολογεῖ τοῦ νοῦ ὁ λέγων

1 καὶ αὐξησις om. M 3 ἢ ὁ αὐξανόμενος ἢ ὁ α 3. 4 ἄνθρωπος om. C
 5 ὑπομένοντο M 7 ἐστὶν ἐν τούτῳ aFM ὡσιωμένον F ἄνθρωπος CM
 8 σπέρματι, om. τοῦ et εἶδει F 9 εἶδη M 11 καὶ (ante ὅτι) om. M καὶ (ante
 ἐκ) om. a 12 κἂν ACM: καὶ F: εἰ καὶ a 13 ἐνεργητικόν, i del., et a super-
 ser. M παθητικόν M 15 καὶ αὗται (αὗται C) ACM: om. aF καὶ αὗται AC:
 καὶ αὗται aFM τρανεστέραν aFM 16 καίτοι] καὶ τις F τις om. F 17 δο-
 κεῖ ὅμως αὐτοῦ aF 18 πολλὰ M 19 μεταβολῶν C ἐνεργητικὰς C
 20 τι] τὸ aFM 21 τοῦ om. aF 22 ὅπως] πῶς aFM ὅμως aC: ὁμοίως aFM
 25 προσλήψεις aF μεταβολὴν FM 26 ἐνεργείᾳ F καλεῖ κίνησιν aFM
 τὴν (alterum) om. M νοδὸς om. οὔτε FM 27 μόνον om. M ἔχουσα F 28 καὶ
 om. aF 30 διακριθεῖσαν F 31 ὁμολογῶν a ὁ A: om. aCFM
 λέγει F post λέγων add. αὐτὸν a

“τῇ οὐσίᾳ ὧν ἐνέργεια,” καὶ εἴ τις αὐτῶ δοίη τοὺς πολλοὺς ἀνθρώπους 194^v
κίνησιν ἀμετάβλητον καὶ ἄχρονον δυναμένους ἐννοεῖν, οὐκ ἂν οἶμαι παραι-
τήσαιτο τὴν ἐνέργειαν τοῦ νοῦ κίνησιν καλεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐμοὶ φίλον
οὕτω περὶ φίλων ἀνδρῶν ἀλλήλοις τε καὶ τῇ σοφίᾳ νοεῖν.

5 Εὐθύνουσιν δὲ τὸν Ἀριστοτέλην τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἐκβάλλοντα 10
τῶν κινήσεων ἐκ τοῦ τὸ μὲν κινούμενον ἐν τόπῳ εἶναι, τὸ δὲ μὴ ὄν ἐξ
οὗ ἢ γένεσις καὶ εἰς δὲ ἢ φθορὰ μὴ εἶναι ἐν τόπῳ, λέγοντες κακῶς τὸ μὴ
ὄν ἐξ οὗ ἢ γένεσις τὴν ὕλην λαμβάνειν. καὶ διὰ τοῦτο λέγειν αὐτὴν μὴ
εἶναι ἐν τόπῳ. οὐδὲ γὰρ περὶ τὴν πρώτην ὕλην, ἀλλ’ οὐδὲ περὶ τὸ ἀπλῶς
10 σῶμα ἢ γένεσις· οὐδὲ γὰρ σῶμα γίνεται καθὼ σῶμα, ὡς αὐτὸς ἀπέδειξεν
ἐν τῇ Περὶ οὐρανοῦ, ἀλλὰ τὸ γινόμενον καὶ φθειρόμενον τὸ τοιούτου σῶμά
ἐστίν· τοῦτο δὲ πᾶν ἐν τόπῳ. ψευδὲς ἄρα, φασίν, ἐστὶν ἢ πρότασις ἢ λέ- 15
γούσα τὸ μὴ ὄν ἐξ οὗ ἢ γένεσις οὐκ ἐν τόπῳ. ἀλλὰ ῥητέον οἶμαι πρὸς
ταῦτα, ὅτι οὔτε τὴν πρώτην ὕλην οὔτε τὸ ἀπλῶς σῶμα εἰπὼν μὴ ὄν, ἐξ
15 οὗ ἢ γένεσις, εἶπεν αὐτὸ μὴ ἐν τόπῳ εἶναι, ἀλλὰ τὸ δυνάμει καθὼ δυνάμει.
ὡς γὰρ ὄν οὐκ ἔστι κατ’ ἐνέργειαν τὸ κατὰ τὸ δυνάμει οὐσιωμένον, οὕτως
οὐδὲ ἐν τόπῳ κατ’ ἐνέργειαν· “εἴη γὰρ ἂν που” φησίν. εἰ γὰρ ἐν τόπῳ
εἴη κατ’ ἐνέργειαν, καὶ εἴη ἂν κατ’ ἐνέργειαν. εἰ δὲ καὶ τὸ ἀπλῶς μὴ
ὄν, φασί, λαβόμεν, ἀναγκάσμεν αὐτὸν καὶ τὴν γένεσιν κίνησιν φάναι διὰ
20 τοῦ ὅρου τῆς κινήσεως. εἰ γὰρ τὸ ἀπλῶς μὴ ὄν δυνάμει ἐστὶ τοῦτο δὲ 20
γίνεται, ἢ δὲ ἐκ τοῦ δυνάμει ὁδοῦ εἰς τὸ ἐνεργεῖα κινήσεως ἐστίν, ὡς ὀρί-
ζεται αὐτός, ἔστι καὶ ἢ ἐκ τοῦ ἀπλῶς μὴ ὄντος ὁδοῦ εἰς τὸ ἐνεργεῖα δὲ
ἦν ἐκείνῳ δυνάμει ὄν κινήσει. εἰ οὖν αὕτη ἐστὶν ἢ γένεσις, δῆλον τὸ
συμβαίνειν. τοιοῦτον μὲν οὖν καὶ κατὰ ταύτην τὴν λέξιν ἐστὶν τὸ δευτέρων
25 ἐπιχείρημα εὐαπολυτώτερον οἶμαι τοῦ προτέρου τυγχάνον. ὁ γὰρ ἀποδοθεὶς
ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῆς κινήσεως οὗτος ὁρισμὸς τῆς μεταβολῆς ἦν. καὶ
μέχρι τοῦ νῦν ἀδιορίστως ἐχρήσατο τῷ τῆς κινήσεως ὀνόματι καὶ τῆς 25
μεταβολῆς ἀδιορίστην τὸ δυνάμει λαμβάνων. νῦν δὲ διελθὼν αὐτὸ εἰς τε
τὸ ἀπλῶς μὴ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν κατὰ ταύτην τὴν διαίρεσιν τὴν κίνησιν

1 τῇ οὐσίᾳ ὧν ἐνέργεια] Arist. de anima Γ 5. 430^a18 τῇ οὐσίᾳ ὧν ACM: τῇ οὐσία
ὧν F: τῇ οὐσίᾳ a ἐνέργεια ACFM: ἐνέργειαν a: ἐνεργεῖα Aristotelis codd., sed ex
Simpl. de anima p. 243, 8. 37 illud restituit Torstrikus καὶ om. a δοίη αὐτῶ
aF 2 κίνησιν εἶναι aFM ἀμετάβλητον v ex σ, A¹ 2. 3 παραιτήσετο C:
παραιτήσομαι F 4 ἀλλήλων M νοεῖν ACM: ἐννοεῖν aF 5 ἀριστοτέλη aA
ἐκβάλλοντα FM 7 post γένεσις additum τὴν deleuit C λέγοντες—εἶναι ἐν τόπῳ (9)
om. F 8 ante τὴν ὕλην ex v. 7 iterat καὶ εἰς δὲ ἢ φθορὰ M λαμβάνειν CM:
λαμβάνει aA 11 ἐν om. M τῇ] τῷ C ἐν τῇ Περὶ οὐρανοῦ] Γ 2. 301^b31
11 τοιοῦτον δὲ A 12 ἐστὶν om. a 13 ἀλλὰ ῥητέον ACM idemque sed evanidum
ῥητέον F: ἀλλ’ εἶποι ἂν a 14 τὴν πρώτην] τῷ πρὸς τὴν F 15 αὐτῷ C
16 τὸ (post κατὰ) om. C¹M 17 φησίν] p. 225^a32 18. 19 τὸ μὴ ὄν ἀπλῶς M
19 φασί] φησὶ F τὴν supra add. C 20 τὸν ὅρον aF 21 ὡς om. M
22 αὐτός] Arist. Phys. Γ 1. 201^a11 23 ἐστὶν ἢ AC: ἐστὶ aFM 24 τοι-
οῦτο a καὶ om. aFM ταύτην aCFM: αὐτὴν A 25 προχείρου M
26 τρίτῳ βιβλίῳ] cf. v. 11 οὗτος ὁρισμὸς AC: ὅρος οὗτος aFM 27 μέχρι τοῦ
aFM: μέχρι AC 28 τὸ om. F τε om. aF

διέκρινε τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς. τὸ δὲ ἐφεξῆς τὸ λέγον μὴ πᾶσαν κί- 194^v
νησιν μεταβολὴν εἶναι, εἶπερ ὁ νοῦς κινεῖται ἀμετάβλητον καὶ ἄχρονον κί-
νησιν, ἐξ ὑποθέσεως προῖόν ἀνατρέπεται σαλευομένης τῆς ὑποθέσεως. ὁ
γὰρ Ἀριστοτέλης, ὡς εἴρηται, κατὰ τὰς τῶν πολλῶν δόξας πᾶσαν κίνησιν
5 μεταβολὴν καὶ ἔγχρονον τιθέμενος οὐκ ἀξιοῖ τὴν τοῦ νοῦ ἐνέργειαν κίνησιν 80
καλεῖν, ἵνα μὴ καὶ μεταβολὴν εὐθύς καὶ χρόνον ὁ ἀκούων ἐπ' ἐκείνης
φαντάζεται. ὁ δὲ γε Πλάτων, κἂν λέγῃ κινεῖσθαι τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν
καὶ τὰ φυσικὰ σώματα, κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο σημαινόμενον ἐκάστω τούτων
τὴν κίνησιν ἀποδίδωσιν, ἐπεὶ πως καὶ τὸν νοῦν κινεῖσθαι λέγων τὴν ψυχὴν
10 αὐτοκίνητον κατ' οὐσίαν εἶναι φησιν. εἰ γὰρ πᾶν τὸ κινούμενον ἢ ὑφ'
ἑαυτοῦ ἢ ὑπ' ἄλλου κινεῖται (τοῦτο γὰρ καὶ πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ Πλά-
των ἡξίωσε) καὶ προϋπάρχει τὸ ὑφ' ἑαυτοῦ κινούμενον τοῦ ὑπ' ἄλλου κι- 85
νούμενου, ὁ νοῦς ἂν εἴη κατ' αὐτὸν πρὸ τῆς ψυχῆς αὐτοκίνητος. ἀλλὰ
τὴν μὲν ἐν τῷ νῷ κίνησιν κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ὄντως ὄντος πρώτην εἰς
15 ἐνέργειαν ἔκστασιν ἐθεάσατο, τὸ δὲ αὐτοκίνητον τῆς ψυχῆς κατὰ τὴν ἀφ'
ἑαυτῆς διάκρισιν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ διπλόην, καθ' ἣν αὐτογέννητος ὑπέστη·
τὸ γὰρ αὐτόζων καὶ τὸ αὐθυπόστατον οἶμαι καὶ τῷ νῷ προσήκειν· τὴν
δὲ γε φυσικὴν κίνησιν κατὰ τὴν τοῦ προτέρου καὶ ὑστέρου κατὰ χρόνον
μεταβολὴν καὶ αὐτὸς ἐθεάσατο ὁμοίως τῷ Ἀριστοτέλει, πλὴν ὅτι ὁ μὲν 40
20 Πλάτων πάσας τὰς φυσικὰς μεταβολὰς κινήσεις ἡξίωσε καλεῖν, ὁ δὲ
Ἀριστοτέλης καὶ τοῦτο μὲν, τὸ τὰς φυσικὰς πάσας μεταβολὰς κινήσεις
καλεῖν, ἐζήλωσε τοῦ καθηγεμόνος ἐν ταῖς Κατηγορίαις καὶ ἐν ταύτῃ τῇ
πραγματεῖᾳ μέχρι τοῦδε (τὸν γοῦν ὅρον τῆς μεταβολῆς ὡς κινήσεως ἀπο-
δέδωκεν ἐν τῷ τρίτῳ), εὐρὼν δὲ τὴν εἰρημένην ἐν ταῖς μεταβολαῖς δια-
25 φορὰν κατ' αὐτὴν διέστησε τὴν κίνησιν ἀπὸ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς.
εἰ δὲ δοκεῖ, διὰ τοὺς δυσχεραίνοντας πρὸς τὴν διαφορὰν τῆς κινήσεως καὶ
τῆς μεταβολῆς, κἂν μακρότερος ὁ λόγος γίνηται, πειραθῶμεν σαφέστερόν τι 45
περὶ αὐτῶν εἰπεῖν.

Ἐπειδὴ γὰρ τῶν ὄντων τὰ μὲν εἰσιν οὐσίαι, τὰ δὲ συμβεβηκότα, δῆλον ὅτι

- 1 τῆς ante φορᾶς repetit a 1. 2 post κίνησιν addunt εἶναι FM 3 προῖόν — ὑπο-
θέσεως om. F προῖόν ἀνατρέπει M 6 καὶ (post μὴ) om. aF 6 om. aFM
7 φαντάζεται FM γε A: om. aCFM λέγει C: λέγοι M 11 γάρ] γε M
12 προυπάρχειν M 13 κατ' αὐτὸν ACM: κατὰ αὐτόν a: κατὰ τὸ αὐτὸ F 14 νοῖ
τ'
CFM ὄντος ὄντως a 14. 15 πρῶ ἐνεργείας F εἰς om. FM 15 ἐφ' M
16 ἑαυτοῦ F ἐν αὐτῷ F αὐτογέννητος in textu C: αὐτοκίνητος FM et mrg. C¹
γε ὑπέστη aFM 17 αὐτόζων A¹ (cf. Simpl. de anima p. 287,34. 246,24 [quod in Indice
p. 337 emendatum est]): αὐτοζῶν CM: αὐτοζῶν aA²F 19 αὐτοῦ F ἀριστο-
τέλει M 20 πάσας — Ἀριστοτέλης (21) AC: πάσας τὰς μεταβολὰς τὰς φυσικὰς κινή-
σεις κτλ. M: πάσας τὰς μεταβολὰς τὰς φυσικὰς καλεῖν ἐζήλωσε τοῦ καθηγεμόνος F: πάσας
τὰς φ. μετ. x. ἡξίωσε καλεῖν. ἣν ἐζήλωσε δόξαν καὶ ἀριστοτέλης a 21 καὶ ACM:
om. aF: delectam τοῦτο μὲν — καθηγεμόνος (22) ACM: om. aF 22 ἐν ταῖς Κατη-
γορίαις] c. 14 p. 15^a13 sqq. 23 τῆς κινήσεως καὶ τῆς μεταβολῆς FM 23. 24 ἀπέ-
δωκεν a: ἀπέδωκεν οὕτως F 24 ἐν τῷ τρίτῳ] cf. Phys. Γ 1. 201^a8 25 κατὰ ταύτην
aFM 29 τῶν ὄντων ἐπειδὴ (om. γάρ) aF ἐστὶν aF

καὶ αἱ μεταβολαὶ αἱ μὲν εἰς οὐσίαν γίνονται, αἱ δὲ εἰς συμβεβηκός. καὶ 194^v
 τὸ δυνάμει ἤτοι τὸ μὴ ὄν, ἐξ οὗ ἡ μεταβολή, τὸ μὲν πρὸς οὐσίαν δυνάμει
 καὶ πρὸς οὐσίαν ἀντιφάσκει, τὸ δὲ πρὸς συμβεβηκός. κοινῶς μέντοι, καθι-
 ὅσον ἐκ μὴ ὄντος εἰς ὄν, γένεσις ἐστὶν ἡ τοιαύτη μεταβολή. τὸ γὰρ πρὸ-
 5 τερον μὴ ὄν ὕστερον δὲ ὄν διὰ γενέσεως ἔχει τοῦτο, ἀλλ' ἡ μὲν εἰς οὐσίαν
 μεταβολή ἀπλῶς γένεσις, οἷον εἰ ἄνθρωπος ἐκ μὴ ἀνθρώπου, ὅτι καὶ κυ- 50
 ρίως ὄν ἡ οὐσία, ἡ δὲ εἰς συμβεβηκός, οἷον εἰς λευκὸν ἐκ μὴ λευκοῦ, τίς
 γένεσις, ὅτι καὶ τὸ ὄν τὸ συμβεβηκός μὴ καθ' ἑαυτὸ ὑπάρχον, ἀλλὰ τῇ
 οὐσίᾳ πάντως παραφυόμενον. ἑκατέρα μέντοι γένεσις, καθόσον ἐκ μὴ ὄντος
 10 εἰς ὄν, μεταβολή, καὶ κατὰ ἀντίφασιν, ὅπερ ἴδιον γενέσεως καὶ φθορᾶ ἡ
 ἀντικειμένη. ἐπειδὴ δὲ πάλιν τῶν δυνάμει τούτων, ἀφ' ὧν ἡ μεταβολή,
 τὸ μὲν πρὸς συμβεβηκός πεφυκός οὐσία ἐστὶν ὑπομένουσα | κατὰ τὸ ὑπο- 195^v
 κείμενον αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τελεία καὶ ἐνεργός καὶ οὐ συμπληροῦσά τινα
 ἄλλην οὐσίαν μετὰ τοῦ συμβεβηκός, οἷον ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐκ μέλανος εἰς
 15 λευκὸν μεταβάλλον ἢ ἐκ βραχυτέρου εἰς μείζονα ἢ ἀπὸ τοῦ ἄνω εἰς τὸ
 κάτω, ὅτε καὶ τὸ ἐναντίον πάντως ἔχει τῷ εἰς ὃ μεταβάλλει ἡ ὑποκειμένη
 οὐσία· εἰ γὰρ εἰς λευκὸν μέλας ὢν πρότερον, ἢ τι τῶν μεταξὺ χρωμάτων
 ἔχων, οὕτως εἰς λευκὸν μεταβάλλει· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως. τὸ δὲ 5
 γε πρὸς οὐσίαν δυνάμει οἷον ὁ μὴ ἀήρ, ἀφ' οὗ ἡ εἰς ἀέρα γίνεται μετα-
 20βολή, καὶ εἴη ὕδωρ ἢ σῶμα ἄποιον, ἀλλὰ τὸ μὲν ὕδωρ οὐχ ὑπομένει ἐν
 τῇ εἰς τὸν ἀέρα μεταβολῇ, τὸ δὲ ἄποιον σῶμα συμπληρωτικόν ἐστὶν ἑκα-
 τέρας οὐσίας, καὶ οὐδὲ τὸ ἐναντίον τῷ εἰς ὃ ἡ μεταβολή ἐστὶν ἐν τῷ πρὸς
 οὐσίαν δυνάμει· οὐ γὰρ ἔστι τι τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον, ἐπεὶ οὐσίας πάλιν ἀμφω
 δεήσονται τῆς παρὰ μέρους τὰ ἐναντία δεχομένης. καὶ κοινὸν οὖν ἀμφο-
 25τέραις ταῖς μεταβολαῖς τὸ ἐκ μὴ ὄντος εἰς ὄν καὶ ἐκ τοῦ δυνάμει εἰς τὸ
 ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ καὶ διαφορὰ τις ἀξιόλογος ἐν αὐταῖς ὁράται, καθόσον ἡ μὲν
 ὑποκειμένου τινός ἐστι τελείου καὶ ὑπομένουστος καὶ ἐκ τοῦ συμβεβηκός
 αὐτῷ καὶ μὴ συμπληροῦντος αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐναντίου εἰς τὸ ἐναντίον
 μεταβάλλοντος, ἡ δὲ οὐκ ἐκ τοῦ τοιούτου, ἀλλ' ἐκ τοῦ δυνάμει τοῦ ἀτε-

2 ὄν ante ἤτοι add. a τὸ ἤτοι transp. F 3 καὶ πρὸς οὐσίαν AFM: om. a
 ἀντιφάσκει—εἰς ὄν (4) om. M, sed exhibet in iteratis μὴ ὄν (5) 4 ἐκ τοῦ aF
 μεταβολή ἡ τοιαύτη γένεσις ἐστὶ aF: ἤτοι αὕτη γένεσις ἐστὶ (om. μεταβολή) M 5 post
 μὴ ὄν lacunam rel. IV litt., tum iterat φάσκει (sic) τὸ δὲ κτλ. (3) M τοῦτο] τὸ εἴ-
 ναι a 6 εἰ om. a 7 ἐκ λευκοῦ εἰς μὴ λευκὸν aFM 9 καθόσον A²CFM:
 καθὼ ὄν A¹: καθόσον ὄν a 10 ante μεταβολή habet ἡ C γενέσεως ACM: γενέ-
 σει τὲ aF φθορὰ ἡ AC: φθορᾶς ἡ M: φθορᾶ ἡ F: φθορᾶ a 11 τῶν] τῷ M
 12 ὑπομένουσαν aM 13 καθ' ἑαυτὴ F ἐνεργής F 14 ὁ (ante ἐκ) scripsi: δ
 A: om. aCFM 15 μεταβάλλον F μείζον a 15. 16 κάτω et ἄνω commutavit a
 16 τῷ εἰς] τὸ εἰς FM 17 εἰ A¹C: ἡ aA²CF: εἰς (om. εἰς post γάρ) M μέλαν
 ὄν aFM 18 ἔχον aM 19 ἡ om. M 20 ποῖον F οὐχ ὑπομένει—οὐδὲ
 τὸ (22) om. F 21 συμπληρώτερον M 21. 22 ἐτέρας rasura effecit C 22 τὸ
 εἰς FM 23 πάλιν om. F 23. 24 δεήσονται ἀμφω aFM 24 οὖν AC: om. aFM
 25 εἰς δ M 26 ἐνεργείᾳ] ἔργον M 27 ὑποκείμενον M 28 αὐτοῦ F
 29 μεταβάλλοντος sic C οὐκ om. A¹M τοῦ (ante τοιούτου) om. F τοῦ (tertium)
 om. aF

λοῦς ὡς πρὸς τὸ ὄν, καὶ ἐκ τοῦ οὕτω μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, καὶ ἀπὸ στς- 195^r
 ρήσεως εἰς εἶδος οὐ συνόντος τῇ στερήσει τοῦ ἐναντίου εἶδους τῷ εἰς δ ἡ
 μεταβολῇ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων· οὐδὲ γὰρ ἦν οὐσία ὑπομένουσα,
 ἀλλὰ στέρησις καὶ τὸ δυνάμει τῆς ὕλης καὶ αὐτὴ ἡ ὕλη· καὶ ἂν γὰρ τὸ 15
 5 ἄποιον σῶμα ὑπομένῃ, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὑλικόν ἐστι καὶ ἀνεργητόν, ἕως
 ἂν τῶν ποιότητων μετάρχη. καὶ τὸ δυνάμει καὶ τὸ μὴ ὄν οὕτως ἐστὶ
 πρὸς τὸ σύνθετον εἶδος ὡς καὶ ἡ πρώτη ὕλη· καὶ γὰρ ἐκ τούτου ὡς ἐξ
 ἐκείνης τὸ σύνθετον· οὐ γὰρ οὕτως ἔχει τοῦτο πρὸς τὰς οὐσιώδεις ποιό-
 τητας ὡς πρὸς τὸ λευκὸν ὁ ἄνθρωπος. καὶ ὅτι μὲν πολλή τις τῶν μετα-
 10 βολῶν τούτων ὁράται διαφορά, δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων.

Διὰ τί δὲ τὴν μὲν κατὰ ἀντίφασιν γένεσιν εἶναι, τὴν δὲ ἐκ τοῦ ἐναν- 20
 τίου κίνησιν λέγει, ἄξιον ἐπισκέψασθαι· καὶ γὰρ καὶ ἡ κατὰ ἀντίφασιν ἔκ-
 στασις οὕσα ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν ἢ ἀνάπαλιν κίνησις δοκεῖ, καὶ ἡ
 εἰς τὸ ἐναντίον, τὸ πρότερον μὲν μὴ ὄν, ὕστερον δὲ ὄν γένεσις. κατὰ τίνα
 15 οὖν σημασίαν συνδιαίρει τοῖς πράγμασι τοῖς διαφέρουσι τὰ ὀνόματα; ἢ ὅτι
 ἡ μὲν κίνησις ἐνεργητικὴ τις εἶναι δοκεῖ μεταβολῇ. κινεῖται οὖν οὐκ ἄλλο
 τι ἢ τὸ ἐνεργεῖν δυνάμενον, ἐνεργεῖ δὲ τὸ ἐνεργεῖα. ἐνεργεῖα δὲ ἐστὶ τὸ
 τέλειον εἶδος· ὥστε καὶ ἔχῃ τι ἀτελές καὶ δυνάμει καθόσον μεταβάλλει, 25
 ἀλλὰ καθόσον ἐνεργεῖ ἐνεργεῖα ἐστίν. ἡ μέντοι γένεσις εἰς ὄν οὕσα μετα-
 20 βολὴ καὶ εἰς οὐσίαν τοῦ ἀτελοῦς πάντως καὶ τῆς μὴ οὐσίας ἐστίν· ὅπερ
 κατὰ τὸ δυνάμει μᾶλλον θεωρεῖται καὶ οὐ κατὰ τὸ ἐνεργεῖα. διὰ τοῦτο
 οὖν ἡ μὲν ἐκ τοῦ ἐναντίου ἢ τοῦ μεταξὺ εἰς τὸ ἐναντίον, ταῦτόν δὲ εἰ-
 πεῖν ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον, ὅτι τοῖς ἐναντίοις ὑπὸκειται ἡ οὐσία,
 ἐπειδὴ οὐσίας ἐστὶ μεταβολὴ καὶ ἐνεργεῖα ὄντος τινὸς οἷον ἀνθρώπου, κί-
 25 νησίς ἐστι καὶ οὐ γένεσις· οὐ γὰρ γίνεται ὁ ἄνθρωπος ἐὰν μελανθῇ ἢ 30
 βαδίσῃ, ὅτι οὐκ ἐστὶ τις οὐσία ὁ μελανθεὶς ἢ ὁ βαδίσας ἄνθρωπος, ἀλλ'
 οὐσία καὶ συμβεβηκός. διὰ τοῦτο ἡ τοιαύτη μεταβολὴ ὡς ἐνέργεια κίνησις
 λέγεται, τὸ δὲ γε ἀτελές καὶ δυνάμει καὶ μήπω ὄν, εἰ καὶ πάσχοι τὴν
 εἰς τὸ ὄν μεταβολήν, ἀλλ' οὕτω πάσχει ὡς ὄν καὶ οὐσία γινόμενον, ἀλλ'
 30 οὐκ ὡς ἐνεργεῖα οὐσία ὄν, ὡς ὁ ἄνθρωπος ἐκ μέλανος εἰς λευκὸν μετα-
 βαλλεῖ. οὐ γὰρ εἰς εἶδος οὐδὲ εἰς οὐσίαν ἡ τοιαύτη μεταβολή· διὸ οὐ
 γένεσις. ἀλλὰ καὶ τελείου· διὸ ἐνέργεια καὶ κίνησις. καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἀρι-
 στοτέλης διετείναντο, ὅτι τὸ μὴ ὄν οὐ κινεῖται (οὐ γὰρ ἐνεργεῖ· τὸ γὰρ 35

1 καὶ (ante ἐκ) om. FM 2 τῷ εἰς δ ἡ] τὸ εἰς δ M: εἰς δ F 3 οὐδὲ—ὑπομέ-

σ

νουσα ACM: οὐ γὰρ τὴν οὐσίαν ὑπομένου F: οὐ γὰρ αὕτη ἐστὶν ἡ ὑπομένουσα οὐσία a
 5 τοῦτο] τὸ M 6 ἂν] ὄν M ἐστὶ] an ἔχει? 7 ἡ πρώτη aCFM: πρώτη A
 12 καὶ (post γὰρ) om. aFM 13 δοκεῖ κίνησις aFM ἡ (post καὶ) aAC²M: om. C¹F
 15 σημασίαν AM: ὅμῃα σημασίαν C: σημασμένα aF 16 μεταβολὴ δοκεῖ aF κινή-
 ται C 17 post τι add. ἀλλ' aFM ἐνεργεῖ] ἐνεργεῖα M 18 τέλειον M 19 ἀλλά]
 ἀλλ' οὐ FM ἐνεργεῖ A²: om. A¹ εἰς] εἰ M 24 ἐπειδὴ AC: ἐπειδὴ δὲ aFM
 τινὸς ὄντος aF 26 ὁ (post οὐσία) ex corr. C²: ἡ C¹ ὁ (post ἡ) om. C
 28 πάσχοι AC: πάσχει aM: πάσχη F 29 ὄν ὡς C: ὡς A¹: καὶ ὡς ὄν A²FM:
 ὄν a 30 ὁ om. M 31 οὐδὲ γὰρ C εἰς (ante εἶδος) om. FM

ἐνεργούν ὃν εἶναι χρὴ πάντως) καὶ ὅτι συναναιρεῖται τῷ εἶναι τὸ ἐνεργεῖν, 195^r
 ὥστε καὶ συνεπιφέρεται· καὶ μέντοι ὅτι ὃν ἐκείνο νομίζομεν, ὥς καὶ ὁ
 Πλάτων μαρτυρεῖ, τὸ ποιεῖν δυνάμενον καὶ πάσχειν. τὸ δέ γε μὴ ὄν, εἶπερ
 εἰς τὸ ὃν πρόεισι καὶ εἰς οὐσίαν, γίνεσθαι μὲν ἂν λέγοιτο, κινεῖσθαι δὲ οὐ.
 5 σημεῖον δὲ τῆς ἀτελείας αὐτοῦ καὶ τὸ μὴ εἶναι ἐν τόπῳ παρέλαβεν ὁ Ἀρι-
 στοτέλης· τὸ μὲν γὰρ τέλειον ἤδη καὶ ἐνεργεῖν δυνάμενον φυσικὸν ἅτε καὶ
 ταῖς οἰκείαις ποιότησι συμπεπληρωμένον ἢ κοῦφόν ἐστιν ἢ βαρὺ καὶ πάντως 40
 ἢ ἄνω ἢ κάτω· καὶ γὰρ αὐτὸς πᾶν τὸ ἐν τόπῳ ἢ κοῦφον ἢ βαρὺ φησι·
 τὸ δέ γε ἀτελὲς καὶ μὴ ὄν, εἴτε τὴν ὕλην λέγοις εἴτε ἅποιον σῶμα, μετὰ
 10 τοῦ δυνάμει ἢ τῆς στερήσεως ἅτε μὴ ἔχοντα κουφότητα ἢ βαρύτητα οὐκ
 ἔστιν ἐν τόπῳ. ἀλλ' εἰ ἡ κίνησις τοῦ κινουμένου πάθος οὕσα λέγεται ὁμοῦς
 ἐνέργεια, διὰ τί μὴ καὶ ἡ γένεσις τοῦ γινομένου πάθος οὕσα ῥηθεῖν ἂν
 καὶ αὐτὴ ἐνέργεια καὶ διὰ τοῦτο κίνησις; ἢ οὐδ' ἂν λέγοιτο πάθος ὅλως
 ἡ γένεσις, ὅτι τὸ πάθος διάθεσις τις εἶναι βούλεται τοῦ ὄντος κατ' αὐτόν. 45
 15 λέγει γοῦν ἐν τοῖς ἐξῆς περὶ ποιῶν γράφων· “λέγω δὲ ποιὸν οὐ τὸ ἐν τῇ
 οὐσίᾳ (καὶ γὰρ ἡ διαφορά ποιόν), ἀλλὰ τὸ παθητικόν, καθ' ὃ λέγεται
 πάσχειν ἢ ἀπαθεῖς εἶναι.” ὥσπερ γὰρ κινεῖσθαι ἀδύνατόν ἐστι τὸ μὴ
 ὄν, οὕτω καὶ πάσχειν. εἰ δὲ τις καὶ τὴν γένεσιν πάθος εἶναι βιάζοιτο,
 ἄλλο τοῦτο πάθος σημαινόμενον, ὅπερ οὐκ ἂν εἰς ταῦτόν ἔρχοιτο τῇ
 20 κινήσει.

Ἔτι δὲ ἂν τις καὶ ἐντεῦθεν ἴδοι τῆς κινήσεως πρὸς τὴν γένεσιν τὴν
 διαφοράν. τὸ κινούμενον ὃν τι πάντως οὕτω κινεῖσθαι λέγομεν· βαδίζει γὰρ
 ἄνθρωπος καὶ λευκαίνεται μένων ἄνθρωπος· τὸ δὲ γινόμενον ἅτε αὐτὸ ὅλον 50
 καθ' ἑαυτὸ τὴν μεταβολὴν ἴσχον οὐχ ὑπομένει. τευχέριον δὲ τούτου ἐν-
 25 αργέι· κινούμενον μὲν γὰρ ἐκεῖνο λέγομεν, ὃ μετ' ὀλίγον ἔσται κεκινη-
 μένον, καὶ κεκινημένον, ὃ πρὸ ὀλίγου κινούμενον ἦν, ὥς ὑπομένοντος κατ'
 ἄμφω τοῦ αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τῆς γενέσεως οὐχ οὕτως. οὐ γὰρ ὅπερ ἐστὶ γινύ-
 μενον, τοῦτό ἐστι γεγενημένον. γινόμενον μὲν γὰρ ὕδωρ ὁ ἀήρ ἐστιν, οὐ
 μέντοι γεγενημένον ἐστὶν ὁ ἀήρ ὕδωρ οὐδὲ ἔστιν ὅλως· ὅπερ γὰρ πολλάκις
 30 εἶπον, ὅλῳ ἑαυτῷ καὶ οὐ | κατὰ τι μετέβαλεν. διὸ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ γε- 195^v

1 συναναιρεῖται ACM: συνανήρηται a: ὅτι ἂν αἰρῇται F τῷ εἶναι τὸ AC²M: τὸ εἶναι
 τὸ C¹: τὸ εἶναι τῷ a: τὸ εἶναι F ἐνεργεῖ F 3 ποιεῖν δυνάμενον aFM 6 φυ-
 σικῶς C καὶ (post ἅτε) om. aFM 7 πεπληρωμένον aF 9 λέγει τις a
 post εἴτε add. τὸ a 11 ἡ om. M ὁμοῦς λέγεται a: λύεται ὁμοῦς F 12 ἐνε-
 ργία F 13 αὕτη aM ἐνέργεια sic F λέγοιτο] γένοιτο F 14 τις om. A
 αὐτό F 15 οὖν M: γοῦν καὶ a γράφων] c. 2 p. 226^a27 τὸ ποιόν Ari-
 stotelis codd. 16 ποιόν etiam cod. F Arist.: ποιότης Arist. vulg. 17 ἡ
 ἀπαθεῖς—πάσχειν (18) om. F γὰρ καὶ aFM 18 καὶ τὸ πάσχειν M 19 ἄλλο a:
 ἀλλὰ ACFM 21 ἴδη M post γένεσιν add. καὶ τὴν φθοράν aFM 22 ante κινού-
 μενον fortasse μὲν addendum ὃν C²: om. aAC¹FM: post πάντως inserunt aA²
 γὰρ ὁ aFM 23 μένων] μὲν ὡς F 24 ἔχον C, sed corr. in mrg. C¹
 τοῦτο F 25 μὲν A: om aCFM 8 AC²: ἡ C¹: ὅπερ aFM 26 καὶ κεκι-
 νημένον om. M 27. 28 γινόμενον] κινούμενον C 28 ἐστὶ τὸ C μὲν AC:
 om. aFM 29 post ὅλως add. αὐτῷ M γὰρ om. FM 30 ὅλῳ ἑαυτῷ] ἀλλ'
 ὁμοῦς διόλου F: ἀλλ' ὅλον διόλου M οὐ om. M μετέβαλλε FC διὸ καὶ οὐκ F

νέσει τὸ ὑπομένον. τί οὖν εἴποι ἄν τις ἐν τῇ εἰς ὕδωρ ἀπὸ ἀέρος μετα- 195^v
βολῇ; οὐχὶ μεταβαλὼν ὁ ἀήρ τὴν θερμὴν ποιότητα εἰς τὴν ψυχρὰν με-
νούσης τῆς ὑγρᾶς ἐγένετο ὕδωρ, καὶ τοῦ ἀποίου σώματος ὑπομαίναντος καὶ
ἄλλων ἴσως πολλῶν; ἢ εἰ μὲν ἀποβαλὼν τὴν θερμὴν ποιότητα καὶ μετα-
5 λαβὼν τὴν ψυχρὰν ὁ ἀήρ ἔμενεν ὅμως ἀήρ ὁ αὐτὸς ποτὲ μὲν θερμὸς ποτὲ
δὲ ψυχρὸς γινόμενος, ὥσπερ ἀμέλει κατὰ θέρος καὶ χειμῶνα πάσχει, οὔτε δ
εἰς οὐσίαν ἦν ἡ μεταβολὴ οὔτε γένεσις τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ ἀλλοιώσις. εἰ
δὲ οὐσιώδης ἦν ἡ ἀποβληθεῖσα θερμότης, οὐκέτι ἔμεινεν ὁ ἀήρ ὁ ἀπο-
βαλὼν. ὥστε οὐχ ὑπομένει οὐσία οὐδὲ εἶδος, ἀλλὰ πάλιν τὸ ἀτελὲς καὶ
10 τὸ δυνάμει καὶ τὸ μὴ ὄν, ἀφ' οὗ ἡ γένεσις. ἀλλ' οὐδὲ τὸ ὑγρὸν τοῦ
ἀέρος οἶμαι ὑπομένει ἐν τῇ εἰς ὕδωρ μεταβολῇ πλὴν κατὰ συγγένειαν, ἐπεὶ
ἄλλο τῷ εἶδει τὸ τοῦ ἀέρος ὑγρὸν καὶ ἄλλο τὸ τοῦ ὕδατος. τεκμήριον δὲ
τοῦ ἐν μὲν τῇ γενέσει μὴ εἶναι τινὰ τὴν ὑπομένουσαν οὐσίαν, ἐν δὲ τῇ 10
κίνησει εἶναι, τὸ τὴν μὲν γένεσιν κατὰ ἀντίφασιν τοῦ ὄντος καὶ τοῦ μὴ
15 ὄντος ἐπιτελεῖσθαι, τὴν δὲ κίνησιν ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον. οἷς ἀνάγκη
ὑποκεῖσθαι οὐσίαν ὑπομένουσαν τὰ ἐναντία παρὰ μέρος πεφυκυῖαν ὑποδέ-
χεσθαι ἢ τὰ μεταξὺ ἢ τὴν ἀντικειμένην τῷ συμβεβηκότι στέρησιν, οἷον
ἀμουσίαν ἢ νόσον καὶ τὸ γυμνόν, ἃ τινὰ διὰ τὸ οὐσίᾳ συνυπάρχειν ὑπο-
μενούσῃ καὶ καταφατικῶς λέγεται καὶ εἰδοποιεῖται πως· ἡ δὲ γε τῆς οὐσίας 15
20 στέρησις ὄντως μὴ ὄν ἐστί.

Καὶ ἄλλως δὲ οἰκείως ταῖς Ἀριστοτέλους ὑποθέσεσι τῇδε ἂν τις οἶμαι
τῆς γενέσεως καὶ τῆς κινήσεως ἴδοι τὴν διαφορὰν. πᾶσαν μὲν γὰρ μετα-
βολὴν τὸ ἄλλο μετ' ἄλλο πάντως ἔχειν φησίν, ἀλλὰ τινὰ μὲν ἀθρόαν καὶ
ἄχρονον θεασάμενος καὶ οὐκ ἐν παρατάσει τὸ εἶναι ἔχουσιν, γένεσιν μὲν
25 ἂν καλέσῃ οἷον ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, καὶ φθορὰν οἷον ἐκ τοῦ ὄντος
εἰς τὸ μὴ ὄν, κίνησιν δὲ οὐ, ὅτι ἐν παρατάσει καὶ ἐν χρόνῳ πᾶσα κίνησις.
τὸ δὲ εἶδος παραγίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι φησιν ἀχρόνως, κἂν δοκῇ τις 20
χρόνος ἐν τῇ γενέσει δαπανᾶσθαι, μὴ τῆς γενέσεως εἶναι τοῦτο μέτρον,
ἀλλὰ τῆς κινήσεως τῶν ἐν τῇ γενέσει κινουμένων εἰδῶν καὶ ἀλλοιουμένων,
30 ὧν τῇ πολυειδεῖ τροπῇ καὶ ἀλλοιώσει ἀθρόως ἐπιγίνεται τὸ εἶδος. διὸ
ἡ μὲν κίνησις ἐν τῷ γίνεσθαι ἔχει τὸ εἶναι, καὶ ἔστι γένεσις κινήσεως,
ὅτι τὸ αἰεὶ ὄν τῆς κατὰ τὴν κίνησιν παρατάσεως γέγονε· γένεσεως δὲ γένεσις

1 ὑποκείμενον aFM 2 τὴν θερμότητα εἰς F 4 ἢ om. FM ἀποβάλλων A
4. 5 καὶ μεταλαβὼν τὴν ψυχρὰν] τὴν ψυχρὰν om. M: εἰς τὴν ψυχρὰν μενούσης τῆς ὑγρᾶς F
5 ante ψυχρὰν iterata θερμὴν ποιό delevit C 5. 6 θερμὸς et ψυχρὸς mutant aFM
7 ἂν ἦν a 8 ὁ (ante ἀήρ) om. C 8. 9 ἀποβαλὼν aA²FM: ἀποβάλλων A¹: ἀποβαλλὼν
sic C 11 οἶμαι ὑπομένει A: οἶμαι ὑπομένειν C: ὑπομένειν οἶμαι aFM 12 τῷ] τὸ C¹
14 τὸ] τῷ M μὲν om. C τοῦ (ante μὴ) om. AC 16 πεφυκυῖαν om. M
18 οὐσίαι A: οὐσίαις aCFM 18. 19 ὑπομενούσῃ A: ὑπομένουσι FCM: ὑπομενού-
σαις a 19 καταφατικὰ M λέγονται aFM 21 ὑποθέσει. τί δὲ M: ὑπο-
θέσειν ὡς C τῇ... οἶμαι in lacuna omissis quae intersunt F 23 φησίν cf.
p. 820, 9. 829, 4 24 γένεσι C¹ 25 καλέσει C 27 ἀχρόνος ut p. 829, 10
aM 29 ἐν γενέσει C 30 ἐπιγίνεται A διὸ καὶ C 32 τῆς
om. F

οὐκ ἔστιν, ὡς αὐτὸς δείκνυσιν, οὐδὲ κινήσεως κίνησις. καίτοι εἰ εἶχε 195^v
 παράτασιν καὶ ἡ γένεσις ὥσπερ ἡ κίνησις, καὶ αἰεὶ ἄλλοτε ἄλλο αὐτῆς εἰς 20
 τὸ ὄν παρῆν, ἐν τῷ γίνεσθαι ἂν εἶχε τὸ εἶναι καὶ ἦν ἂν γενέσεως γένεσις.
 ἀλλ' εἰ τὸ κοινὸν ὄνομα τῆς μεταβολῆς ἐξηγούμενος "μετ' ἄλλο γὰρ τι,
 5 φησίν, καὶ τὸ μὲν πρότερον δηλοῖ, τὸ δὲ ὕστερον," πῶς οὐ δόξει πᾶσα
 μεταβολὴ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ἔχουσα καὶ χρόνου παράτασιν ἔχειν,
 ὥστε καὶ ἡ γένεσις; ἡ ἔστιν μὲν ἐν προτέρῳ χρόνῳ τὸ ἐξ οὗ ἡ γένεσις
 οἶον τὸ σπέρμα, καὶ ἔστιν ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ τὸ εἰς δ' οἶον ὁ ἄνθρωπος,
 καὶ ἔστι καὶ τὸ μεταξὺ χρόνος, ἀλλ' οὐ τοῦ εἶδους ὁ χρόνος οὗτος (οὐπω 80
 10 γὰρ ἔστιν, εἴπερ ἀχρόνως παραγίνεται), ἀλλὰ τῶν πρὸ τοῦ εἶδους καὶ τῶν
 ὑποκειμένων τῷ εἶδει, οἷς ἐπανιθεῖ. καὶ τούτων δὲ ἕκαστον, εἰ ὡς γινό-
 μενον θεωρήσας οἶον σάρκα καὶ ὀστούν καὶ νεῦρον, καὶ τούτων ἀθρόαν
 ἐρεῖς τὴν γένεσιν· εἰ δὲ μὴ ὡς εἶδός τι ἄλλο λαμβάνοντα, ἀλλ' ὡς κατὰ
 τὰς παθητικὰς ποιότητας θερμαινόμενα, ἀλλοίωσις ἔσται τοῦτο καὶ οὐ γέ-
 15 νεσις.

p. 225^b5 Εἰ οὖν αἱ κατηγορίαι διήρηνται ἕως τοῦ καὶ τῷ ποιεῖν 35
 ἡ πάσχειν.

Διελὼν τὴν μεταβολὴν εἷς τε τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθοράν καὶ εἰς τὴν
 κίνησιν καὶ δεῖξας, ὅτι ἡ μὲν κατ' οὐσίαν μεταβολὴ γένεσις ἔστι καὶ φθορά,
 20 ἡ δὲ κατὰ τι τῶν συμβεβηκότων κίνησις, ἐπιδιελὼν δὲ καὶ τὴν γένεσιν καὶ
 τὴν φθοράν εἷς τε τὴν ἀπλῶς καὶ εἰς τὴν τινά, βούλεται λοιπὸν καὶ τὴν
 κίνησιν διελεῖν τὴν διαίρεσιν αὐτῆς κατὰ τὰς κατηγορίας ποιούμενος· ἐν
 ὅσας γὰρ ἂν τῶν κατηγοριῶν δειχθῇ κίνησις οὕσα, τσαῦτα ἔσται τὰ τῆς 40
 κινήσεως εἶδη. ἐπειδὴ δὲ ἡ κίνησις μεταβολὴ ἦν ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑπο-
 25 κείμενον καὶ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον, ἐκθέμενος ἑπτὰ κατηγορίας, ἐν αἷς
 ἔδοξεν ἂν εἶναι κίνησις, οὐσίαν, ποιόν, ποῦ, πρὸς τι, ποσόν, καὶ τὸ ποιεῖν
 καὶ τὸ πάσχειν, δεῖξας ὅτι ἐν τοῖς τέτρασι τούτων οὐκ ἔστι κίνησις, κατα-
 λέλοιπεν ἐν τοῖς τρισὶν αὐτὴν, ποιῶ, ποσῶ καὶ τῷ ποῦ· διὸ καὶ τρεῖς αἱ
 πᾶσαι κινήσεις κατὰ γένος· ἐν δὲ τῇ ἀπαριθμήσει τῶν κατηγοριῶν παρέ-

2 ὥσπερ ἡ κίνησις om. F 2. 3 εἰς τὸ ὄν om. M 3 παρῆ F γενέσεως] γε-
 νέσει F 4 τι] τοι F 5 φησίν] p. 225^a2 δόξει] δόξη M 7 τὸ (ante
 ἐξ) om. FM 8 οἶον καὶ σπέρμα FM καὶ ἔστιν] ἐστὶ· καὶ FM τῷ εἰς δ' οἶον ὁ
 (ὁ om. F) ἄνθρωπος FM 9 an καὶ τις μεταξὺ? cf. p. 830,17 οὐ τοῦ] οὐ τὸ C¹
 οὕτω] οὕτε F ἀχρόνος aC¹ 11 ἀποκειμένων aF 12 θεωρήσεις AC²:
 θεωρήσεις aM: θεωρήσεως ut videtur F: θεωρήσας C¹ 13 ἐρεῖν M 14 τὰς om.
 FM ἔσται aFM: ἐστὶ A: ἐστὶ C 16 καὶ τῷ ποιεῖν a: καὶ τὸ ποιεῖν ACM: καὶ
 τοῦ ποιεῖν F 17 ἡ aCFM: καὶ τὸ A 19 μὲν om. aF 20 ἐπιδιελὼν ACM:
 ἐπὶ διελὼν a: διελὼν F δὲ (ante καὶ) om. M 21. 22 λοιπὸν διελεῖν καὶ τὴν κί-
 νησιν M 23 ἔσται καὶ τὰ aF 24 ἦν aA: om. CFM 25 ἐξ] ὅς ut saepe M
 26 ἔδοξεν M 27 καὶ δεῖξας aFM ταῖς CM τρεῖς A τέτρασι κατη-
 γορίαις τούτων M 28 τῷ ποῦ] τόπου M 29 ἀπαριθμήσει C 29. 1 παρ-
 ἔλειπε AC

λιπε τὸ ποτὲ καὶ τὸ καῖσθαι καὶ τὸ ἔχειν, ὡς προδήλως ἐν τούτοις μὴ 195^v
 οὔσης τῆς κινήσεως, καθά φησιν ὁ Ἀλέξανδρος, διότι μὴ ἔστιν ἐν αὐτοῖς 45
 ἐναντίωσις (οὔτε γὰρ ἐν τῷ καῖσθαι οὔτε ἐν τῷ ἔχειν οὔτε ἐν τῷ χρόνῳ),
 ἡ δὲ κίνησις ἐξ ἐναντίου καὶ εἰς ἐναντίον, τὸ δὲ γε καῖσθαι καὶ τὸ ἔχειν
 5 ἡρεμία μᾶλλον ἔοικεν ἢ κινήσει. ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ χρόνῳ δοκεῖ τις εἶναι
 ἐναντίωσις τοῦ παρεληλυθότος πρὸς τὸ μέλλον καὶ τοῦ νεωτέρου πρὸς τὸ
 πρεσβύτερον, ὁ Ἀλέξανδρος σπουδάζει διὰ πλείονων δεικνύναι, ὅτι οὐκ ἔστιν
 ἐν τῷ χρόνῳ κίνησις. "πᾶσα μὲν γὰρ κίνησις, φησί, μετὰ χρόνου καὶ ἐν 50
 χρόνῳ, οὐ μὴν εἰς χρόνον τι κινεῖται. ὡς γὰρ εἰς κίνησιν οὐδὲν κινεῖται,
 10 οὕτως οὐδὲ εἰς χρόνον· κινήσεως γὰρ τις χρόνος. εἰ γὰρ τις εἰς χρόνον
 κινεῖται, ἦτοι οὐκ ἔχον χρόνον ἐπὶ τὸ ἔχειν κινεῖται ἢ ἔχον ἐπ' ἄλλον ἐξ
 ἄλλου. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐκ τοῦ μὴ ἔχειν χρόνον εἰς τὸ ἔχειν κινούμενον πρὸ
 τοῦ ἐν χρόνῳ εἶναι εἴη ἂν ἐν χρόνῳ· εἰ γὰρ ἵνα σχῇ χρόνον κινεῖται,
 πᾶσῃ δὲ κινήσει παρακολουθεῖ χρόνος, εἴη ἂν ἐν χρόνῳ ᾗδῃ, καθὼ καὶ ἐν
 15 κινήσει. ἔτι γένεσις ἀλλ' οὐ κίνησις ἢ ἐξ οὐχ | ὑποκειμένου εἰς ὑποκεί- 196^r
 μενον. ἀλλ' οὐδὲ ἐξ ἄλλου, φησί, χρόνου εἰς ἄλλον χρόνον κινῆσεται· ἔσται
 γὰρ τις μεταξὺ χρόνος τοῦ τε ἐξ οὗ καὶ τοῦ εἰς ὃν ὁ τῇ κινήσει παρα-
 κολουθῶν· ὥστε οὐδέπω ὃν ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, εἰ γε ἐπ' αὐτὸν κινεῖται,
 εἴη ἂν ἐν ἄλλῳ τῷ τῆς κινήσεως χρόνῳ. ἔτι ἡ μὲν κίνησις ἐξ ἐναντίου
 20 εἰς ἐναντίον, χρόνος δὲ χρόνῳ οὐκ ἔστιν ἐναντίος. καὶ κοινῶς δέ, εἰ πᾶσα
 μεταβολὴ ἢ ἐξ ἐναντίου ἢ ἐξ ἀντιφάσεως, καὶ τὰ εἰς χρόνον κινούμενα 5
 οὕτω κινεῖται. ἀλλ' ἐκ μὲν ἀντιφάσεως ἀδύνατον (ἐδείχθη γὰρ, ὅτι ἐκ μὴ
 χρόνου εἰς χρόνον οὐχ οἶόν τε κινεῖσθαι· ἔσται γὰρ ἐν χρόνῳ πρὸ τοῦ
 εἶναι ἐν χρόνῳ), οὐδὲ ὡς ἐξ ἐναντίων δέ· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν χρόνῳ ἐναν-
 25 τίσιν. ἔτι, φησί, τὸ εἰς χρόνον κινούμενον εἰς μέτρον κινήσεως κινεῖται·
 ἔνθα δὲ τὸ μέτρον, καὶ τὸ μετρούμενον· ὥστε ἅμα καὶ εἰς κίνησιν κινεῖται·
 δείξει δὲ ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι κίνησις εἰς κίνησιν οὐκ ἔστιν, ὅτι μὴδὲ κι-
 νήσεως κινήσις ἐστιν. ἔτι, φησὶν, ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον * * * 10
 ἀλλ' ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει. ἢ εἰ ὑποκείμενον ἦν, φησί, τὸ κατα-
 30 φάσει δηλούμενον, καὶ ὁ χρόνος οὕτως ὑποκείμενον."

1 κ' εἶσθαι C 2 τῆς om. CM κατά a 3 τῷ χρόνῳ ACM: χρόνῳ aF
 4 καὶ (ante εἰς) om. aF εἰς ἐναντίου F 5 ἡρεμία εἶναι C κινήσει in ras.
 A: κίνησις C 6 παρελθόντος aF 8 γὰρ φησι κίνησις M μετὰ χρόνον FM
 10 τις A: τι ὁ aCFM τι] τις F 11 ἔχων utroque loco FM ἐπὶ
 τῷ F 12. 13 πρὸ τῶν F qui εἶναι—χρόνος (14) om. 14 πᾶσῃ, η in corr. C:
 πᾶσα M εἴη γὰρ ἐν χρόνῳ (om. ἂν) M καὶ om. F 15 ἡ om. aF
 οὐχ (post ἐξ) om. M 17 καὶ τὸ εἰς ὃν M: καὶ τὸ εἰς ὃν, sed corr. C 17. 18 παρὰ
 κολουθὸν C': ἂν ἀκολουθῶν F: ἀκολουθὸν M 18 εἰ γε ἀπ' αὐτοῦ C κινεῖται
 δὲ M 20 εἰ aAM: ἢ C: om. F 22 κινεῖτ' ἂν a ὅτι om. C
 24 ἐν χρόνῳ a δὲ om. FM 26 ὥστε ἅμα aA: ἅμα, ὥστε CFM 27 ὁ om. M
 28 φησὶν (scil. Alexander) ACFM: φασὶν ἢ κίνησις a, qui locum aperte lacunosum utcumque
 resarcire studet 29 ἀλλ'] ὁ δὲ χρόνος a post ἔχει add. καὶ οὐκ (sic) ὑποκει-
 μένον a εἰ aAM: εἰς F: om. C φησιν ὡς a 30 καὶ ὁ χρόνος οὕτως ὑπο-
 κείμενον ACM: item nisi quod post οὕτως add. ἐστὶν F: ἦν ἂν ὁ χρόνος καὶ οὐκ ἐγένετο
 interpolat a

Τινες δὲ καὶ τοῦτο ἐπάγουσι πρὸς τὸ μὴ εἶναι κατὰ χρόνον κίνησιν, 196^r
 ὅτι καθ' ὅσα κινεῖσθαι δυνατόν, κατὰ τσαῦτα καὶ ἡρεμεῖν· καὶ γὰρ κατὰ
 τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸν τόπον καὶ κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν δυνατόν·
 εἰ οὖν κατὰ χρόνον μὴ δυνατόν ἡρεμεῖν, διότι αἰεὶ ὁ ἐπιὼν χρόνος ἕτερος,
 5 οὐδὲ κινεῖσθαι δυνατόν κατὰ χρόνον. ἔτι ἀλλάσσει τι χρόνον καὶ ἡρεμοῦν 15
 οὐδὲν ἔλαττον, ὡς ἐπὶ τῶν πρόσθεν ἔδειξεν αὐτός. ὅτι δὲ οὐκ ἔστιν ἐν
 χρόνῳ ἐναντίωσις, οὕτως οἶμαι τις δείξει· τὰ ἐναντία εἰς ἀλλήλα πέφυκε
 μεταβάλλειν, ἀλλ' οὐ τὸ ἕτερον μόνον εἰς τὸ ἕτερον· ἐν δὲ τῷ χρόνῳ ἢ
 τοῖς ἐν χρόνῳ τὰ δοκῶντα ἐναντία τὸ παρεληλυθός ἐστι καὶ τὸ μέλλον
 10 καὶ τὸ νεώτερον καὶ πρεσβύτερον, ὧν τὸ μὲν παρεληλυθός εἰς τὸ μέλλον
 μεταβάλλει, τὸ δὲ μέλλον οὐκέτι εἰς τὸ παρεληλυθός, καὶ τὸ μὲν νεώτερον
 εἰς τὸ πρεσβύτερον μεταβάλλει, τὸ δὲ πρεσβύτερον εἰς τὸ νεώτερον οὐκέτι. 20
 ὥστε οὐκ ἂν εἴη ταῦτα ἐναντία, εἰ δὲ μὴ ταῦτα, οὐδὲ ἄλλην ἔστιν εὐρεῖν
 κατὰ χρόνον ἐναντίωσιν. ἐν δὲ τούτοις ἐπιστῆσαι χρή, ὅτι καὶ μὴ ἢ
 15 κυρίως ἐναντίωσις ἐν τῷ χρόνῳ, ἀλλὰ ἀντιθέσις τίς ἐστιν καὶ ἡ μεταβολὴ
 ἢ ἐκ τοῦ παρεληλυθός εἰς τὸ μέλλον ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκειμένον ἐστι
 κατὰ ἀντίθεσιν, ὁμοίως καὶ ἢ ἐκ τοῦ νεωτέρου εἰς τὸ πρεσβύτερον· οὐσία
 γὰρ ἐστιν ὑπομένονσα ἢ ζῴου ἢ φυτοῦ ἢ ὅλως σώματος ἢ ἀσωμάτου ἢ
 κατὰ χρόνον μεταβάλλουσα, ὥσπερ καὶ κατὰ ποιότητα καὶ ποσότητα καὶ 25
 20 τόπον. ὁ γὰρ δὲ ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχειν χρόνον εἰς τὸ ἔχειν κινῆσεται
 τὸ κατὰ χρόνον μεταβάλλον, ἀλλ' ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλον, οὕτω μέντοι ὡς καὶ
 ἐπὶ ποιότητος καὶ ποσότητος. ὡς γὰρ τὸ ἐκ μέλανος εἰς λευκὸν κινού-
 μενον διὰ χρώματος μὲν κινεῖται οὐχ ὠρισμένου δέ, καὶ τὸ ἐκ παιδικοῦ
 25 μεγέθους εἰς τὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐξόμενον διὰ μεγέθους πρόεισιν, ἀλλ' ἀορί-
 25 στου, καὶ οὐδὲν ἄτοπον τὸ μηδέπω ὂν ἐν τῷ χρώματι, ἐφ' ὃ κινεῖται, ἐν
 χρώματι ὅμως εἶναι ἄλλῳ, καὶ μηδέπω ὂν ἐν μεγέθει, ἐφ' ὃ κινεῖται, ἐν 30
 ἄλλῳ ὅμως εἶναι μεγέθει, καὶ μηδέπω ὂν ἐν τόπῳ, εἰς ὃν φέρεται, ἐν ἄλλῳ
 εἶναι τόπῳ τῷ δι' οὗ φέρεται, οὕτω καὶ τὸ ἐκ χρόνου τινὸς εἰς ἄλλον
 χρόνον κινούμενον μηδέπω ὂν ἐν ἐκείνῳ τῷ εἰς ὃν κινεῖται, εἴη ἂν ἐν
 30 ἄλλῳ τῷ τῆς κινήσεως χρόνῳ. καὶ οὐδὲν οἶμαι τοῦτο ἄτοπον ἐπήγαγεν
 ὁ Ἀλέξανδρος. πρὸς δὲ τὸ μὴ ἡρεμεῖν ἐν χρόνῳ ῥητέον, ὅτι ὥσπερ εἶναι

2 καθ' ὅσα aA: καθ' ὅσον C: καὶ FM κινεῖσθαι] χρόνον C κατὰ τσαῦτα —
 δυνατόν (5) om. F 3 καὶ κατὰ τὸ ποσὸν a 7 ἂν οἶμαι fortasse recte a
 7. 8 μεταβάλλειν πέφυκεν aF 8. 9 ἢ τοῖς] ἢ τοιῶν τοῖς A 9 ἐν τῷ χρόνῳ aFM
 τὸ ante παρεληλυθός om. aF τὸ ante μέλλον om. a 10 τὸ ante πρεσβύτερον add. M
 11 οὐκέτι post παρεληλυθός aFM 12 δὲ om. C¹ 13 εἶεν a 14 ἐν A²:
 εἰ A¹ 15 ἐν MAC: om. aF ἢ om. M 16 ἢ om. aF 17 εἰς πρεσβύτερον A
 18 ὅλου aFM ἢ AC: οὐ F: om. aM 19 καὶ (post ὥσπερ) om. a 20 εἰς τὸ —
 χρόνον (21) om. A¹: in mrg. add. A² ἔχειν χρόνον CM 21 ἄλλον] ἄλλο aF
 ὡς καὶ AM: καὶ ὡς F: καὶ C: ὡς a 22 ποιότητων M ἢ ποσότητος aF: ἢ πο-
 σότητων M 23 τὸ τοῦ ἐκ παιδικοῦ F 24 τὸ τοῦ ἀνδρὸς ACM: ἀνδρὸς aF
 24. 25 ἀορίστως aF 25 οὐδὲν] μηδὲν M μηδέπω ὂν — ἄλλῳ καὶ (26) om. F
 τῷ (ante χρώματι ἐφ' ὃ) om. a τῷ ἐφ' ὃ M 26 ἐφ' ὃ FM 29 τὸ εἰς
 ὃν F 30 οἶμαι ἄτοπον τοῦτο M 31 ὁ om. a

ἕκαστον ἐν χρόνῳ λέγεται, κατὰ σύλληψίν τινα θεωρουμένου τοῦ χρόνου 196^r
οἷον ὥρας καὶ ἡμέρας· καὶ μηνὸς καὶ ἐνιαυτοῦ, οὕτω καὶ ἡρεμεῖν κατὰ
χρόνον καὶ κινεῖσθαι ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλον δυνατόν· ἡ μὲντοι θέσις καὶ 35
ἐναντίωσιν ἔχειν δοκεῖ, ὥστε καὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς παρώνυμον τὸ κεῖσθαι. τὸ
5 γὰρ ἴστασθαι τῷ καθῆσθαι καὶ τὸ πρηνὲς τῷ ὑπτίῳ ἐναντία ἐστίν, καὶ ἐν
τῷ ἔχειν δὲ ἔοικεν αὐτὸς ἐναντίωσιν ἀποτίθεσθαι· “καὶ γὰρ ἡ στέρησις,
φησί, κείσθω ἐναντίον καὶ δηλοῦται καταφάσει τὸ γυμνόν.” τὸ δὲ γυμνὸν
στέρησις ἐστὶ τοῦ ἐνδεδῶσθαι καὶ ἔχειν ἱμάτιον.

Μήποτε οὖν τὰς τρεῖς ταύτας κατηγορίας τὸ ποτὲ καὶ τὸ κεῖσθαι καὶ
10 τὸ ἔχειν παραλέλοιπεν ἐνταῦθα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, δι' ἣν καὶ ἐν Κατη- 40
γορίαις τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν παραλέλοιπεν, ἀρκεσθεὶς μόνῃ τῇ ὑπογραφῇ
τοῦ σημαινομένου. αἴτιον δέ ἐστι τὸ ἀμενηνὰς ταύτας εἶναι· τῶν γὰρ κατη-
γοριῶν ἡ μὲν οὐσία οὐσιοῖ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὴν ὅλην ὕπαρξιν αὐτῷ
παρέχει· διὸ ἡ κατ' αὐτὴν μεταβολὴ γένεσις ἐστὶ καὶ φθορά. τῶν δὲ
15 ἄλλων αἱ μὲν διατιθέασί πως τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν, αἱ δὲ σχετικαὶ τινὲς
εἰσι καὶ ἀμενηναί. καὶ γὰρ καὶ τὸν χρόνον ἀδρανῆ πως ἔοικεν ὄραν ὁ
'Αριστοτέλης, δς γενέσεως μὲν αὐτὸν οὐ δοκεῖ λέγειν αἴτιον, φθορᾶς δὲ 45
μόνον αἰτιᾶσθαι καὶ οὐδὲ ταύτης κυρίως, ἀλλ' ὅταν οὐχ ὁρῶμεν, φησίν,
ἄλλο αἴτιον. τοῦ μὲντοι τόπου πολλὴν ὁρᾶ δύναμιν, εἴπερ, ὡς αὐτὸς φησι,
20 γένεσις ἐστὶ τοῦ πυρὸς ἡ ἐπὶ τὸ ἄνω φορά· διὸ καὶ αὐτοφουῶς ἐφίεται τῶν
οἰκείων τόπων τὰ φυσικὰ σώματα. καὶ τὸ κεῖσθαι δὲ καὶ τὸ ἔχειν οὐδε-
μίαν δοκεῖ τοῖς σώμασιν ἐμποιεῖν ἀξίαν λόγου διάθεσιν. ταύτας μὲν οὖν
διὰ τὸ ἀμενηνὸν ἴσως καὶ νῦν καὶ τότε ὁ 'Αριστοτέλης παραλέλοιπε. τὸ
μὲντοι πρὸς τι διὰ τὸ πάσης σχέσεως εἶναι περιληπτικὸν εἰκότως μνήμης 50
25 ἠξίωσεν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ πολλῆς ἀξίον ζητήσεως, δι' ἣντινα δὴ ποτε
αἰτίαν τὰ τρία ταῦτα παραλέλοιπεν ὁ 'Αριστοτέλης τὰς κατηγορίας ἀπαρι-
θμούμενος, ἐκεῖνο δὲ καὶ μάλα σπουδῆς ἀξίον τὸ ζητεῖν, ἐν τίσι κατηγορίαις
ἐστὶ κίνησις, καὶ πρὸ τούτου ζητεῖν εἰ τὴν κίνησιν ἀποφάσκει μόνην τινῶν

2 καὶ ἡμέρας om. aF 4 τὸ κινεῖσθαι F 5 τὸ πρηνὲς τῷ ὑπτίῳ AFM: τῷ πρ.
τῷ ὑπτίῳ C: τῷ ὑπτίῳ τὸ πρηνὲς a 6 αὐτὸς ἐναντίωσιν ἔοικεν aFM ὑποτίθε-
σθαι C 7 φησί] p. 225^b2 δηλοῦτω M τὸ γυμνόν καταφάσει C 8 ἱμά-
τια aF 9 τὰς τρεῖς ταύτας ACM: ταύτας τὰς γ F: ταύτας τὰς τρεῖς τὰς a
10 καὶ om. M παρέλειπεν M 12. 13 ἐστὶ τὸ ἀμενηνὰς ταύτας εἶναι τῶν γὰρ κα-
τηγοριῶν AC: τοῦ μὴ ταύτας εἶναι τῶν κατηγοριῶν F: ἐστὶ τοῦ μὴ ταύτας εἶναι τῶν κα-
τηγοριῶν κυρίας, ὥσπερ τὰς ἄλλας a: ἐστὶ τὸ μὴ μόνας ταύτας εἶναι τῶν κατηγοριῶν M
13 ἡ μὲν γὰρ a 14 παρέχει αὐτῷ a κατὰ ταύτην C 16 καὶ post χρόνον
transp. aFM 17 δς μὴ δὲ aF μὲν om. a οὐ om. aF αἴτιον ante
αὐτὸν ponit aF: ante δοκεῖ M 18 φησίν] ubi? cf. Δ 12. 221^b1 atque 13. 222^b24
19 πλὴν ὁρᾶ δύναμει F φησι] cf. Δ 8. 214^b14 20 τοῦ] τοῦτο C
ἐφίεται, i rasura (ex ὅ?) C 22 ἐμποιεῖν C¹: ἐμποιεῖ, sed ipse corr. A¹ 23 ὁ
om. M παρέλιπε aFM 25 οὐ aA²CFM: οὖν A¹ 27 καὶ om. aF μάλα] μ
(μὴν?) F τὸ om. aF τίλλσι C: πόσαις M 28 ἐστὶν ἡ aF
μόνον aF

κατηγοριῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἢ καὶ τὴν μεταβολήν. ἀκολουθοῦντες οὖν τοῖς 196^v ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγομένοις ταῦτα ζητήσωμεν. |

p. 225^b 7 Ἀνάγκη τρεῖς εἶναι τὰς κινήσεις ἕως τοῦ διὰ τὸ μῆθ' ἐν 196^v εἶναι οὐσίᾳ τῶν ὄντων ἐναντίον.

5 Ἐκθέμενος τὰς ἀξιολόγους τῶν κατηγοριῶν ἐν τρισὶ τούτων εἶναί φησι κίνησιν ἐν τῇ ποιῇ καὶ τῇ ποσὶ καὶ τῇ ποῦ, καὶ πρῶτον μὲν δείκνυσιν, ὅτι ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις οὐκ ἔστι κινήσεις οὔτε ἐν οὐσίᾳ οὔτε ἐν τῇ 5 πρὸς τι οὔτε ἐν τῇ ποιεῖν καὶ πάσχειν, καὶ τότε ὅτι ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις ταῖς εἰρημέναις ἔστι κινήσεις. καὶ ὅτι μὲν ἐν τῇ οὐσίᾳ οὐκ ἔστι κινήσεις, 10 δείκνυσιν διὰ τοῦ τὴν μὲν κίνησιν ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον εἶναι μεταβολήν, μῆδ' ἐν εἶναι τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον. εἰ γὰρ ἦν τι ἐναντίον αὐτῇ, ἐξ ἐναντίου ἂν ἢ εἰς τὴν οὐσίαν ἐπετελεῖτο μεταβολή· ἐφ' ᾧ γὰρ ἔστιν ἐναντία, ἐκ τούτων καὶ εἰς ταῦτα αἱ μεταβολαὶ γίνονται. εἰ οὖν ἢ εἰς οὐσίαν μεταβολὴ οὐκ ἐξ οὐσίας ἐναντίας, ἀλλ' ἐκ στέρησεως γίνεται, καὶ ἢ ἐξ οὐσίας 10 πάλιν οὐκ εἰς οὐσίαν, ἀλλ' εἰς στέρησιν καὶ φθοράν (οὐ γὰρ ἔστι τῇ ἀνθρώπῳ ἐναντίον ὡς τῇ λευκῇ), εἰ οὖν ἢ μὲν κινήσεις ἐν τοῖς ἐναντίοις, οὐσία δὲ οὐκ ἐν ἐναντίοις, ἐν οὐσίᾳ οὐκ ἔστι κινήσεις. οὐ γὰρ ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον οὐδὲ ἐκ τοῦ ἐνεργείᾳ τόδε τι ὄντος καὶ ὑπομένουτος γίνεται εἰς οὐσίαν μεταβολή, ἀλλὰ κατὰ ἀντίφασιν· ἐκ γὰρ τοῦ μὴ τόδε 20 τόδε καὶ οὐσία γίνεται, ὡς ἔδειξεν ἐν τῇ πρώτῃ τῇσδε τῆς πραγματείας ἐκ στέρησεως λέγων γίνεσθαι τὴν οὐσίαν, καὶ κοινότερον ἐκεῖ τὴν στέρησιν 15 ἐναντίαν λέγει τῇ εἶδει. εἰ οὖν ἢ στέρησις ἀπουσία καὶ μὴ ὄν, τὸ δὲ μὴ ὄν οὐκ οὐσία οὐδὲ καταφάσει δηλοῦται, δῆλον ὅτι οὐκ ἐξ ἐναντίας οὐσίας ἢ οὐσία γίνεται. εἰ δέ τις τὸ σπέρμα, ἐξ οὗ ὁ ἄνθρωπος, οὐσίαν ὁρῶν 25 ἐξ οὐσίας λέγει γίνεσθαι τὴν εἰς οὐσίαν μεταβολήν καὶ διὰ τοῦτο καὶ κινήσιν εἶναι ἐν τῇ οὐσίᾳ νομίζει, οὐκ ἐννοεῖ ὅτι ἐκ σπέρματος ὁ ἄνθρωπος οὐ καθὼς οὐσία τὸ σπέρμα, ἀλλὰ καθὼς δυνάμει ἄνθρωπος, ταῦτόν δὲ εἰπεῖν ἐκ τῆς τοῦ ἀνθρώπου στέρησεως καὶ τοῦ μὴ ὄντος. εἰ οὖν λέγει τις κινήσιν εἶναι τὴν τοιαύτην μεταβολήν, τί ἔσται τὸ κινούμενον ἐν αὐτῇ ἐνεργείᾳ ὃν καὶ ὑπομένον; οὔτε γὰρ ὁ ἄνθρωπος (οὐπω γὰρ ἔστι· γίνεται γὰρ) 30 οὔτε τὸ σπέρμα· οὐ γὰρ σφίζεται. τὸ δὲ ὑποκείμενον τῷ σπέρματι ἢ ὕλη

1 ἢ om. A οὖν τοῖς] αὐτοῖς F: τοῖς M 2 ζητήσωμεν ταῦτα C: ἀξιολόγως ταῦτα ζητήσωμεν M 3 ἀναγκαῖον aFM τὰς om. a Aristoteles 4 εἶναι τῶν ὄντων οὐσία a: οὐσίαν τῶν ὄντων M ἐναντίαν M 5 φησιν εἶναι aF 6 καὶ (post ποιῇ) om. aF καὶ ἐν τῇ ποῦ aF τὸ ποῦ A¹ δεικνύει aF 7 fortasse ἐν τῇ οὐσίᾳ ut v. 9 9 μὲν τὴν transp. F 11 τῆς οὐσίας aF τι om. F αὐτῇ] τῇ M 13 μεταβολαὶ αὐτῶν C εἰ οὖν ἢ AC: ἢ οὖν ἢ a: ἢ οὖν FM 16 τί ἐναντίον aFM ὡς τὸ λευκόν M ἐν ἐναντίοις aF: ἐναντίοις A¹C¹, sed corr. A¹C²: ἐναντίοις M 20 ἐν τῇ πρώτῃ] A S. 191^b 15 21 τὴν om. F καὶ AC: καὶ aFM κοινότεραν M 22 λέγει C: λέγοι, οἱ in ras. A²: λέγει aFM 25 εἰς om. M καὶ (post τοῦτο) om. aF 28 τις ACM: τὴν F: om. a 29 τί] τί libri αὐταῖς F 31 τῷ δὲ C ἢ om. M

ἐστὶ τὸ δυνάμει μὲν ὄν, ἐνεργείᾳ δὲ μὴ ὄν, ὃ οὐχ οἷόν τε κινεῖσθαι. 196^v
εἰ δὲ ἡ μὲν κίνησις ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον, τὸ δὲ σπέρμα οὐκ ἔστιν ἐν-
αντίον τῷ γινομένῳ, οὐκ ἂν εἴη κίνησις ἡ ἐκ σπέρματος μεταβολή.

Ζητήσοι δὲ ἂν τις, πῶς οὐκ εἰσὶν ἐναντία οὐσίαι ἀλλήλαις τὸ πῦρ
5 καὶ τὸ ὕδωρ, ὥστε εἶναι ἐναντίαν οὐσίαν οὐσίᾳ· εἰ δὲ τοῦτο, πῶς ἡ εἰς 25
ἀλλήλα πυρὸς καὶ ὕδατος μεταβολή ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον οὐσα, οὐκ ἔσται
κίνησις, ὥστε καὶ ἐν οὐσίᾳ εἶναι κίνησιν. ἡ ῥητέον ὅτι ἐν ὕδατι καὶ πυρὶ
ἐναντία ποιότητές εἰσὶ τινες, ψυχρὸν θερμῷ καὶ ὑγρὸν ξηρῷ, ἐν οἷς οὐκ
ἔστι μόνους τῷ πυρὶ τὸ εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἐν κουφότητι καὶ λαμπρότητι, καθ'
10 αὐτῷ πυρὶ δόξει ἡ γῆ μᾶλλον ἐναντία εἶναι· τὸ δὲ τοῦ πυρὸς εἶδος ἐν
πάσαις ταῖς ποιότησιν ἔστι καὶ τῇ ὑποκειμένῃ ταῖς ποιότησιν οὐσίᾳ· ὥστε
τῷ πυρὶ ἀπλῶς οὐδέν ἐστιν ἐναντίον, καὶ αἱ ποιότητες τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ 30
ὕδατος ἀλλήλαις εἰσὶν ἐναντία. καὶ συγχωρήσῃ δὲ τις ἐναντία εἶναι πῦρ
καὶ ὕδωρ, ἡ εἰς ἀλλήλα αὐτῶν μεταβολή οὐκ ἂν εἴη κίνησις. τί γὰρ ἔσται
15 τὸ κινούμενον, ὅταν ὕδωρ εἰς πῦρ μεταβάλλῃ; οὔτε γὰρ τὸ ὕδωρ (φθεί-
ρεται γάρ) οὔτε τὸ πῦρ (οὐδέπω γὰρ ἔστιν), ὃ δὲ ἔστι μετὰ τὴν κίνησιν
κεκινημένον, τοῦτο ἦν καὶ τὸ κινούμενον. ἐπιστῆσαι δὲ χρή, ὅτι ἐκ τῶν
νῦν εἰρημένων τὴν κίνησιν ἀποφάσκει τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, ἀλλ' οὐ τὴν
μεταβολήν. μεταβολή γάρ ἐστιν ἐν τῇ οὐσίᾳ ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά. 35

20 p. 225^b 11 Οὐδὲ δὴ πρὸς τι· ἐνδέχεται γὰρ ἕως τοῦ ὥστε κατὰ
συμβεβηχὸς ἡ κίνησις αὐτῶν.

Ἐφεξῆς δείκνυσιν, ὅτι οὐδὲ ἐν τῷ πρὸς τί ἐστι κίνησις καθ' αὐτό·
οὐ γὰρ κατὰ τὴν οἰκείαν μεταβολὴν τὰ πρὸς τι αἰεὶ μεταπίπτει, ἀλλὰ καὶ
μηδὲν αὐτὰ κινούμενα ἄλλων κινουμένων ἄλλοτε ἄλλως ἔχει, ὥστε οὐ διὰ 40
25 κινήσεως οἰκείας ἡ κατὰ τὸ πρὸς τι μεταβολή. τὰ δὲ κινούμενα καθ' αὐ-
τὰ αὐτὰ δεῖ μεταβάλλειν, ὥσπερ τὰ ἀλλοιούμενα καὶ ἀυξανόμενα καὶ φερό-
μενα. τὸ δὲ πρότερον δεξιὸν ἀριστερὸν γίνεται ἄλλου κινήθεντος, καὶ τὸ
αὐτὸ μηδὲν μεταβάλλον μεῖζον καὶ ἔλαττον καὶ διπλάσιον καὶ ἥμισυ, ὥς

1 δ ACM: om. F: τὸ δὲ ἐνεργείᾳ μὴ ὄν a 4 ζητήσοι ACF: ζητήσεαι aM ἀλλή-
λαις om. F: οὐσίαι ἀλλήλαις om. M 5 τὸ om. M οὐσίαν οὐσίαν οὐσία C
6 ἔστι aFM 7 ἡ aC: om. AFM 8 θερμῷ aA: θερμὸν CFM καὶ om. CFM
ὑγρὸν καὶ aCF ξηρὸν FM 9 τῷ εἶναι M 9. 10 καθ' αὐτὸς C 10 μᾶλλον
ἡ γῆ εἶναι ἐναντία aF: μᾶλλον ἐναντία ἡ γῆ εἶναι M 12 post οὐδέν duae litterae
erasae A ante καὶ habet καὶ αἱ deleta F τοῦ (post καὶ) om. aFM 13 εἰ-
σὶν ACFM: ὥσιν a 14 γὰρ ἔστι aFM 16 γὰρ (prius) om. M 17 τοῦτο—
κινούμενον om. F τὸ deleverim cf. p. 827, 25 sqq. 19 ἔστιν om. FM
20 δὴ ACFM (Arist. cod. E): δὴ τῷ a Arist. vulg.: ἐν τῷ πρὸς τι in paraphrasi est
Simpl. p. 409, 2 ἐνδέχεται γὰρ om. F post ὥστε occupavit ἡ κίνησις, quod suo loco
iteravit A οὐδὲ] οὐ M 22 καθ' αὐτό CM: καθ' αὐτό sic A: καθ' αὐτήν aF
24 μηδὲ M ἄλλοτε ἄλλως ἔχει ἄλλων κινουμένων aFM 25 οἰκείας] ἰδίας M
κατὰ τὸ aA: κατὰ FMC¹, sed τὰ superscr. C² 25. 26 αὐτὰ καθ' αὐτὰ aF 26. 27 φε-
ρόμενα aA cf. p. 818, 1: φθειρόμενα CFM 28 ἥμισυν ut saepe M 28. p. 835, 1 ὥς
καὶ ACM: καὶ ὥς aF

καὶ ὁ αὐτὸς λόγος ποτὲ μὲν ἀληθὴς ποτὲ δὲ ψευδὴς τοῦ πράγματος μετα- 196^v
 πίπτοντος. εἰ οὖν μεταβάλλει τι κατὰ τὸ πρὸς τι μὴ κινήθην, οὐκ ἔστιν ἡ
 κατὰ τὸ πρὸς τι μεταβολὴ κίνησις, πλὴν εἰ κατὰ συμβεβηχός. ἐκεῖνο γὰρ 45
 καθ' αὐτὸ μεταβάλλει, ὃ τοῦτο συμβεβήκει δεξιὸν εἶναι, καὶ οὕτως τοῦτο
 5 γίνεται ἐκ δεξιοῦ ἀριστερόν. καὶ αὐτὰ δὲ τὰ καθ' αὐτὰ κινούμενα καὶ διὰ
 τῆς οἰκείας κινήσεως τὴν κατὰ τὸ πρὸς τι σχέσιν ἀμείβοντα ἢ κατὰ τὸν
 κινούμενα τοῦτο ποιεῖ, ὥς ὁ ἐκ δεξιοῦ ἀριστερός γινόμενος, ἢ κατὰ ποιό-
 τητα, ὥς ὁ ἐξ ἀνομοίου ὁμοιος, ἢ κατὰ ποσότητα, ὥς τὸ ἴσον ἐξ ἀνίσου γινό-
 μενον. ὥστε ἡ τῆς σχέσεως ἀλλαγὴ κατὰ τὴν κατὰ τι ἐκείνων κίνησιν
 10 γίνεται.' ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος καλῶς περὶ τῶν πρὸς τι τὰ τοῦ Ἀρι- 50
 στοτέλους σαφηνίζων ἔγραψεν.

Ἐφιστάνοι δὲ ἂν τις ἴσως πρῶτον μὲν, εἰ τὴν κίνησιν ἀποφάσκει μόνον
 τοῦ πρὸς τι ὁ Ἀριστοτέλης ἢ καὶ τὴν μεταβολήν, ὥς δοκεῖ λέγων· ἐν-
 δέχεται γὰρ θατέρου μεταβάλλοντος ἀληθεύεσθαι θάτερον μη-
 15 δὲν μεταβάλλον, εἰ μὴ ἄρα τις λέγοι, ὅτι τῷ τῆς μεταβολῆς ὀνόματι
 ἀντὶ τῆς κινήσεως ἐχρήσατο νῦν. ὁηλοῖ δὲ ἐφεξῆς μεταλαβὼν τὴν μετα-
 βολὴν εἰς τὴν κίνησιν ἐν τῷ ὥστε κατὰ συμβεβηχός ἡ κίνησις αὐ-
 τῶν. ἄλλου γὰρ καθ' αὐτὸ κινουμένου | ἢ κατὰ τὸν τρόπον ἢ κατὰ ποιό- 197^r
 τητα ἢ ποσότητα δοκεῖ τι αὐτὸ μεταβάλλειν. ἡ δὲ κατὰ ταῦτα μεταβολὴ
 20 κίνησις.

Δεύτερον μήποτε ἡ τοῦ πρὸς τι κατηγορία ὑποκαίμενον μηδὲν ἔχουσα
 ἴδιον ἀλλὰ σχέσις οὔσα μόνῃ ἐν οὐσίᾳ καὶ ποιότητι καὶ ποσότητι καὶ ταῖς
 ἄλλαις κατηγορίαις καὶ ἐν ἀμφοτέροις ὑφαστῶσα τοῖς τὴν σχέσιν πρὸς ἄλ-
 ληλα ἔχουσι, τοῦ ἑτέρου κινουμένου ποιεῖ πάντως καὶ τὸ ἕτερον κινεῖσθαι 5
 25 οὐ κατὰ συμβεβηχός ἀλλὰ καθ' αὐτό, διότι μένουσα ἡ σχέσις ἐν ἀμφοτέ-
 ροις ἢ αὐτὴ κινεῖται, ὥσπερ τῆς μιᾶς ῥάβδου θατέρου τῶν περάτων κινη-
 θέντος συγκινεῖται καὶ θάτερον· οὕτω δὲ καὶ τοῦ πρότερον δεξιοῦ κινη-
 θέντος κατὰ τὸν τρόπον κινεῖται καὶ ἡ σχέσις. καὶ μεταβάλλει ἐκάτερον κατὰ

1 ὁ αὐτὸς C² ut Bonitzius suaserat Arist. Stud. I, 217: αὐτὸς C¹: αὐτὸς ὁ aAFM
 2 τι κατὰ τὰ πρὸς τι M τὸ om. F 3 εἰ] εἰς A τὸ om. F εἰ]
 εἰς A 4 ὃ scripsi: οὗ sic A: οὗ C: οὐ aFM post τοῦτο add. ὃ (i. e. emen-
 datam lectionem prioris οὗ) aA²F: add. ὃν M συμβέβηκε a 5 δὲ om. a
 τὰ om. M 6 κατὰ τὸ πρὸς τι A²C: κατὰ τὸν τρόπον πρὸς τι A¹: κατὰ πρὸς τι F: κατὰ τὰ
 πρὸς τι aM 7 ὁ om. M γινόμενος AF²M: γενόμενος aCF¹ 8 κατὰ ποσότη-
 τος M τὸ om. aFM 8. 9 γινόμενον AFM: γενόμενον aC 9 ἀλλαγὴ aCFM: μετα-
 βολὴ A κίνησιν aA²CF: ἡ κίνησις A¹ 10 γίνεται] λέγεται M 12 ἐφιστάνει M
 post εἰ littera erasa F: εἰς M μόνον — δοκεῖ (13) om. M 13 ὁ Ἀριστοτέλης
 om. aF 14 ἀληθεύεσθαι sic libri: Simplicium μὴ ἀληθεύεσθαι legisse ex paraphrasi
 v. I (quae tamen est Alexandri) efficiebat Bonitzius l. c., at tu cf. Simpl. p. 409, 3 et
 f. 201 v 35 θάτερον A ut saepe 15 λέγει FM 16 μεταβαλὼν FM
 τὴν om. C¹ 18 post αὐτὸ littera (u?) erasa A 19 ἢ κατὰ ποσότητα aF
 τι αὐτὸ ACM: αὐτό τι a: αὐτῷ τι F κατὰ aF: μετὰ ACM 22 ἴδιον om. FM
 οὔσα μόνῃ AC: μόνον οὔσα a: μόνον οὔσα μόνῃ FM ποιότητι et ποσότητι mu-
 tat F 23 ὑφαστῶσι F 25 ἡ μέλλουσα ἡ σχέσις A¹: corr. A² 26 θατέρου
 τῶν παράτων (sic) κινήθέντων M 27 προτέρου aFM δεξιοῦ om. M

τὴν σχέσιν τὸ μὲν πρόσθεν δεξιὸν ὃν εἰς τὸ ἀριστερόν, τὸ δὲ ἀριστερόν εἰς 197^{τὸ δεξιόν}. καὶ γὰρ ἀκίνητον κατὰ τόπον ἔμεινεν τὸ πρῶτον ἀριστερόν ὃν, ἀλλ' ἡ σχέσις, καθ' ἣν ἀριστερόν ἦν ἐκινήθη, καὶ τὴν θέσιν μετέβαλεν. 10 ἐφιστάνειν οὖν χρὴ οὐ περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν σχέσιν, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς τῆς 5 σχέσεως, εἴτε καθ' αὐτὸ εἴτε κατὰ συμβεβηκὸς αὐτὴν χρὴ λέγειν κινεῖσθαι. ὅτι γὰρ τῆς σχέσεως καθ' αὐτὸ κινουμένης, καὶ τὰ ἔχοντα τὴν σχέσιν τὴν κατὰ τὴν σχέσιν κίνησιν καθ' αὐτὰ ἔχει, πρόδηλον δοκεῖ. καὶ ἔχει μὲν τινα διαφορὰν τὸ ποτὲ μὲν αὐτοῦ τινος κινουμένου ποτὲ δὲ ἐτέρου μεταβάλλεσθαι τὴν σχέσιν αὐτοῦ. ἀλλὰ πρῶτον καὶ ἀμφοῖν κινουμένων 10 μεταβάλλεται ἡ σχέσις, ὡς ἡ τῆς ἰσότητος εἰς τὴν τοῦ διπλασίου πρὸς τὸ 15 ἡμισυ, ὅταν τῶν τριῶν καὶ τριῶν τῶν μὲν ἀφαιρεθῇ μονάς, τοῖς δὲ προστεθῇ. καὶ ἐπὶ τούτων δὲ καὶ ἐφ' ὧν τοῦ ἐτέρου μεταβάλλοντος ἀμειβεται ἡ σχέσις μιᾶς οὔσης τῆς ἀμφοῖν σχέσεως, καὶ ταύτης εἴτε ὑφ' ἐνὸς εἴτε ὑπ' ἀμφοῖν κινουμένης, πῶς οὐκ ἄμφω καθ' αὐτὸ κινεῖται, κατὰ τὴν 15 σχέσιν τὴν μίαν κινούμενα. καὶ εἰ μὲν πρότερον μὴ οὔσα ὅλως ἡ σχέσις ὕστερον γίνετο κατ' οὐσίαν οὔσης τῆς μεταβολῆς, ὡς ὅταν παιδίου γεννηθέντος ὁ μὲν πατὴρ γίνετο ὁ δὲ υἱός, ἀπλῶς γένεσις σχέσεώς ἐστι, φθα- 20 ρέντος δὲ τοῦ ἐτέρου ἢ ἀμφοτέρων ἀπλῶς φθορά τῆς σχέσεως. εἰ δὲ κατ' ἄλλην τινὰ κατηγορίαν γίνετο σχέσις μὴ πρότερον οὔσα, τις γένεσις ἐστι 20 καὶ πάλιν τις φθορά. εἰ δὲ τὰ ὑποκείμενα μεταβάλλοι κατὰ τὴν σχέσιν ἀπ' ἄλλης ἄλλην μεταλαμβάνοντα ὥσπερ ἀπὸ δεξιῶν εἰς ἀριστερόν ἢ ἀπὸ ἀνομοίου εἰς ὁμοιον ἢ ἀπὸ ἀνίσου εἰς ἴσον μεταβάλλοντα καὶ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον μένοντος τοῦ ὑποκειμένου, κίνησις, ὡς δοκεῖ, ἡ τοιαύτη κατὰ τὴν σχέσιν καὶ τὸ πρὸς τί ἐστιν. ὅλως δὲ εἰ ἔστιν ἐναντιώσις ἐν τῇ πρὸς 25 τι, ὡς ἐν Κατηγορίαις ἠκούσαμεν λέγοντος αὐτοῦ "ὑπάρχει δὲ καὶ ἐναντιότης ἐν τοῖς πρὸς τι, οἷον ἀρετὴ κακία ἐναντίον καὶ ἐπιστήμη ἀγνοία," ἔστι δὲ καὶ οὐσία τις ὑποκειμένη τοῖς πρὸς τι καὶ ὑπομένουσα ἐν τῇ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον μεταβολῇ ὥσπερ ἐπὶ τούτων τῶν παραδειγμάτων ἡ ψυχὴ, διὰ τί μὴ κίνησιν λέγομεν τὴν τοιαύτην μεταβολήν; καὶ γὰρ ἐξ

1 πρόσθεν] πρότερον aFM ὃν A: om. aCFM 2 καὶ M πρῶτην CM
3 ἀριστερὰ ἦν aF μετέβαλεν C 4 ἐφιστάνει οὖν χρὴ M 4. 5 τῆς σχέσεως
αὐτῆς aFM 7 καθ' αὐτὸν M 8 δὲ δι' F 9 μεταβάλλοντος F 10 ἡ τῆς
om. C 13. 14 εἴτε ὑπ' ἀμφοῖν εἴτε ὑφ' ἐνὸς aFM 14 κινουμένου F' οὐ
καθ' αὐτὸ ἄμφω aFM 15 κινούμενα τὴν μίαν aFM πρότερον μὴ C: πρότερον,
suprascr. γρ. ἢ sic A¹: protér, sed statim corr. in πρότερον F: πρότερον aM. fortasse μὴ
ante πρότερον collocandum ut v. 19 16 γένετο C γίνετο ὕστερον aF ὅταν
ACFM: ὅτε a 17 γίνετο sic libri σχέσεως γένεσις aF 18 ἢ] ἡ A
σχέσεώς ἐστιν aFM 19 τινὰ aCFM: om. A 20 μεταβάλλει aFM 22 τοῦ
ante ἀνομοίου add. aF ἴσον AC: ἀνίσον aFM καὶ] καὶ οὐκ M 23 ὡς om.
aFM ἡ om. a 24 τὴν om. M ἐστιν om. a εἰ om. M 25 Κα-
τηγορίαις] c. 7 p. 6^b15 post κατηγορίαις M rep. κίνησις δοκεῖ, sed del.
25. 26 ἐναντιώτης sed corr. A¹ 26 ἀρετὴ C ante κακία add. καὶ aFM
ἐναντία a(F?)M ante ἀγνοία add. καὶ aFM ἀγνοία aCFM 29 λέγωμεν M:
λέγουσα F μεταβολήν om. FM

ὕποκειμένου εἰς ὑποκείμενον τὸ ἐκ δεξιῶν εἰς ἀριστερόν· ἐκ γὰρ σώματος 197^v
εἰς σῶμα· καὶ τὸ ἐξ ἐπιστήμης εἰς ἄγνοιαν· ἐκ γὰρ ψυχῆς εἰς ψυχὴν· καὶ 80
τὰ ὑποκείμενα ἐναντία ἢ ἐπιστήμων ψυχῇ τῇ ἀγνοούσῃ. ταῦτα μὲν οὖν
ἴσως ἀντιδιατίττοιτό τις ἂν πρὸς τὸν λόγον.

- 5 Μήποτε δὲ καὶ γίνεται μὲν τὰ πρὸς τι καὶ κινεῖται, ἀλλ' οὐ καθ'
αὐτό, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός. ὅπερ καὶ αὐτὸς συνεχώρησεν εἰπὼν ὥστε
κατὰ συμβεβηκός ἢ κίνησις αὐτῶν. εἰ γὰρ μὴ ἔστιν ὅλως καθ' αὐτό
τὰ πρὸς τι, ἀλλ' ἐτέροις ἐπισυμβέβηκεν ἐν τῇ πρὸς ἄλλα αὐτῶν σχέσει
θεωρούμενα, καὶ γίνεται κατὰ συμβεβηκός καὶ κινεῖται κατὰ συμβεβηκός. 35
10 ὁ γὰρ σχέσιν καθ' αὐτό λέγων γίνεσθαι ἢ κινεῖσθαι ἔοικεν τῷ λέγοντι τὸ
κατὰ συμβεβηκός καθ' αὐτό εἶναι. εἰσας οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν κατὰ
συμβεβηκός κίνησιν καὶ μεταβολὴν ὡς ἀόριστον ὅτε ἔλεγεν "ἡ μὲν γὰρ
κατὰ συμβεβηκός μεταβολὴ ἀφείσθω· ἐν ᾧ πασι γὰρ ἐστὶ καὶ ἀεὶ καὶ πάν-
των," τὴν δὲ καθ' αὐτό ζήτων εἰκότως εἶπεν ἐν τοῖς πρὸς τι μὴ ὑπάρχειν
15 αὐτήν, κἂν γίνηται καὶ φθείρηται ἢ κατὰ τὸ πρὸς τι σχέσις, ἀλλ' ὡς αὐ-
τὸς ἐν τῷ ἐβδόμῳ βιβλίῳ διώρισεν, γίνονται καὶ φθείρονται αἱ τοιαῦται 40
σχέσεις "ἀλλοιούμενων τινῶν, ἐν οἷς τυγχάνουσιν οὐσαι πρώτοις." τὸ δὲ
τοιοῦτο κατὰ συμβεβηκός ἐστὶ.

p. 225^b13 Οὐδὲ δὴ ποιῶντος καὶ πάσχοντος ἕως τοῦ ἐκεῖνο μετα-
20 βάλλει ὅτε μὲν εἰς ἐπιστήμην ὅτε δὲ εἰς ὑγίειαν. |

Ἐφεξῆς δείκνυσιν, ὅτι οὐδὲ κατὰ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν κίνησις ἐστὶ, 197^v
μεταλαβὼν τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν εἰς τὸ ποιῶν καὶ πάσχον. εἰ γὰρ ἐστὶ
κίνησις κατὰ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν, οὕτως ἐστὶν ὡς τοῦ ποιῶντος καὶ
πάσχοντος κατὰ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν μεταβάλλοντος, ὥσπερ καὶ κατὰ
25 ποιότητα ἐστὶν ὅτι τὸ ποιὸν σῶμα κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ποιότητα μεταβάλλει.
εἷη δὲ ἂν τοῦ μὲν ποιῶντος κατὰ τὸ ποιεῖν μεταβολή, ὅταν τὸ ποιῶν ἐκ 5
τοῦ ποιεῖν εἰς ἄλλο τι ποιεῖν μεταβάλλῃ, τοῦ δὲ πάσχοντος, ὅταν τὸ πά-
σχον εἰς ἄλλο πάσχειν μεταβάλλῃ ἐξ ἄλλου. "προσέθηκε δέ, φησὶν ὁ
'Ἀλέξανδρος, οὐδὲ παντὸς κινουμένου καὶ κινῶντος καθολικώτερον
30 δεικνὺς τὸ προκείμενον· ἐστὶ γὰρ τὸ μὲν ποιεῖν ὑπὸ τὸ κινεῖν, τὸ δὲ πά-

2 τὸ om. a 3 ἀνηκούση F 4 ἂν τις a πρὸς τὸν λόγον aA¹: πρὸς τὸ A²FM: πρὸς
τὴν ἀριστοτέλους (τέλ et c om. C¹, suppl. C²) δόξαν C. oratio in archetypo hians forsitan
sic restituatur πρὸς τὸν (Ἀλεξάνδρου) λόγον 5 μηδέποτε F καὶ (post δὲ) om. aFM
καὶ γίνεται iteravit A¹ 9 θεωρούμενον AM 10 ὁ γὰρ] εἰ γὰρ M 11 καθ'
αὐτό — συμβεβηκός (12) om. M κατὰ τὸ F 12 κίνησιν] καὶ κίνησιν M ὡς
ὅταν ἔλεγεν FM ἔλεγεν] E I. 224^b26 13 μεταβολή aFM: om. AC καὶ (post
ἀεὶ) om. F 15 κἂν γίνηται καὶ φθίρεται M κατὰ τὰ a 16 ἐβδόμῳ βιβλίῳ]
H 3. 246^b15 16. 17 αἱ τοιαῦται σχέσεις om. F 17 ἀλλοιωμένων a οὐσαι]
εἶναι F 18 ἐστὶ om. aFM 19 δὴ, ἢ in ras. A 20 ὅτε utrobique A: ὅτε C
ὑγίειαν CFM 22 μεταλαβεῖν C 23 et 24 καὶ τὸ πάσχειν aFM 24. 25 κατὰ
ποιότητος M 25 σῶμα] τῷ F ἐν om. F 26 ποιεῖν ACM: ποιῶν aF
27 post ποιεῖν add. τί C 27. 28 post πάσχον add. ἐκ τοῦ πάσχειν aF 8 πάσχειν
aF: πάσχον AC¹M: τὸ πάσχειν τι C² 29 καθολικώτερον post προκείμενον aFM

σχειν ὑπὸ τὸ κινεῖσθαι.” ἀλλ’ εἰ τοῦτο ἀληθές καὶ τὸ μὲν ποιεῖν καὶ 197^v
 πᾶσχειν ὑπὸ τὸ κινεῖν καὶ κινεῖσθαι, τὸ δὲ κινεῖν καὶ κινεῖσθαι ὑπὸ τὸ
 μεταβάλλειν καὶ μεταβάλλεσθαι, παντὸς οἶμαι ζητεῖν, διὰ τί ἐν ταῖς δέκα 10
 κατηγορίαις τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πᾶσχειν ἔταξεν ὡς καθολικώτερα, ἀλλ’ οὐ
 5 τὸ κινεῖν καὶ κινεῖσθαι ἢ μᾶλλον τὸ μεταβάλλειν καὶ μεταβάλλεσθαι. μή-
 ποτε οὖν καθολικώτερα τούτων ἐστὶ τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πᾶσχειν· καὶ γὰρ τὸ
 ἡρεμίζειν καὶ τὸ ἐν αὐτῷ συνέχειν ποιεῖν τί ἐστίν, οὐ μέντοι κινεῖν οὐδὲ
 μεταβάλλειν. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, τὸ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν οὐχ ὡς εἰς κα-
 θολικώτερα ἀνήγαγε τὸ κινεῖν καὶ κινεῖσθαι, ἀλλὰ μετήγαγεν αὐτὰ πρὸς τὴν
 10 ὑπόθεσιν· ὁ γὰρ λέγων εἶναι κίνησιν ἐν τῷ ποιοῦντι καὶ πᾶσχοντι οὕτω 15
 λέγει ὡς τοῦ μὲν κινουῦντος τοῦ δὲ κινουμένου. καὶ ν συγχωρήσῃ οὖν τις
 τοῦτο, ἐκ περιουσίας δείκνυσιν, ὅτι οὐδὲ παντὸς κινουμένου καὶ κι-
 νουῦντός ἐστι κίνησις, τουτέστιν ὅτι οὐ κινεῖται ἡ κίνησις, οὔτε ἐκείνη καθ’
 ἣν τὸ κινεῖν κινεῖ οὔτε ἐκείνη καθ’ ἣν τὸ κινούμενον κινεῖται· ἐπεὶ ὅτι
 15 καὶ τὸ κινεῖν κατὰ κίνησιν κινεῖ καὶ τὸ κινούμενον κατὰ κίνησιν κινεῖται,
 ὁ γὰρ καὶ ὅτι ἐν τῷ πᾶσχοντι καὶ κινουμένῳ ἐστὶν ἡ κίνησις, ὡς αὐτὸς
 ἔδειξεν. οὐ λέγει οὖν, ὅτι οὐ κινεῖται τὸ πᾶσχον τι ἐν ᾧ ἡ κίνησις, ἀλλ’ 20
 ὅτι οὐχ οὕτως ἔχει ταῦτα κίνησιν, ὡς τῆς ἐν αὐτοῖς κινήσεως κινουμένης,
 ὁ καὶ ὁ γὰρ πεποιήκε διὰ τοῦ ὅτι οὐκ ἐστὶ κινήσεως κίνησις. εἰ γὰρ
 20 μὴ ἐστὶ κινήσεως κίνησις, οὔτε ἡ τοῦ κινουῦντος κίνησις οὔτε ἡ τοῦ κινου-
 μένου κινήσειν ἂν. ποιοῦντος οὖν καὶ πᾶσχοντος οὐχὶ τῶν οὐσιῶν
 εἶπεν (αὐταὶ γὰρ κινούνται), ἀλλ’ ἀντὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν, αἵπερ ἦσαν
 αἱ κατηγορίαι, τουτέστιν ἀντὶ ποιήσεως καὶ πείσεως τὸ ποιοῦν καὶ πᾶσχον
 25 ἔλαβεν, διότι καὶ τὸ ποιοῦν κατὰ τὴν ποίησιν ἐστὶ ποιοῦν καὶ τὸ πᾶσχον 25
 κατὰ τὴν πείσιν πᾶσχον. ὅτι δὲ οὐκ ἐπὶ κινήσεως μόνης τοῦτο ἀληθές,
 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἀντικειμένης τῇ κινήσει γενέσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἄμφω
 περιεχούσης μεταβολῆς, ἐδήλωσεν εἰπὼν οὐδὲ γενέσεως γένεσις οὐδὲ
 ὅλως μεταβολῆς μεταβολή.

2 κινεῖν καὶ κινεῖσθαι (τὸ—τὸ om.) M ante τὸ δὲ add. ἐστὶ C τὸ δὲ κινεῖν καὶ
 κινεῖσθαι om. A 3 πάντως M: παντὸς δὲ F διότι M δέκα om. aFM librum falso
 intelligentes 4 τὸ (ante πᾶσχειν) om. M καθολικώτερον F ἀλλ’ οὐ] οὐχὶ δὲ
 aF 5 τὸ ante μεταβάλλεσθαι add. aF 6 καθολικώτερα aA²: καθολικώτερον A¹CFM
 ante τούτων habet τούτων μεταβάλλεσθαι deleta A ἐστὶ τούτων aFM 7 ἡρε-
 μίζειν, prior l in ras. II litt. AM αὐτῷ scripsi: αὐτῷ aAFM: ταυτῷ C
 8 ἀλλήθες C καὶ τὸ πᾶσχειν aFM 10 πᾶσχον M οὕτως εἶναι a: εἶναι (om.
 οὕτω) FM 12 τούτω C 13 ὅτι οὐ] οὔτε οὖν F 13. 14 ἐκείνη καθ’ ἣν M
 utroque loco 14 ᾧ ante κινεῖται add. M 15 κατὰ (post κινούμενον) om. F
 16 ὁ γὰρ καὶ ACM: ὁ γὰρ aF ὅτι om. M πᾶσχειν M 17 τι aA: om. CFM
 18 ταῦτα ἔχει aFM ἐν αὐτῇ F: ἐν αὐτῷ M 19 ὅτι AC: om. aFM εἰ—κινήσεως
 κίνησις (20) om. F 20 κίνησις///ς (ante οὔτε) A τοῦ (ante κινουῦντος) CM: om. aAF
 21 κινήσει C¹ post ἂν inseruit οὐδὲ ποιοῦν δὴ καὶ πᾶσχον, εἵπερ αὐταὶ οὐ κινούνται a
 οὖν ACFM: δὲ a οὐχὶ τῶν οὐσιῶν εἶπεν aACM: οὐχ ἦττον εἵπερ F 22 ταῦτα
 (om. γὰρ) F: αὐταὶ οὖν M 23 τουτέστιν ACM: καὶ aF 24 ὅτι aFM 25 τοῦτο
 AC: τοῦτ’ aM: ταῦτ’ F 27 μεταβολῆς περιεχούσης aCFM 28 μεταβολῆς μετα-
 βολῇ ACM ut Arist. Met. K 12. 1068^a15 cf. p. 409,7 et f. 250^r39: μεταβολῇ μεταβολῆς aF

Δείξας οὖν ὅτι ὁ λέγων κίνησιν εἶναι ἐν τῷ ποιεῖν καὶ πάσχειν κινή- 197ν
 σεως λέγει κίνησιν εἶναι, εἴπερ τὸ ποιῶν κατὰ τὴν ποίησιν κινεῖ καὶ τὸ
 πάσχειν κατὰ τὴν πεῖσιν, ἥ δὲ ποίησις καὶ ἡ πεῖσις κινήσεις τινές εἰσι, 80
 δείκνυσσι λοιπὸν διὰ δύο ἐπιχειρημάτων ὅτι οὐκ ἔστι κινήσεως κίνησις.
 5 ὥστε οὐδὲ ἐν τῷ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἔσται κίνησις. τῶν δὲ δύο ἐπιχειρη-
 μάτων τὸ μὲν πρῶτον ἐκ διαιρέσεως ἀναγκαίας εἰλημμένον τοιοῦτόν ἐστιν·
 εἴ ἔστι κινήσεως κίνησις, ἥ ὑποκείμενόν τι ἐστίν ἡ κίνησις ὡς αὐτὴ κινου-
 μένη κατὰ τι εἶδος κινήσεως, ὡς λέγομεν ἀνθρώπου κίνησιν εἶναι μετα-
 βάλλοντος ἢ κατὰ ποιὸν ἢ κατὰ ποσὸν ἢ κατὰ τύπον· εἴ δὲ τοῦτο, ἔσται
 10 ἡ κίνησις θερμαίνόμενον ἢ αὐξάνμενον ἢ τινα ἄλλην μεταβολὴν μεταβάλλον, 85
 ἵνα ἡ κινήσεως κίνησις. ἀλλὰ μὴν ὑποκείμενον οὐκ ἔστιν ἡ κίνησις· οὕτε
 γὰρ θερμαίνεσθαι ἢ ψύχεσθαι λέγεται· οὐσίας γὰρ ταῦτα ἴδια· ἡ δὲ κίνησις
 οὐκ ἔστιν οὐσία ἐν τῷ κινουμένῳ τὸ εἶναι ἔχουσα ὡς ἐν ὑποκειμένῳ καὶ
 οὐσίᾳ. εἴ οὖν οὕτω μὴ ἔστι κινήσεως κίνησις, λείπεται, εἴ ἔστιν ὅλως,
 15 οὕτως εἶναι, ὡς ἐν ὑποκειμένῳ οὐσης τῆς κινήσεως τὸ ὑποκείμενον μετα-
 βάλλειν ἐκ κινήσεως ἐτέρας εἰς ἐτέραν κίνησιν, ὡς λέγομεν ἐκ τοῦ λευκαί-
 νεσθαι μεταβάλλειν εἰς τὸ μελαίνεσθαι, ὅτι ὑποκείμενόν τι τούτοις οἷον ὁ 40
 ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἐτέρου αὐτῶν εἰς τὸ ἕτερον μεταβάλλει. ἀλλ' οὐδὲ οὕτω,
 φησὶν, οἷόν τε λέγειν κινήσεως εἶναι κίνησιν, ὡς ἄλλου τινὸς ὑποκειμένου
 20 καὶ κινήσεώς τινος εἰς κίνησιν ἐτέραν μεταβάλλοντος, ἐξ ἐτέρου εἰδους δι-
 λονότι εἰς ἕτερον, πλὴν εἴ μὴ κατὰ συμβεβηκὸς τις λέγοι. πῶς δὲ κατὰ
 συμβεβηκὸς δυνατόν ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν μεταβάλλειν, αὐτὸς ἐρεῖ· ὅταν
 γὰρ λέγηται τις ἐκ λήθης εἰς ἀνάμνησιν μεταβάλλειν, ἐκ κινήσεως μὲν εἰς
 κίνησιν ἢ μεταβολὴν δοκεῖ. κινήσεις γὰρ τινες ἢ τε ἀνάμνησις καὶ ἡ λήθη, 45
 25 ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς τῆς κινήσεως ἡ κίνησις δοκεῖ, διότι τὸ συμβεβήκε
 τὸ ἐπιανθάνεσθαι οὗτος εἰς τὸ μνημονεύειν μεταβάλλει. ὁμοίως δὲ καὶ
 ἐκ τοῦ νοσάζεσθαι εἰς τὸ ὑγιαίνειν μεταβάλλον· ἐκ νόσου γὰρ εἰς ὑγίαν
 οὕτως εἶπεν ὡς ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν. τὸ δὲ εἰς ἕτερον εἶδος καλῶς
 πρόσκειται, καὶ τὴν αἰτίαν αὐτὸς ἐπήγαγεν. εἰπὼν αὖτε γὰρ ἡ κίνησις
 30 ἐξ ἄλλου εἰδους εἰς ἄλλο ἐστὶ μεταβολή. καὶ οὐ μόνη ἡ κίνησις

2 ποίησιν] κίνησιν C 3 ἡ δὲ] εἴ δὲ ἡ M 5 κίνησις ἔσται aFM δὲ om. M
 7 ὡς aA: om. CFM αὕτη CF 8 ὡς C et om. primitus rest. A': ὥσπερ
 aFM κίνησιν ἀνθρώπου (om. εἶναι) aFM 9 τὸ ante ποιὸν et ante ποσὸν add. M
 τρόπον, in mrg. corr. F¹ 10 μεταβολὴν iteratum del. A 12 ἡ AC: οὕτε aFM veri
 similiter γὰρ ἐστὶ aFM 14 λείπεται, alt. ε in ras. M post εἴ III fere litterae
 erasae A 15 post οὐσης M add. γὰρ 15. 16 τὸ ὑποκείμενον καὶ μεταβάλλει F
 17 αὐτοῖς a 18 τὸ om. aF μεταβάλλειν M οὕτω] τοῦτο F 20 καὶ scripsi:
 καὶν A¹ (superscr. ἐκ A²): καὶ ἀπὸ C: ἐκ aFM 21 τις om. CFM λέγει F δὲ om. F
 22 ἐκ κινήσεως δυνατόν aFM 23 γὰρ om. F λέγηται] μεταβάλλει (om. μεταβάλλειν post
 ἀνάμνησιν) aF τις om. M fortasse ἐξ ἀνάμνησεως εἰς λήθην ut Aristoteles p. 225b32
 μὲν om. C 26 μεταβάλλειν, sed v del. C 27 ὑγιαίνειν F μεταβάλλων AC: μετα-
 βάλλει aFM: fortasse μεταβάλλειν 27. 28 ὑγίαν εἶπεν· οὕτως δὲ ἐκ F: ὑγίαν εἶπεν
 οὕτως ὡς ἐκ M 30 εἰδους libri omnes cf. p. 840,9: om. codd. EH Arist. Phys. et
 Met. K 12. 1068^a 24 ἐστὶ — ἄλλο (p. 840,2) om. F μόνον M

ἀλλὰ καὶ ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορὰ ὡσαύτως ἔχει· ἐξ ἄλλου γὰρ εἶδους εἰς 197^v
 ἄλλο καὶ ἐπὶ τούτων ἡ μεταβολή· πᾶσα γὰρ μεταβολὴ ἐξ ἀντικειμένου εἰς 51
 ἀντικείμενον, πλὴν ὅτι ἡ μὲν γένεσις καὶ ἡ φθορὰ εἰς τὰ ἀντικείμενα οὐ-
 τως ὡς κατὰ ἀντίφασιν, ἡ δὲ κίνησις εἰς τὰ ἀντικείμενα τὰ ὡς ἐναντία.
 5 τοῦτο γὰρ αὐτῷ σημαίνει τὸ αἰ μέν, τουτέστιν ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά,
 εἰς ἀντικείμενα ὠδί, τουτέστι κατὰ ἀντίφασιν, ἡ δὲ ὠδί, τουτέστιν εἰς
 τὰ ἐναντία, ἡ κίνησις.

Ἔδειξε δὲ καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος, ὅτι πᾶσα μεταβολὴ ἐξ ἄλλου
 εἶδους εἰς ἄλλο | γίνεται, εἰπών· οἷον ἄνθρωπος ἐκ νόσου εἰς ὑγείαν. 198^r
 10 ὡς γὰρ ἐπὶ τούτου διαφέροντά ἐστι τό τε ἐξ οὗ καὶ τὸ εἰς ὅ, οὕτω καὶ εἰ
 ἐκ κινήσεως τι εἰς κίνησιν κινεῖτο, διαφέρουσα ἔσται ἡ ἐξ ἧς τῆς εἰς ἦν.
 ἡ γὰρ ἐκ τῆς βραδυτέρας κινήσεως εἰς τὴν θάττω μεταβολὴ τάχα μὲν καὶ
 αὐτὴ ἐξ ἀντικειμένου εἶδους εἰς ἀντικείμενόν ἐστι, τάχα δὲ οὐκ ἐκ κινήσεως
 εἰς κίνησιν ἐστι· μία γὰρ ἡ εἰς τὸ αὐτό· γίνεται δὲ ἡ ἐπίτασις ἐκ τοῦ
 15 μεταξὺ καὶ ὡς ἐκστάσεως τε καὶ ἡρεμίας· ἡ γὰρ βραδεῖα κίνησις μίξει 6
 ἡρεμίας καὶ ἔχει πρὸς τὴν ταχεῖαν οὕτως ὡς τὸ φαιδὸν πρὸς τὸ λευκόν.
 κατὰ συμβεβηχὸς μὲν οὖν ὡς εἴρηται δυνατόν κινήσεως εἶναι κίνησιν, ὅταν
 τὸ ὑποκείμενον εἰς ἐτέραν κίνησιν ἐξ ἐτέρας μεταβάλλῃ, καθ' αὐτὸ δὲ ἀδύ-
 νατον. καὶ τὸ ἐπόμενον ἄτοπον ἐπήγαγεν αὐτὸς εἰπών ἅμα οὖν μετα-
 20 βάλλει ἐξ ὑγείας εἰς νόσον, καὶ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς μεταβολῆς
 εἰς ἄλλην. εἰ γὰρ ἡ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον μεταβολὴ ἡ κίνησις αὐτὴ κινεῖ-
 σθαι λέγοιτο, τὸ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον κινούμενον ἅμα τε ταύτην κινεῖται τὴν 10
 κίνησιν καὶ ἐξ αὐτῆς ταύτης εἰς ἄλλην μεταβάλλει οἷον εἰς λεύκανσιν, εἴπερ
 ἡ κίνησις κινεῖται. ἅμα τε οὖν εἰς νόσον εἴη μεταβάλλον, καὶ εἰς ἐκεῖνο,
 25 ὃ τέλος ἐστὶ τῆς μεταβολῆς, εἰς ἣν μετέβαλεν ἐκ τῆς ἐξ ὑγείας εἰς νόσον
 μεταβεβληχὸς οἷον τὸ λευκόν. ὅταν οὖν ἐν νόσῳ ᾗ, δῆλον ὅτι ἅμα τε εἴη
 ἂν εἰς νόσον μεταβεβληχὸς καὶ εἰς ἄλλο τι εἰς ὃ ἦν ἡ κίνησις, εἰς ἣν ἡ
 προτέρα κίνησις μετέβαλεν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἦν ὠρισμένον τὸ εἰς ὅποιον, διὰ 15
 τοῦτο ὅταν νοσήσῃ, φησί, μεταβεβληχὸς ἔσται εἰς ὅποιον οὖν· ἐν-

1 ὡσαύτως C¹ 2 ἐπὶ] ἔτι F 3 τὰ om. aFM 4 ἡ δ κίνησις sic M sed δ in ras.
 5 αὐτῷ] αὐτὸ M σημαίνει AC: δηλοῖ aF: βούλεται M τὸ αἰ om. M Simplicii lectio-
 nem αἰ μὲν ὠδί, ἡ δὲ ὠδί, ἡ κίνησις conferas cum Phys. cod. E, Metaph. K 12. 1068^a25
 6 ὠδί] δὴ M 8 τοῦ om. aFM 9 εἶδους ACM: om. aF cf. p. 839,30 et Philopono
 Phys. p. 790,1.2 post ἄλλο add. εἶδος aF οἷον] οἱ δ C¹: οἷον δ C² ἀνθρώ-
 πους F 10 τό τε ACM: τὸ aF τὸ (ante εἰς) om. A 11 κινεῖται aFM
 12 ἡ γὰρ] εἰ γὰρ C 13 αὐτὴ F ἔσται FM 15 καὶ (post μεταξὺ) om. F
 fortasse ὡς (ἐξ) εἰ γὰρ (sic altero loco) βραδεῖα—εἰς ἄλλην (21) iterata del. A 16 τα-
 χεῖαν] βραδεῖαν C 18 μεταβάλλῃ, η in ras. C: η ex ei correct. M 19 post ἐπό-
 μενον add. μεταβάλλῃ i. e. emendationem prioris versiculi ex exemplari translata
 ἅμα μὲν οὖν M 20 ὑγείας A priore loco M: ὑγείας aCFA altero loco ταύτης aCFMA
 altero loco: om. A priore loco 21 εἰ in ras. C ἡ A²F²: ἡ aA¹CM: om. F¹
 24 μεταβάλλον, λλον in ras. A 25 εἰς ἣν μετέβαλλεν AC ἐξ om. CFM 26 μετα-
 βεβληχὸς A²FM: μεταβάλλον C: μεταβολῆς aA¹ ἡ A¹: ἡ aC: κινεῖται F: κινῆται M
 mrg. A² 27 ἂν om. FM 28 μετέβαλεν aFM: μετέβαλλεν AC ὅποιον, sed
 statim corr. F¹: ποῖαν M εἰς τὸ F

ὁέχεται γὰρ καὶ μεταβαλεῖν τὸ μεταβάλλον καὶ ἡρεμῆσαι παυσάμενον τῆς 198^r
 μεταβολῆς. ὅταν μέντοι ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν κινεῖσθαι λέγεται, ἀνάγκη
 εἰς ὅποιον οὖν κίνησιν μεταβεβληκέναι καὶ οὐκέτι εἰς ἡρεμίαν. τὸ οὖν ἐκ
 κινήσεως εἰς κίνησιν μεταβάλλον, ὁῖον ὅτι κινούμενον ἔτι τὴν κίνησιν
 5 ἐκείνην, ἐξ ἧς λέγεται μεταβάλλειν, ἔσται καὶ ἄλλην κινούμενον, εἰς ἣν
 λέγεται ἐκ ταύτης μεταβάλλειν· ὥς γὰρ τὸ ἐκ λευκοῦ εἰς μέλαν μεταβάλλον 20
 ἔτι πως ὃν ἐν τῇ λευκῇ ἐξ αὐτοῦ μεταβάλλει καὶ ἔχει τι αὐτοῦ, ἕως ἄν
 τελέως μεταβάλλῃ ἐξ αὐτοῦ, οὕτως εἰ καὶ ἐκ κινήσεως τι εἰς κίνησιν μετα-
 βάλλει, ἔτι ὃν ἐν τῇ κινήσει ἐξ ἧς λέγεται μεταβάλλειν καὶ κινούμενον κατ'
 10 αὐτήν, ἅμα καὶ κατ' ἐκείνην κινήσεται εἰς ἣν μεταβάλλει. καὶ ἔτι ὅταν
 ἡ εἰς τὸ ἕτερον μεταβεβληκός, ὅπερ εἶπεν αὐτὸς ὅταν νοσήσῃ, τότε καὶ
 εἰς ἕτερον ὅποιον οὖν ἔσται μεταβεβληκός. ὥστε πρῶτον μὲν ἄτοπον τὸ
 ἐπὶ πλείω ἅμα καὶ διαφέροντα κινεῖσθαι, ἔπειτα τὸ ἐν πλείοσιν ἅμα εἶναι, 25
 τρίτον δὲ εἰ ἡ κίνησις μεταβολῆς ἐστὶν ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον καὶ μετα-
 15 βάλλει τι ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν, ὁῖον ὅτι ἐκ τῆς ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναν-
 τίον μεταβάλλοι ἄν εἰς τὴν ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον· αὐταὶ γὰρ εἰσὶν ἐναν-
 τίαι κινήσεις. ὥς γὰρ τὸ ἐκ χρώματος εἰς χρῶμα μεταβάλλον οὐκ ἐκ τοῦ
 τυχόντος εἰς τὸ τυχόν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον μεταβάλλει, οὕτω καὶ
 τὸ ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν μεταβάλλον καὶ κινούμενον οὐκ εἰς τὴν τυχούσαν
 20 μεταβάλλει, ἀλλ' εἰς τὴν ἐναντίαν· αὕτη δὲ ἦν ἡ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον. 30
 καὶ ἐπὶ τῆς κινήσεως ἔτι μᾶλλον τοῦτο, εἴπερ τὸ κινῆσαι εἶναι ἐστὶ τὸ
 μεταβολῆς εἶναι ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον. ὥστε συμβήσεται καὶ τῶν πρό-
 σθεν ἀτοπώτερον· οὐ μόνον γὰρ ἐπὶ πλείω ἅμα διαφέροντα κινῆσεται, ἀλλὰ
 καὶ ἐπὶ ἐναντία, καὶ οὐ μόνον ἐν πλείοσιν ἅμα διαφέρουσιν ἔσται, ἀλλὰ
 25 καὶ ἐν ἐναντίοις. ἥ μὲν γὰρ ἐν κινήσει ἐστὶ τῇ κατὰ τὸ ὑγιάζεσθαι, ἐκ
 νόσου ἄν εἰς ὑγίαν μεταβάλλοι· ἥ δὲ ἐκ τῆς κινήσεως ταύτης μεταβάλλει
 εἰς ἄλλην τὴν ἐναντίαν αὐτῇ (οὐ γὰρ εἰς τὴν τυχούσαν), ἅμα ἄν εἰς ὑγίαν 35
 μεταβάλλον ἐν τῇ ὑγιάζεσθαι κατὰ τὴν αὐτὴν ταύτην μεταβολὴν καὶ εἰς
 τὸ ἐναντίον τῇ ὑγείᾳ τὴν νόσον μεταβάλλοι, εἰ κινεῖται καθ' αὐτὸ ἡ κί-

1 γάρ] μὲν γάρ A μεταβαλεῖν corr. ex μεταβάλλειν C: μεταβάλλειν aAFM 4 ἔτι
 post κίνησιν aFM 5 ἔσται — μεταβάλλειν (6) om. M 6 μεταβάλλον om. aF
 7 ἔτι πῶς ὃν ACM: ὅτι ὃν a ἐξ αὐτοῦ] ἐξ οὗ M καὶ om. a 8 μετα-
 βάλλῃ ACM: μεταβάλλῃ A: μεταβάλλῃ F εἰ καὶ ACF: εἰ a: καὶ M 8. 9 μεταβάλ-
 λει, εἰ in η corr. F¹ 11 εἰς] πρὸς aF αὐτὸς ACM: καὶ αὐτὸς A
 12 ὥστε καὶ FM πρῶτων C¹ 14. 15 ἡ μεταβολὴ τις F 15. 16 ἐκ τῆς ἐκ τοῦ
 (ἐκ τοῦ om. FM) ἐναντίου εἰς τὸ (τὸ om. M) ἐναντίον aFM 16 μεταβάλλει ἄν M
 20 ἡ om. M 21 καὶ ἐπὶ — ἐναντίον (22) om. F τοῦτο ἔτι μᾶλλον a 22 μετα-
 βολῇ] μεταβάλλον M εἶναι τοῦ C: om. M συμβήσεται τι M 23 γάρ] γέ M
 post ἅμα add. καὶ aF itemque v. 24 24 ἐπὶ τὰ ἐναντία ἔσται καὶ M ἐν ACM:
 ἐπὶ aF 24. 25 ἀλλὰ καὶ] ἀλλὰ M 25 ἐν (post καὶ) om. aCF ἥ] εἰ F
 itemque v. 26 κατὰ τοῦ F 26 ἄν om. aF: post ὑγίαν ponit M μετα-
 βάλλει aF 26. 27 μεταβάλλοι εἰς M 27 ὑγίαν aF 28 μεταβάλλοι a
 ταύτην om. C 29 τὸ om. M τῇ om. M lac. XII litt. ὑγία M
 μεταβάλλοι F

νησις. ἐπειδὴ δὲ τὸ κινούμενον ἐπὶ τι καὶ γένοιτο ἐν ἐκείνῳ ἐφ' ὃ κι- 198^r
νεῖται, ὅταν παύσῃται τῆς κινήσεως, ἅμα ἔσται ἐν τοῖς ἐφ' ᾧ ἅμα ἐκινεῖτο
κατὰ ἀμφοτέρας τὰς κινήσεις· ἦν δὲ ταῦτα νόσος τε καὶ ὑγεία. ἅμα ἄρα
ἐν ὑγείᾳ τε καὶ νόσῳ ἔσται καὶ ὅλως ἐν τοῖς ἐναντίοις τὸ ἐκ κινήσεως εἰς
5 κίνησιν κινούμενον. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης τὸ μὲν ἐπὶ πλείω δια- 40
φέροντα κινεῖσθαι καὶ τὸ ἐν πλείοσι διαφέρουσιν εἶναι ἐσήμανεν διὰ τοῦ
ἅμα οὖν μεταβάλλει ἐξ ὑγείας εἰς νόσον καὶ ἐξ αὐτῆς ταύτης
τῆς μεταβολῆς εἰς ἄλλην. δῆλον δὲ ὅτι ὅταν νοσήσῃ μεταβε-
βληκὸς ἔσται εἰς ὅποιον οὖν. τὸ δὲ ἐπὶ τὰ ἐναντία ἅμα κινεῖσθαι καὶ
10 ἐν τοῖς ἐναντίοις ἅμα εἶναι ἐσήμανεν διὰ τοῦ καὶ ἔτι εἰς μὴ τὴν τυ-
χοῦσαν ἀεὶ, κακείνην ἐκ τινος εἰς τι ἕτερον· ὥστε καὶ ἡ ἀντι-
κειμένη ἔσται ὑγίανσις.

Τί οὖν οὐ μεταβάλλει τι ἐκ τοῦ ἀναμιμνήσκεισθαι εἰς τὸ ἐπιλανθάνε- 45
σθαι, καὶ ἐκ τοῦ νοσάζεσθαι εἰς τὸ ὑγιάζεσθαι; εἰ οὖν κινήσεις αὗται καὶ
15 ἐναντία, πῶς οὐκ ἂν εἴη μεταβολῆς μεταβολὴ καὶ κινήσεως κίνησις; ταύ-
την δὴ λύων τὴν ἔνστασιν οὐ καθ' αὐτό φησιν ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν
εἶναι τὴν μεταβολήν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, ὅτι ὃ συμβεβηκεν ἀναμιμνή-
σκεσθαι οὗτος ἐπιλανθάνεται πάλιν· εἰ μὲν γὰρ ἀναμιμνησκόμενος ἐν τῇ
ἀναμιμνήσκεσθαι ἐπελανθάνετο, ἦν ἂν οὕτως ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν μετα-
20 βολή. ἔδει γὰρ ἔτι μένουσαν τὴν μνήμην κινεῖσθαι εἰς λήθη· τὸ γὰρ κι- 50
νούμενον ἔτι μένον ὅπερ ἐστὶ κινεῖται καὶ οὐχ οὕτως ἔχει ὡς τὸ γινόμενον.
ἐπειδὴ δὲ καθόλου χρῆ τὸ κινήθην γενόμενον ἐφ' ὃ ἐκινεῖτο στήναι, εἰ
μέλλοι τὴν ἐναντίαν πάλιν κίνησιν κινεῖσθαι, καὶ ὁ ἀναμιμνησκόμενος ὅταν
ἀναμνησθῇ ἔσται, εἴτα οὕτως, εἴπερ ἄρα, ἐπιλανθάνεται. τὸ οὖν περὶ τὸν
25 αὐτὸν ἀμφοτέρα γίνεσθαι παρὰ μέρος κινεῖσθαι λέγομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐκ
τοῦδε εἰς τόδε. πῶς δὲ τὸ κατὰ συμβεβηκός ἀναμιμνήσκεισθαι μετα- 198^v
βάλλει εἰς τὸ ἐπιλανθάνεσθαι, ἐδήλωσεν εἰπὼν ὅτι ὃ ὑπάρχει παρὰ
μέρος ταῦτα, τουτέστιν ὁ ἄνθρωπος ἢ ἡ ψυχὴ, ἐκείνο μεταβάλλει κατὰ

1 γένοιτο AC: γίνηται aF: γένηται M ἐφ' ᾧ AM 2 ἐφ' ὃ F: ἐφ' ᾧ d sic M
3 κατὰ τὰς, sed τὰς del. C ἅμα ἄρα A: ἅμα μὲν οὖν C: ἅμα a: καὶ FM 4 ἔσται
ἐν νόσῳ τε καὶ ὑγείᾳ aFM 5 δὲ] μὲν aF ἐπὶ] εἰς C πλείον M 8 post εἰς
add. ταύτην del. F δὴ ὅτι aA: δὲ ὅτι FM: δὴ C 9 post δὲ add. καὶ AC ἐπει
sic M 11 δὲ aA: δὴ F: δεῖ γὰρ CM κακείνον M 13 οὐ om. M 13. 14 εἰς
τὸ ἐπιλανθάνεσθαι aA²C²FM: om. A¹C¹ 14 νοσάζεσθαι a ante εἰς add. εἰς ὑγίαν
ἢ aF 15 μεταβολῆς μεταβολὴ scripsi (cf. p. 838, 28. 843, 20): μεταβολὴ μεταβολῆς
aC: μεταβολὴ κινήσεως AFM 15. 16 αὐτὴν F 16 δὲ] δὲ M λύει aFM
φησὶ γὰρ οὐ καθ' αὐτό aFM 16. 17 εἶναι εἰς κίνησιν a: εἶναι κίνησιν F
20 ἔδει γὰρ ἔτι μένουσαν τὴν μνήμην scripsi: ἔδει γὰρ ἐπιμένουσαν τὴν μνήμην A¹: ἔδει γὰρ
ἔτι (ras. ex ἐπὶ) ὑπομένουσαν τὴν μνήμην C: ἔδει γὰρ ἔτι μένον εἰς μνήμην A²F: ἔδει γὰρ
ἔτι μένοντα ἐν μνήμῃ a: ἔδει γὰρ ἐπὶ . . . εἰς τὴν μνήμην M [post ἐπὶ lac. v litt.]
λήθησιν M 21 ἔτι μένον aFM: ἐπιμένον A: ἔτι ὑπομένον C καὶ οὐχ ACM:
οὐχ F: οὐ γὰρ a 22 γινόμενον A: 23 μέλλει a 23. 24 ὁ ἀναμιμνησκόμενος
πάλιν ἀναμνησθεὶς M 24 ἔσται aCF (cf. στήναι v. 22): ἔσται A: ἔσται M εἴπερ]
ὥσπερ F τὸ οὖν aF: τῷ οὖν A: ἐν τῷ οὖν CM 24. 25 περὶ τῶν αὐτῶν M
26 τὸ x. συμβ. AM: κατὰ συμβεβηκός τὸ aF: κατὰ σ. ἐν τῷ C

ταῦτα. εἰ οὖν ἀνάγκη μὲν ἦ ὑποκειμένον εἶναι τὴν κίνησιν ἢ ἐν ὑπο- 198^a
κειμένῳ, οὕτε δὲ ὑποκειμένον ἐστὶν οὕτε ἐν ὑποκειμένῳ οὕσα δύναται κι-
νεῖσθαι, καὶ' οὐδένα τρόπον εἴη ἂν κινήσεως κίνησις.

Ἐπιστῆσαι δὲ ἐν τούτοις ὡς οἶμαι ἄξιον, ὅτι οὐ πᾶσαν μεταβολὴν
5 ἀποφάσκει τῆς κινήσεως, ἀλλὰ τὴν κίνησιν μόνην. τὸ γὰρ ἅμα μεταβάλλειν
ἐξ ὑγείας εἰς νόσον, καὶ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς μεταβολῆς εἰς ἄλλην, ὅπερ
ὡς ἄτοπον ἐπήγαγε, τούτῳ ἔπεται τῷ τὴν κίνησιν κινεῖσθαι· τὸ γὰρ κινού-
μενον ὑπομένον ὅπερ ἐστὶ κινεῖται. εἰ οὖν τὸ νοσάζεσθαι κινεῖται μένον
ὅπερ ἐστὶν εἰς τὸ ἀντικείμενον τὸ ὑγιαίνειν μεταβάλλει, ὥστε τὸ αὐτὸ
10 ἅμα ἂν νοσάζοιτο καὶ ὑγιαζοιτο. τοῦτο δὲ τὸ ἄτοπον τῇ γενέσει οὐκ ἀκο-
λουθεῖ· οὐ γὰρ μένον τι ὅπερ ἐστὶ γίνεται, ὥσπερ μένον ὅπερ ἐστὶ κινεῖ-
ται· οὐ γὰρ ἐξ ὄντος εἰς ὄν, ἀλλ' ἐκ μὴ ὄντος εἰς ὄν καὶ ἐξ οὐχ ὑποκει- 10
μένου εἰς ὑποκειμένον. ἀλλὰ καὶ ἐκ μὴ ὄντος εἰς ὄν ἡ γένεσις, ἐὰν τὴν
μεταβολὴν ταύτην μεταβάλλειν τις εἴπῃ, ἐπειδὴ καὶ τὸ μεταβάλλον ἐξ ἀντι-
15 κειμένου εἰς ἀντικείμενον μεταβάλλει, ἅμα ἐκ μὴ ὄντος εἰς ὄν καὶ ἐξ ὄντος
εἰς μὴ ὄν μεταβάλλει, ὥστε καθὼ γίνεται φθαίρεται.

p. 225^b33 Ἔτι δὲ εἰς ἄπειρον βαδιεῖται ἕως τοῦ οὕτε τὸ γίνεσθαι
οὖν οὕτε τὸ κινεῖσθαι οἷόν τε οὕτε μεταβάλλειν οὐθέν.

Δείξας ὅτι οὐκ ἔστι κινήσεως κίνησις, τουτέστιν ὅτι ἡ κίνησις οὐ κι-
20 νεῖται, καθολικώτερον ἔτι δείκνυσιν τὸ πρόβλημα, ὅτι οὐδὲ μεταβολῆς
μεταβολὴ ἐστὶν ὅλως. καὶ ἔνα δείξῃ ὅτι τὴν μεταβολὴν νῦν οὐκ ἀντί
τῆς κινήσεως εἶπεν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς κυρίως μεταβολῆς τὸ ὄνομα τέθεικε τῆς
κοινῆς, ὅφ' ἦν καὶ ἡ κίνησις ἐστι καὶ ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά, ἐπήγαγεν τὸ
καὶ γενέσεως γένεσις. δείκνυσιν δὲ αὐτὸ διὰ τῆς εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῆς
25 συλλογιζόμενος οὕτως· εἰ ἔστι κινήσεως κίνησις ἢ γενέσεως γένεσις ἢ ὅλως
μεταβολῆς μεταβολή, οὕτε κίνησις ἐστὶν οὕτε γένεσις οὕτε ὅλως μεταβολή·
τούτων δὲ μὴ ὄντων, οὕτε τὸ γίνεσθαι, οὕτε τὸ κινεῖσθαι, οὕτε τὸ μετα- 30
βάλλειν ὅλως τι δυνατόν εἶναι· εἰ δὲ μὴ ταῦτα, οὕτε τὰ κινούμενα οὕτε
τὰ μεταβάλλοντα ἔσται. καὶ ὅτι μὲν ταῦτα ἄτοπα καὶ ἀδύνατά ἐστι καὶ

1 μὲν om. aFM 4 ἐν om. M ὡς ACM cf. p. 846,3: om. aF 5 τῷ γὰρ M
6 ὑγίας A¹ post ἐξ (alterum) eras. littera A 7 ὡς] ἥς C: εἰς M ἔπεται
τούτῳ aF τῷ τὴν] τὸ ᾧ τὴν M τὴν om. F τὸ γὰρ (ὁ in ras.) M
9 ὅπερ ἐστὶ τὸ M (om. εἰς) 10 ἅμα om. aF τῇ γενέσει aCF: τῆς γενέσεως AM
11 γίνεσθαι C 12 καὶ ἐξ] ἡ καὶ M 13. 14 τῆς μεταβολῆς ταύτης μετα-
βολὴν aF 14 τὸ μεταβάλλον] μᾶλλον FM 15 μεταβάλλει om. FM 16 φθαίρεσθαι
aF 17 Ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸ M δὲ om. Arist. praeter eod. FI ἄπειρα a
τὸ ante γίνεσθαι et κινεῖσθαι om. a et Arist. (οὕτε—κινεῖσθαι om. F) 18 μεταβάλ-
λει F οὐδὲν a 19. 20 κινεῖται C 20. 21 μεταβολὴ μεταβολῆς aF cf.
v. 26: μεταβολὴ μεταβολῶν M 21 νῦν om. C 22 τῆς (primum) A: om. aCFM
μεταβολὴ M τέθηκε C 22. 23 τέθεικε τῆς κινήσεως καὶ ἡ κίνησις ὅφ' ἦν ἐστι
καὶ ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά F 24 γένεσιν aF ἐπαγωγῆς M 29 καὶ (tertium)
om. M

διὰ τοῦτο καὶ ἐκεῖνα, οἷς ταῦτα ἔπεται, εἴπερ ἔπεται, τουτέστι τὸ εἶναι 198^v
κινήσεως κίνησιν καὶ γενέσεως γένεσιν καὶ μεταβολῆς μεταβολήν, πρόδηλον.
τὸ δὲ συνημμένον διὰ οὗο μέσων ὄρων δεῖκνυσιν· εἰ γάρ ἐστι γενέσεως
γένεσις ἢ μεταβολῆς μεταβολή, εἰς ἄπειρον ἀνάγκη προῖεναι· εἰ δὲ τοῦτο,
5 οὔτε τὸ πρῶτον ἔσται οὔτε τὸ ἔσχατον· ὥστε οὐκ ἔσται οὔτε γένεσις οὔτε 30
μεταβολή. ὅτι δὲ ἀνάγκη εἰς ἄπειρον εἶναι τὴν πρόδον, εἰ ἔστι μετα-
βολῆς μεταβολή, δείκνυσιν ἐκ τοῦ, εἴπερ ὅλως ἐστὶ μεταβολῆς μεταβολή,
μὴ μόνον ταύτης εἶναι τῆς προβεβλημένης, ἀλλὰ καὶ ἐκείνης, ἀφ' ἧς ἡ
εἰς ταύτην γέγονε, καὶ πάλιν ἐκείνης ἄλλην, καὶ αἰεὶ τῆς λαμβανομένης μετα-
10 βολῆς προϋπάρχουσάν τινα ἄλλην μεταβολήν ἀνάγκη λαμβάνεσθαι, εἰ δὲ
τοῦτο, εἰς ἄπειρον αἰεὶ προῖεναι ἄλλην αἰεὶ πρὸ ἄλλης λαμβάνοντα, εἰ δὲ
τοῦτο, καὶ τὸ ἐφεξῆς ἀκολουθήσει· πρώτης γὰρ μὴ οὔσης μεταβολῆς οὐδ' 35
ἂν ἡ μετ' αὐτὴν εἴη οὐδὲ ἡ ταύτης ἐφεξῆς οὐδὲ ἄλλη τις ὅλως ἔως τῆς
ἐσχάτης· ὥστε εἰ ἔστι μεταβολῆς μεταβολή, οὐκ ἔσται μεταβολή. αὐτὸς
15 δὲ ἐπὶ τῆς γενέσεως τὸν λόγον προάγει, μᾶλλον τῇ ἀφορισμένῃ μεταβολῇ
τῆς διανοίας ἐπερειδόμενος ἥπερ τῇ κοινῇ. καὶ τὸ ἄτοπον ἐπὶ τοῦ μηδὲν
γίνεσθαι φανερώτερόν ἐστιν· ἔπεται γὰρ τούτῳ τὸ μηδὲ εἶναι τι τῶν γε-
νητῶν ἐναργῶς ἄτοπον ὑπάρχον. καὶ μέντοι καὶ ἄλλο τι ἄτοπον προσανα-
φαίνεται κατὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν τὸ μὴ οὔσαν τὴν γένεσιν ἤδη εἶναι. 40
20 Διαφόρου δὲ οὔσης ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ τῆς γραφῆς ὁ Ἀλέξανδρος
καὶ τὴν σαφεστέραν ἔγραψεν ἔχουσιν οὕτως, οἷον εἰ ἡ ἀπλὴ γένεσις
ἐγίνετο ποτε, καὶ τὸ γινόμενον ἐγίνετο, ὥστε οὐπω ἦν ἡδη. καὶ
ἐξηγεῖται ἀπλὴν γένεσιν τὴν χωρὶς τοῦ γινομένου νοουμένην, περὶ ἧς ζη-
τοῦμεν, εἰ γίνεται. εἰ οὖν αὕτη ἡ γένεσις ἐγίνετο ποτε, τὸ δὲ γινόμενον
25 γίνεται τέως καὶ οὐπω ἐστίν (οὐ γὰρ οἷόν τε αὐτὸ γινόμενον μὴ γίνεσθαι),
οὐπω οὔσα ἡ γένεσις ἡδη ἦν· οὐ γὰρ ἡδύνατο γενέσθαι μὴ οὔσης γενέσεως. 45
οἶδε δὲ καὶ τοῦτο τῷ εἰρημένῳ προσκαίμενον ὁ Ἀλέξανδρος ἀλλὰ γινό-
μενον ἦν γινόμενον ἡδη, ὅπερ τῷ εἰρημένῳ ἀτόπῳ τῷ μήπω οὔσαν
τὴν γένεσιν ἡδη εἶναι τὸ ἀντίστροφον ἄτοπον ἀποδίδωσι τὸ ἡδη οὔσαν τὴν
30 γένεσιν γινόμενον ἔτι εἶναι, τουτέστι μήπω εἶναι. καὶ ἄλλην δὲ γραφήν

1 καὶ AM: om. aCF εἴπερ ἔπεται om. F 2 πρόδηλον — μεταβολή (4) om. F
4 εἰ δὲ — εἶναι (6) om. F 5 ὥστε οὐκ om. M ἔσται post γένεσις pon. M
6 εἰς ἄπειρον ἀνάγκη προῖεναι a: ἀνάγκη ἐπ' ἄπειρον ἵεναι M 8 ἐφ' ἧς M 9 ἐκείνης
ἄλλης F 11 αἰεὶ alterum om. a 13 μετὰ ταύτην aF post εἴη add. M οὐδὲ (sic)
τοῦτο καὶ τὸ ἐφεξῆς ἀκολουθήσει sed del. punctis 14 ἔσται a μεταβολῶν μετα-
βολή M οὐκ ἔστι M 15 ἀφορισμένη aM μεταβολή sic C 16 ἐπερειδόμενος CFM:
ἐπερειδομένης aA εἴπερ C 17 μηδὲν aFM, qui om. τι 18 πρὸ ὑπάρχον C
21 καὶ ACFM: om. a. respondet καὶ ἄλλην δὲ v. 30. sed melius scribebat μὲν
ἡ om. CF 22 καὶ τὸ] τὸ μὲν F ἐγίνετο τε F 23 ἐξηγεῖτο F 23. 24 περὶ
ἦν ζητούμεν, εἰ ἐγίνετο M 24 αὕτη A δὲ] μὲν FM 25 ἐγίνετο FM
26 οὐπω οὖν F ἡδύνατο aF (cf. f. 208^v2): ἐδύνατο ACM 27 τοῦτο om. F
τὸ εἰρημένον A ἀλέξανδρος C 28 ἦν γινόμενον om. F: ἦν ἡδη γινόμενον M
τὸ (ante μήπω) M 28. 29 μήπω γένεσιν οὔσαν aF 29 ἀντιστρέφον F 30 γι-
νόμενον] γινομένην C

προστίθῃσι τοιαύτην· ὥστε οὐπω ἦν γινόμενον ἀπλῶς, ἀλλὰ τι γι- 198^v
 νόμενον ἤδη. καὶ εἴη ἂν τὸ λεγόμενον, ὅτι ἡ ἀπλῇ γένεσις ἐγένετο ἤδη
 τινὸς γενέσεως οὐσης· δι' ἧς γὰρ ἡ ἀπλῇ γένεσις ἐγένετο, αὕτη γένεσις 60
 οὕσα ἤδη ἦν. καὶ ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις αὕτη φέρεται ἡ γραφή. μή-
 5 ποτε δὲ οὕτως αὐτὴν ἐξηγητέον· εἰ γίνοιτο ἡ γένεσις, οὐπω ἦν ἀπλῶς
 γένεσις γινόμενον, ἀλλὰ τι γινόμενον ἤδη, τουτέστιν ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι μετὰ
 τῆς γενέσεως πεπονθὸς τὴν γένεσιν, ὥστε τὸ ὅλον γινόμενον εἶναι, ὥσπερ
 ἐστὶ γινόμενον ἄνθρωπος. εἰ οὖν γίνοιτο ἡ γένεσις, οὐ γένεσις ἔσται
 ἀπλῶς, ἀλλ' ἐν τι τῶν γινομένων. ταῦτα οὖν μεταξὺ τὰ ἄτοπα προσεν-
 10 δεῖξάμενος ἐφεξῆς | προστίθῃσι, πῶς ἐπ' ἄπειρον προσελύσεται ἡ γένεσις 199^v
 καὶ πῶς ἀναιρεθῆσεται, εἰ ἔστι γενέσεως γένεσις. εἰ γὰρ ἡ γένεσις διὰ γε-
 νέσεως γίνεται καὶ πάλιν ἐκείνη ἡ γένεσις διὰ γενέσεως καὶ ὁμοίως πᾶσα
 γένεσις διὰ γενέσεως (οὐ γὰρ ἔστιν εἰπεῖν διὰ τί ἦδε μὲν γίνεται, δι' ἧς
 15 δὲ αὕτη γίνεται γενέσεως οὐχὶ καὶ αὕτη γίνεται), εἰ οὖν ταῦτα οὕτως.
 ἀνάγκη ἐπ' ἄπειρον ἵναί ἄλλην πρὸ ἄλλης γένεσιν γενέσεως λαμβάνοντα. 6
 ἐπὶ δὲ τῶν ἀπειρῶν, φησί, οὐκ ἔστι πρῶτον. παντὸς γὰρ τοῦ λαμ-
 βανομένου ἔστι τι πρότερον λαβεῖν. εἰ δὲ μὴ πρῶτον, φησὶν, οὐδὲ τὸ
 ἐχόμενον· οὐδὲ τὸ μετ' ἐκείνο ἄρα· ὥστε οὐδὲ τὸ ἔσχατον τοῦτο ἀφ'
 οὗ ὁ λόγος ὠρμήθη. ὁ δὲ Ἀσπάσιος "ἐὰν γράφηται, φησὶν, οἷον εἰ ἡ
 20 ἀπλῇ γένεσις ἐγένετο ποτε, καὶ τὸ γινόμενον ἐγένετο, ὥστε οὐπω
 ἦν γινόμενον ἀπλῶς, ἀλλὰ γινόμενον ἤδη, ἔσται μόνον, φησί, δει-
 κνόμενον διὰ ταύτης τῆς λέξεως ὃ προέθετο, ὅτι ἐπ' ἄπειρον προήξει ἡ
 γένεσις· εἰ γὰρ ἡ γένεσις γίνεται (ἀπλῶς δὲ γινόμενόν ἐστιν τὸ εἰς οὐσίαν 10
 ἐρχόμενον), εἰ οὖν τὸ γινόμενον γινόμενόν ἐστιν, οὐπω ἦν ἀπλῶς γινόμενον·
 25 οὐ γὰρ ἔρχεται εἰς οὐσίαν, ἀλλ' εἰς τὸ ἀπλῶς γινόμενον· πάλιν δὲ ἐκείνο,
 ἐξ οὗ γινόμενον ἐγένετο, δεῖ γινόμενον εἶναι καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον. καὶ
 τῷ ἐπὶ τῆς κινήσεως δέ, φησί, λόγῳ συμφωνοτέρα ἔσται αὕτη ἡ γρα-
 φή· ἐπὶ γὰρ τῆς κινήσεως ἡ ἀπειρία μόνον δεῖκνυται κατὰ τὸν αὐτὸν

1 ἦν CFM: ἦν τὸ aA. eadem discrepantia v. 6 et in Aristotelis Physicis et Metaphysicis τι] τὸ M 1. 2 γινόμενον a 2 καὶ — ἤδη ἦν (4) om. F
 ὅτι εἰ ἀπλῇ M ἤδη — ἐγένετο (3) om. C 3 ἡ] οἱ a γένεσις ἀπλῇ M
 4 οὕσαι aM post ἤδη add. τινὸς — ἤδη C ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις ut in
 Physic. codd., levioribus tamen discrepantiis 5 post ἀπλῶς add. ἡ aFM 6 post
 γένεσις habet τὸ a: om. ACM: add. A¹ cf. v. 1 8 ἐστὶ γινόμενος C
 ὁ ἄνθρωπος aF γένοιτο M 9 γενομένων F 11 καὶ πῶς] καὶ ἐπ' ἄπειρον F:
 καὶ πῶς ἐπ' ἄπειρον M 13 ἦδε μὲν] ἡ μὲν M 14 δὲ αὕτη C 15 ἐπ'
 ἄπληρον M 16 ἐπὶ libri cf. p. 846, 24 et 848, 10: ἐπεὶ Aristoteles πρῶτον libri cf.
 p. 846, 25 et 848, 10: τι πρῶτον Aristoteles, sed om. τι cod. E in Physicis et Metaph.
 17 λαβεῖν πρότερον aF 18. 19 ἐφ' οὗ M 19 ὠρμήθη ὁ λόγος aFM οἷον ACM:
 ὡς aF εἰ ἡ om. F 20 ποτε καὶ τὸ γ. ἐγένετο om. F 21 μόνο C
 22 προήξει aA³F: προέξει A¹: προάξει C 23 γίνεται] ἐγένετο a 24 ἀπλῶς γινόμε-
 νον A: γινόμενον ἀπλῶς aFM: γινόμενον C 25 οὐ — γινόμενον om. CFM
 26 ἐξ οὗ om. F 27 δὲ om. C αὕτη ἡ ACM: ἡ τοιαύτη aF 28 οὕτως a:
 ὡς F: om. ACM ἀπειρία M

τρόπον, εἰ ἔστι κινήσεως κίνησις.” ταῦτα μὲν οὖν ἐν τούτοις τὰ τοῦ Ἀρι- 199⁺
στοτέλους καὶ τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους ἐξηγητῶν.

Ἐφιστάνειν δὲ ἄξιον, ὥς οἶμαι, πῶς ἐπὶ τῶν ἀπείρων, εἰ μὴ ἔστι 15
τὸ πρῶτον οὐδὲ τὸ ἐχόμενον ἔστιν, ὥς εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης. καὶ διὰ
5 τοῦτο εἰ ἐπ’ ἀπειρόν ἐστι γένεσις προγενέσεως καὶ μεταβολῇ πρὸ μετα-
βολῆς, οὐκ ἔστι γένεσις οὐδὲ μεταβολή. οὗτος γὰρ ὁ λόγος ἀναιρεῖν δοκεῖ
τὴν ἐπ’ ἀπειρον πρόοδον τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων, ἣν φαίνεται μά-
λιστα βεβαίως ὁ Ἀριστοτέλης. καὶ γὰρ ὅτι ἔστι δεῖκνυσι καὶ τὰς αἰτίας
αὐτῆς ἀνευρίσκει πάσας ἐν τῇ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν τε ὑλικὴν
10 καὶ ποιητικὴν καὶ τελικὴν. καὶ αὐτός ἐστιν ὁ λέγων ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς 20
πραγματείας ἐκείνης ὅτι “τῷ λειπομένῳ τρόπῳ συνεπλήρωσε τὸ ὅλον ὁ
θεὸς ἐνδελεχῇ ποιήσας τὴν γένεσιν,” τοῦ ἐνδελεχοῦς τὸ ἐπ’ ἀπειρον δη-
λοῦντος. καὶ ἐν τῷ τρίτῳ δὲ ταύτης τῆς πραγματείας ἀναιρῶν τὸ κατ’
ἐνέργειαν ἀπειρον, καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ ἀριθμῷ τὸ ἐπ’ ἀπειρον εἶναι
15 συγχωρεῖ, ὅπερ ἐν τούτοις ἀναιρεῖν δοκεῖ. εἰ δὲ ὅπερ ἐπὶ τῆς γενέσεως
αὐτὸς ἔρωτᾷ, ἐπὶ τίνος ἐρώτησῶ τῶν ἀτόμων, οἷον εἰ τοῦδε τοῦ πατρὸς
ἢ τοῦ ἀνθρώπου ἀνάγκη πατέρα εἶναι καὶ ἐκείνου πατέρα καὶ τοῦτο εἰς 25
ἀπειρον, καὶ ἐπειδὴ τῶν ἀπείρων οὐκ ἔστι πρῶτον, εἰ δὲ μὴ πρῶτον,
ὥς φησιν, οὐδὲ τὸ ἐχόμενον ἔσται, οὐδὲ οὗτος ὁ πατήρ ἢ ὁ ἄνθρωπος
20 οὐδὲ ὅλως ἔσται πατήρ ἢ ἄνθρωπος κατὰ ταύτην τὴν ἐρώτησιν, εἴπερ πρὸ
παντὸς πατρὸς ἀνάγκη πατέρα εἶναι καὶ πρὸ παντὸς ἀνθρώπου ἄνθρωπον.
“ἄνθρωπος γὰρ ἄνθρωπον γεννᾷ καὶ ἥλιος,” ὥς αὐτὸς φησιν. εἰ οὖν οὕτω
καὶ γενέσεως γένεσις προηγείται, καὶ διὰ τοῦτο τὴν γένεσιν ἀνέλεν, ὅτι
ἀνάγκη ἐπ’ ἀπειρον προϊέναι, ἐπὶ δὲ τῶν ἀπείρων, ὥς φησιν, οὐκ ἔστι 30
25 πρῶτον, ὥστε οὐδὲ τὸ ἐχόμενον, τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀναιρεθήσεται πᾶσα
ἢ ἐπ’ ἀπειρον πρόοδος. καίτοι, ὅπερ εἶπον, αὐτὸς τὰ ἄλλα τοῦ ἀπείρου
σημαινόμενα τὰ κατ’ ἐνέργειαν ἀνελών, ὅσα ὁμοῦ τὸ ἀπειρον εἶναι φησιν
εἴτε ἀριθμῷ εἴτε μεγέθει, μόνον τοῦ ἀπείρου σημαινόμενον τὸ ἐπ’ ἀπειρον
καταλέλοιπε λέγων οὕτως· “ὅλως μὲν γὰρ οὕτως ἔστι τὸ ἀπειρον τῷ αἰεῖ
30 ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβάνεσθαι, καὶ τὸ λαμβανόμενον μὲν αἰεὶ πεπερασμένον,
ἀλλ’ αἰεὶ γε ἔτερον καὶ ἔτερον, ὥς ἡ ἡμέρα καὶ ὁ ἀγών, οἷς τὸ εἶναι οὐκ 35

1 οὖν om. aFM 2 τῶν τοῦ ἀριστοτέλους AM: τῶν ἀριστοτέλους aF: τῶν αὐτοῦ C
3 ἀπείρων CFM: ἐπ’ ἀπειρον aA cf. v. 18. 24 εἰ] τὸ F 4 τὸ (ante πρῶτον)
om. F post πρῶτον add. ὥς sic C 5. 6 πρὸ μεταβολῶν M 7. 8 μάλιστα
φαίνεται aF 9 ἐρῆσεις FM πάσας om. aFM 10 λέγων] λόγος M
δευτέρῳ] De gen. et corr. B 10. 336^b31 12 ἐνδελεχῇ recte libri cf. Bonitzii Index
Arist. 249^a23: ἐντελεχῇ Arist. vulg. 13 τρ(ί)ψ] Phys. Γ 4 sqq. δὲ om. aFM
14 ἀπειρο///v A τῷ ἐπ’ C 16. 17 ἀνθρώπου ἢ τοῦ πατρὸς aFM sed cf. v. 19
18 καὶ om. aF ἐπὶ δὴ C cf. p. 845, 16 19 ὥς om. FM ἔσται aFM: οὐκ ἔσται
AC 22 φησιν] Phys. B 2. 194^b13 23 γενέσεως C ἀνέλε τὴν γένεσιν M 24 τῶν
ἐπ’ ἀπειρο///v A cf. p. 845, 16 25 ἐπόμενον M 26 εἶπον] v. 15: εἶπεν FM
27 τὰ] τὸ M ἀνελών post μεγέθει a: om. F 29 λέγων οὕτως] Phys. Γ 6.
206^a27 αἰεὶ aCFM 30 ἄλλο καὶ ἄλλω C μὲν αἰεὶ] ἀν εἴη F: αἰεὶ M
αἰεὶ εἶναι Arist. cf. Simpl. Phys. p. 782, 3 et f. 303^v1 31 post ἔτερον Aristotelea
ἔτι τὸ εἶναι—οἰκίαν (cf. p. 782, 4) om. hic Simpl. ἡ om. F ὁ om. F

ὡς οὐσία γέγονεν, ἀλλ' αἰεὶ ἐν γενέσει ἢ φθορᾷ πεπερασμένον, ἀλλ' αἰεὶ 199⁺
 ἕτερον καὶ ἕτερον." εἶναι δὲ τοῦτο τὸ ἐπ' ἄπειρον ἐν τε τῷ χρόνῳ φησὶ
 καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. ὁ γὰρ δὲ ὅτι καὶ πάντων τῶν ἐν γενέσει, καὶ ἐπὶ
 τῆς τῶν μεγεθῶν διαιρέσεως. ἐν πᾶσι δὲ τοῖς τοιούτοις οὐκ ἔστι τὸ πρῶ-
 5 τον. χρόνος γὰρ αἰεὶ πρὸ χρόνου καὶ ἀνθρώπου πρὸ ἀνθρώπου. διὰ τί
 οὖν μὴ καὶ γένεσις οὕτω, καὶ ἄλλη πρὸ ἄλλης αἰεὶ καὶ μὴ ἔστι πρώτη,
 ἔστιν ὅμως κατὰ τὸ ἐπ' ἄπειρον. μήποτε γὰρ τὸ μὲν ἐπ' ἄπειρον ἵνα 40
 ἀναγκαίως ἐπῆχται τῷ λόγῳ καὶ τὸ μὴ εἶναι πρῶτον ἐπὶ τῶν οὕτως
 ἀπειρῶν. παντὸς γὰρ τοῦ ληφθέντος ἔστι τι πρότερον λαβεῖν. τὸ δὲ 'εἰ
 10 μὴ ἔστι τὸ πρῶτον οὐδὲ τὸ ἐχόμενόν ἐστιν' οὐκ οἶδα ὅπως ἀληθὲς δοκεῖ.
 ἐπὶ γὰρ τῆς ἐπ' ἄπειρον προόδου πρῶτον μὲν οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἔσχατον.
 παντὸς δὲ τοῦ ληφθέντος ἔστι τι ἐχόμενον καὶ ἀνωθεν καὶ κάτωθεν. οἷον
 οὐδὲν κωλύει καὶ ἐπ' ἄπειρον πατέρα πρὸ πατρὸς καὶ ἀνθρώπου πρὸ ἀν-
 15 θρώπου, οὕτω δὲ καὶ γένεσις πρὸ γενέσεως φαίη ἂν τις, τιθέντων ἡμῶν 45
 εἶναι ὅμως πατέρα καὶ γένεσιν, καὶ μὴ ἔστι πρῶτος πατήρ καὶ πρώτη γέ-
 νεσις. τοῦ γὰρ αἰεὶ ληφθέντος τὸ ἐχόμενον οὐκ ἐπιλείπει. καὶ γὰρ ἐφ' ὧν
 μὲν ἄπειρα κατ' ἐνέργειαν ὑποτίθεται τις προηγεῖσθαι τοῦ λαμβανομένου
 οἷον τοῦδε τοῦ πατρὸς ἀπείρους κατ' ἐνέργειαν πατέρας, τουτέστιν ἅμα
 πάντας ὑφ' ἑστώτας, ἀληθὲς ὅτι ἀδύνατον τοῦτον γενέσθαι τὸν πατέρα. τὸ
 20 γὰρ τοιούτων ἄπειρον ἀδιεξίτητόν ἐστιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπ' ἄπειρον, ἐφ' ὧν
 μὴ πάντα τὰ ἄπειρα ἅμα ὑφ' ἑστήκεν, ἀλλὰ τὸ λαμβανόμενον αἰεὶ πεπερα- 50
 σμένον ἐστὶν ἐν πέρατι τῶν προὑπαρξάντων ὑποστάν, αἰεὶ δὲ ἕτερον καὶ
 ἕτερον καὶ διὰ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον, ἐπὶ τούτων οὐκ ἀναιρεῖται τὸ προτεθέν
 οὐδὲ ἡ πρόοδος, καὶ ἐπ' ἄπειρον τὰ αἷτια αὐτοῦ πρόεισιν ἄλλο πρὸ ἄλλου
 25 λαμβανόμενον. πεπεράνται γὰρ ἐν τῷ προκειμένῳ οἷον ἐν τῷ Σωκράτει τὰ
 πρὸ αὐτοῦ πατρικὰ αἷτια ἢ ἀνθρώπινα. διὰ τοῦτο οὖν καὶ ἐπ' ἄπειρον
 ἄλλος πρὸ ἄλλου ἀνθρώπος ἢ ἄλλος πρὸ ἄλλου πατήρ καὶ μὴ ἔστι |
 τὸν πρῶτον λαβεῖν, οὐκ ἀναιρεῖται ὅμως ὁ Σωκράτης ὡς πατήρ ἢ ὡς 199⁺
 ἀνθρώπος, ὅτι ἐπερατώθη εἰς αὐτὸν τὰ αἷτια. ὅπου μέντοι ἀπειρῶν κατ'
 30 ἐνέργειαν, τουτέστιν ἅμα πάντων ὑφ' ἑστώτων τῶν προηγουμένων αἰτίων ὁ
 Ἀριστοτέλης ἀναιρεῖ τὴν τοῦ ἐκείνους ἔπεσθαι λεγομένου ὑπόστασιν, ὁρῶν
 ὁ λόγος ἔχει.

1 ἢ AC cf. Simpl. l. c.: καὶ ex Arist. vulg. aFM 2 τὸ om. F τῷ] αὐτὸ
 sic M φησὶ l. c. p. 206^b2 4 τοῦ μεγέθους aF 6 γενέσεως M μὴ
 ἔστι] μὴ ἔτι M 7 κατὰ] καὶ M ἐπ' AC: del. F: om. aM γὰρ AC: δὲ
 aFM 8 καὶ om. M 10 ὅπως aCFM cf. f. 204^r4: πῶς A 11 ἐπὶ ras. ex
 ἐπεὶ A μὲν οὖν C 12 κάτωθεν M 13 οὐδὲ F 14 post τις addunt ὁμοίως
 aF, qui omittit ὅμως 15 καὶ (post πατέρα)] κατὰ M 19 ἀληθῶς M 20 ἐπὶ, i
 ras. corr. C 21 τὸ μὲν λ. A 24 αὐτῆς F 25 προσκειμένῳ F 26 πατρί καὶ
 αἷτια C γοῦν aF ἄπειρα C 27 ἄλλος πρὸς ἄλλο πατήρ ἢ ἄλλος πρὸς ἄλλον
 ἀνθρώπος F (πατήρ et ἀνθρώπος mutant etiam aM) ἄλλος] ἄλλο M (utroque loco)
 28 τὸν AC: τὸ aFM 29 μέντοι ACM: μὲν τὸ F: μέντοι τὸ a ἄπειρον aF
 31 ἐκείνης a

Ἄλλα τὸ μὲν μὴ εἶναι γένεσιν γενέσεως καὶ κίνησιν κινήσεως καὶ ὅλως 199^v
 μεταβολὴν μεταβολῆς καὶ διὰ τῶν προτέρων ἐπιχειρημάτων δειχθὲν καὶ 6
 διὰ τῶν ἐφεξῆς δειχθησόμενον τῷ Ἀριστοτέλει μενέτω, πρὸς δὲ τὸν διὰ
 τοῦ ἐπ' ἄπειρον λόγον ἢ ζήτησις μοι νῦν γέγονεν, εἰ ἀληθῶς ἔλαβεν τὸ
 5 μὴ ὄντος ἐν τῷ ἐπ' ἄπειρον τοῦ πρώτου μηδὲ τὸ ἐχόμενον εἶναι, ὃ ἡκο-
 λούθησεν τὸ εἶ ἔστι γενέσεως γένεσις μὴ εἶναι γένεσιν· εἰ γὰρ ἔστι γενέσεως
 γένεσις, ἀνάγκη ἐπ' ἄπειρον ἵεναι. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἔστι τὸ πρῶτον,
 ὥστε οὐδὲ τὸ ἐχόμενόν φησιν. ὥστε οὐδὲ ἡ προτεθεῖσα γένεσις. ἀλλ'
 10 Ἐπιστοτέλους εἰρημένον τὸ ἐπὶ δὲ τῶν ἀπείρων οὐκ ἔστι πρῶτον,
 ὥστε οὐδὲ τὸ ἐχόμενον, οὐκ ἐπὶ πάντων εἴρηται τῶν ἐπ' ἄπειρον, ἀλλ'
 ἐπὶ τῶν νῦν ὑποτεθέντων ἐπ' ἄπειρον ἵεναι τῆς τε γενέσεως καὶ τῆς μετα-
 βολῆς. εἰ γὰρ ἡ ἀπλῆ, φησί, γένεσις, ἥτις οὐχὶ γενέσεως γένεσις ἔστιν
 ἀλλὰ ἄλλου τινὸς οἶον ἀνθρώπου, εἰ οὖν αὕτη ἐγίνετό ποτε, ὥς λέγουσιν
 15 οἱ γενέσεως γένεσιν τιθέντες, γινόμενον ἐγίνετο. ἐπειδὴ γὰρ ἡ γένεσις ἐν
 τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει, ἐὰν γίνηται ἡ γένεσις, γινόμενόν τι γίνεται καὶ 15
 οὕτω ἐστὶ γινόμενον· τὸ γὰρ γινόμενον οὕτω ἐστὶν ὃ γίνεται, καὶ ὁτλον
 ὅτι καὶ ἡ τούτου γένεσις ἐγίνετο καὶ οὕτω ἦν. τὸ μὲν γὰρ γίνεσθαι ἤδη
 ἔχει, τὸ δὲ εἶναι ὕπερ γίνεται, τουτέστι γινόμενον, οὕτω ἔχει. καὶ εἰ ἐπ'
 20 ἄπειρον τοῦτο, ἐπὶ δὲ τῶν ἀπείρων πάντων μὲν κοινῶς οὐκ ἔστι τὸ πρῶτον
 λαβεῖν (ἄλλο γὰρ πρὸ ἄλλου αἰεῖ), ἐπὶ δὲ τούτων καὶ ἰδικῶς, ὅτι οὐδὲν τῶν
 λαμβανομένων ἐστὶν ὃ λέγεται (οὐ γὰρ ἔστι γένεσις, ἀλλὰ γίνεται, εἰ ἔστι
 γενέσεως γένεσις), εἰ οὖν μὴ ἔστι τις γένεσις ὅλως ἀφ' ἧς ἀρξασθαι δυ- 20
 νατόν, οὐδὲ τὸ ἐχόμενον ἔσται, τουτέστιν οὐδὲ ἐφεξῆς ἄλλη γένεσις ἔσται,
 25 ὅτι μὴ ἔστι πρὸ αὐτῆς γένεσις, καθ' ἣν γενήσεται. καὶ γὰρ καὶ ἡ πρὸ
 αὐτῆς ἐγίνετο γένεσις, καὶ τοῦτο ἤδη εἶχεν τὸ γίνεσθαι γινόμενον, ἐπειδὴ
 ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει ἡ γένεσις, οὐ μέντοι εἶναί πω τοῦτο ὕπερ
 ἐγίνετο, τουτέστι γένεσις. οὐδὲ αἱ ἐφεξῆς οὖν γενέσεις εἰσὶν, εἴπερ γίνε-
 σθαι μὲν ὑπόκεινται, γένεσις δὲ αὐτῶν οὐ προϋπάρχει κατὰ τοὺς λέγοντας
 30 γενέσεως εἶναι γένεσιν. διὸ καὶ τοῦτο ἐπήγαγεν τὸ ἄτοπον τὸ μήτε τὸ 25
 γίνεσθαι εἶναι μήτε τὸ κινεῖσθαι μήτε τὸ μεταβάλλειν, ἃ ἔπεται τοῖς ἐπ'
 ἄπειρον γένεσιν γενέσεως καὶ μεταβολὴν μεταβολῆς ὑποτιθεμένοις. ἀν-

1 ἄλλα τὸ μὲν] ἄλλα τὸ M: καὶ τὸ a γένεσεως γένεσιν aM κινήσεως κίνησιν M
 2 μεταβολὴν μεταβολῶν M καὶ (post μεταβολῆς) om. aF 3 ἐξῆς aF δειχθησο-
 μένων F τὸν] τὸ a 4 μοι ante λόγον ponit F 7 ἐπ' ἄπειρον ἀνάγκη C προ-
 ναι aF: εἶναι M τὸ fortasse delendum cf. p. 845, 16 8 ὥστε prius, ω in ras. ex
 corr. A ὥστε alterum om. FM οὐδὲ] ἡ δὲ C 9 ὁ λόγος μετρίως οὕτως M
 10 ἐπὶ hic quoque libri 11 τῶν] τὸ C ἀλλ'—ἄπειρον (12) om. M 12 τε ACM:
 om. aF 13 ἡ γὰρ ἀπλῆ FM, sed post μεταβολῆς 1 littera erasa cui superscr. εἰ φησί]
 φύσις F 15 γινόμενον C ἡ γένεσις om. F 19 γίνεσθαι M οὕτω C: ὕπερ F
 εἰ] ἡ F 20 τούτου F ἀπείρων C: ἐπ' ἄπειρον aAFM cf. p. 846, 3 21 πρὸς ἄλλο F
 post ἐπὶ δὲ repetita τῶν ἀπείρων πάντων del. C ἰδίως aF οὐδὲ F 23 ἀρξασθαι M
 24 ἄλλη—καὶ ἡδη (26) om. F ἄλλη τις C 25 μὴ ἔσται M 26 ἡδη τοῦτο a cf. F
 (v. 24) 28 αἱ om. AM 30 εἶναι γενέσεως aFM 32 μεταβολὴν μεταβολῶν M

ἰθρῳπον δὲ πρὴ ἀνθρώπου τιθεῖς ἐπ' ἀπειρόν τις οὐ περιπίπτει τούτῳ τῷ 199
ἀτόπῳ. καὶ γὰρ πρῶτος ἄνθρωπος μὴ ἦ, ἀλλὰ πᾶς ὁ λαμβανόμενος ἄν-
θρωπος ἤδη ἐστίν, ὡς δύνασθαι ποιεῖν ἄνθρωπον καὶ οὐχὶ γινόμενος ἄν-
θρωπος, ὥσπερ ἡ γένεσις γινομένη ἦν ἔτι καὶ οὐκ οὐσα.

5 p. 226^a 6 Ἔτι τοῦ αὐτοῦ κίνησις ἡ ἐναντία ἕως τοῦ εἶναι γὰρ δεῖ 30
τὸ φθειρόμενον.

Καὶ δι' ἄλλης ἐπιχειρήσεως δείκνυσιν, ὅτι οὐκ ἔστι γενέσεως γένεσις,
εἰς ἄτοπον ἀπάγων τὸ τὸ γινόμενον, ὅταν γίνηται, τότε φθείρεσθαι. καὶ
ἔστιν οὕτως ἄτοπον τὸ τὰς ἐναντίας κινήσεις ἅμα κινεῖσθαι. δείκνυσι δὲ
10 αὐτὸ προλαβὼν ὡς ἀξίωμα τὸ τὰς ἐναντίας κινήσεις τοῦ αὐτοῦ εἶναι, οὐχ
ἅμα δηλονότι ἄμφω, οὐδὲ ἄμφω πάντως κατὰ φύσιν, ἀλλ' ὅτι τὸ κινού- 35
μενόν τινα κίνησιν κινήτῳ ἐστὶ καὶ κατὰ τὴν ἐναντίαν αὐτῇ. ὁμοίως δὲ
προλαμβάνει καὶ ὅτι οὐ ἐστὶ κίνησις τις, τούτου καὶ ἡ τῇ κινήσει ἐκείνῃ
ἀντικειμένη ἡρέμῃσις. καὶ γὰρ ἐπὶ ἀλλοιώσεως καὶ αὐξήσεως καὶ φθορᾶς
15 καὶ ἐπὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς ἀληθῆ ταῦτα. εἰ οὖν ἔστι γενέσεως γένεσις,
ὥστε γινόμενόν τι εἶναι τὴν γένεσιν, ὁῖον ὅτι καὶ φθειρόμενον ἔσται· τοῦ
γὰρ αὐτοῦ τὸ γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι ἐστὶ. πότε οὖν φθείροιτο ἂν τοῦτο
τὸ γινόμενον ἡ γένεσις, εἰ γὰρ μῆτε ἐν ἀρχῇ τοῦ γίνεσθαι, ὅπερ αὐτὸς εἶπεν 40
εὐθύς γινόμενον (οὐ γὰρ ἂν ἐγίνετο ἔτι), μῆτε ὕστερον μετὰ τὸ γενέ-
σθαι, ὅτε πάντα φθίρεται τὰ φθειρόμενα (ἡ γὰρ γένεσις ἐν τῷ γίνεσθαι
οὐσα καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι οὐκέτι οὐσα οὐκ ἂν τότε φθείροιτο· εἶναι γὰρ
δεῖ τὸ φθειρόμενον, ἵνα φθειρῇται, ἡ δὲ γένεσις μετὰ τὸ γενέσθαι οὐκέτι
ἐστὶν ὥσπερ οὐδὲ ἡ κίνησις μετὰ τὸ κινήθῃναι τὸ κατ' αὐτὴν κινούμενον),
εἰ οὖν μῆτε εὐθύς γινομένη ἡ γένεσις φθίρεται μῆτε ὕστερον μετὰ τὸ
25 γενέσθαι, ἀνάγκη ὅταν γίνηται τότε φθείρεσθαι. ὁ μὲν γὰρ Σωκράτης, 45
ὅταν παύσῃται τοῦ γίνεσθαι καὶ γενόμενος ἤδη ἦ, τότε φθίρεται· ἡ δὲ
γένεσις, εἴπερ γίνοιτο, ὅταν γενομένη ἦ, οὐκέτι ἐστίν, ὥστε οὐδὲ φθίρεται
τότε. εἶναι γὰρ δεῖ τὸ φθειρόμενον. ὥστε ἐὰν γινόμενον ἦ ἡ γένεσις,
ὅταν γίνηται γινόμενον, τότε φθίρεται· ὅπερ ἄτοπον τὸ ἅμα τὸ αὐ-
30 τὸ γίνεσθαι τε καὶ φθείρεσθαι. εἰ γὰρ γίνεται ἡ γένεσις, ὁῖον ὅτι καὶ

2 πᾶς om. F: post λαμβανόμενος a 3 ὡς] ὥστε M 4 ἦν] ἡ M 5 ἡ
om. F δεῖ] δεῖ A, sed cf. v. 28: δὴ M 7 δείκνυσι M 8 τὸ (post τὸ) om. F
γίνεται Arist. Metaph. I. c. et Phys. cod. E φθίρεται FM 9 ὅντως CM
10 post κινήσεις add. ἅμα C 11 καταφάσεις F 12 καὶ κατὰ] κατὰ M
αὐτῇ om. F 13 ὅτι om. F ἐκείνῃ A: ἐκείνη aCF(M) 14 ἡρέμῃσις
om. F φθορᾶς, sed θ erasa C cf. p. 818, 1 14. 15 φθορᾶς καὶ ἐπὶ om. FM
17 post γίνεσθαι add. ἅμα F ἐστὶ om. F φθείροι C¹: φθείροιτ' C²
17. 18 τοῦτο τὸ] τοῦτο C¹: τὸ C² 18 εἶπεν αὐτὸς aF 20 φθειρόμενα] in
mrg. γινόμενα A² 21 τότε] τοῦτο F: τοῦ τότε (post τοῦ lac. x l.) M
22 φθείροιτο M 23. 24 καὶ εἰ (νόμενον in VI lit. lac. om.) M 24 post γέ-
νεσις add. καὶ F 25 τότε] τὸ C¹ 27 ἥπερ F γίνοιτο AC cf. p. 850, 23:
γίνεται aF: γίνηται M γινομένη a 29 ὅπερ κτλ. cf. p. 856, 21

φθιρείται διὰ τὸ προληφθὲν ἀξίωμα τὸ τοῦ αὐτοῦ εἶναι τὰς ἐναντίας κι- 199ν
νήσεις.

Καὶ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐπὶ τῆς γενέσεως διὰ βραχέων τὸ ἄτοπον 50
ἐνεδειξατο. εἰ δὲ ἡ γένεσις τινὸς ἐστὶ γένεσις, καὶ τὸ γινόμενον ὅταν γί-
5 νηται τότε φθαρθήσεται οἷον ὁ Σωκράτης ἢ τι ἄλλο τῶν γινομένων, ἐφ'
ὧν ἐναργέστερον τὸ ἄτοπον τὸ τὸ αὐτὸ ἅμα γίνεσθαι καὶ φθιρεσθαι ἀναι-
ρουμένης γενέσεως καὶ φθορᾶς. ἐμφαίνεται δέ τι καὶ ἄλλο συμπέρασμα
τοῖς εἰρημένοις. εἰ γὰρ μὴ φθιρείται ἡ γένεσις μήτε εὐθύς ἀρχομένη μήτε
ὕστερον μετὰ τὸ γενέσθαι, διότι ἀρχομένη μὲν οὐπω ἐστί, γενομένη δὲ
10 οὐκέτι ἐστί, μὴ μέντοι | μὴδὲ γινομένη φθείροιτο, ἵνα μὴ ἅμα τὰς ἐναν- 200
τίας κινήται κινήσεις, ὁῖον ὅτι ὅλως οὐ φθιρείται. εἰ δὲ μὴ φθιρείται,
οὐδὲ γίνεται διὰ τὸ προληφθὲν ἀξίωμα τὸ λέγον ὅτι τοῦ αὐτοῦ κινήσεις
ἢ ἐναντία. ἀλλὰ τούτῳ μὲν τῷ ἀξιώματι τῷ τοῦ αὐτοῦ κινήσιν εἶναι
τὴν ἐναντίαν καὶ διὰ τοῦτο γένεσιν καὶ φθορὰν τοῦ αὐτοῦ προσχρησάμενος
15 ἔδειξε τὰ εἰρημένα, τὸ δὲ καὶ ἡρέμῃσιν τοῦ αὐτοῦ εἶναι καὶ τοῦτο προ-
αξιωθὲν τίνα αὐτῷ χρεῖαν ἐν τούτοις παρέσχετο; λέγουσι δὴ καλῶς οἱ ἐξη- 6
γηταί, ὅτι διὰ τῆς ἡρεμίας ἐνεδειξατο καὶ ἐπὶ κινήσεως ἀρμόττειν τὸν αὐ-
τὸν λόγον· εἰ γὰρ ἡ κινήσεις κινεῖται, τὸ δὲ κινούμενόν τινα κινήσιν καὶ
ἡρεμεῖν πέφυκε τὴν ἐκείνη τῇ κινήσει ἀντικειμένην ἡρεμίαν, ὁῖον ὅτι καὶ
20 ἡ κινήσεις ἡρεμήσει κινήσεις οὐσα, ὅπερ ἄτοπον. ἔτι δὲ ἀτοπώτερον τὸ ἅμα
αὐτὴν κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν· εἰ γὰρ εἶναι δεῖ τὸ ἡρεμοῦν ὥσπερ καὶ τὸ
φθειρόμενον, ἡ δὲ κινήσεις εὐθύς μὲν ἀρχομένη οὐπω ἐστί, παυσαμένη δὲ 10
οὐκέτι ἐστίν, ἀλλ' ἐν τῷ κινεῖσθαι τὸ εἶναι ἔχει, εἴπερ κινεῖται, ὁῖον ὅτι
ἅμα κινῆσεται καὶ ἡρεμήσει. καὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου δὲ ἀξιώματος τοῦ λέγον-
25 τος τοῦ αὐτοῦ τὰς ἐναντίας εἶναι κινήσεις καὶ ἐπὶ τῆς κινήσεως τὸ ἄτοπον
συναχθήσεται. εἰ γὰρ ἐν τῷ κινεῖσθαι μόνως ἐστὶν ἡ κινήσεις ὥσπερ ἡ
γένεσις ἐν τῷ γίνεσθαι καὶ οὔτε πρότερον οὔτε ὕστερον, ἐὰν κινήται ἡ κί-
νησις, ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐναντίαν κινεῖται μένουσα ὅπερ ἦν, ἅμα τὰς ἐναντίας
κινῆσεται.

30 Ἐπειδὴ δὲ ἡ γένεσις ἐδείχθη μήτε γινομένη μήτε φθειρομένη, ζητεῖν 15
οἶμαι πάλιν ἀναγκαῖον, εἰ μὴ περὶ τῆς ἀπλῶς γενέσεως, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς
τινὸς οἷον τῆς Σωκράτους ἐδείχθη, ὅτι οὔτε ἐγένετο οὔτε ἐφθάρη, πῶς
ὅλως τῶν ὄντων ἦν, εἴπερ ἀνάγκη πᾶν τὸ ὅπως οὖν ὑποστάν ἢ τῶν ἀεὶ
όντων εἶναι ἢ τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων; εἰ οὖν ἡ τοῦ Σωκράτους

4 ἐστὶ γενέσεως M 6 ἐναργέστερον, α in ras. A² 8 τῶν εἰρημένων F 9 γινο-
μένη A 10 μὴδὲ] δὴ F 11 κινήται κινήσεις M: κινήται (ἡ in ras. ex εἰ) κινήσεις A:
κινεῖται κινήσεις C: κινήσεις F: κινήσεις κινήθη α φθιρείται A 12 διὰ AC: κατὰ
aFM προσληφθὲν aF 13 τοῦ τω C: τούτου (om. τῷ) F 14 γένεσις α
15 τοῦ om. aF 16 χρεῖαν αὐτῷ aF δὲ aFM καλῶς om. FM 17 ἡρεμίας ut
solet C: ἡ in ras. II lit. A ἐπὶ τῆς C κινήσεως ἄρα F 21 δεῖ corr. ex δὴ C
23 κινεῖτο M 26 μόνος α 26. 27 ἐν τῷ γίνεσθαι (γενέσθαι F) ἡ γένεσις aF
κινεῖται C 28 ὅπερ aCFM: ἥπερ A τὰς ἐναντίας ἅμα aFM 29 κινήσεις
A': κινήται supra vers. add. A² 31 ἀπλῆς C καὶ om. aF 32 τῆς ACM:
τοῦ aF ἐγένετο AC 33 τῶν ὄντων om. F εἴπερ, εἰ add. C²

γένεσις, καθ' ἣν γέγονεν ὁ Σωκράτης, μὴ τῶν ἀεὶ ὄντων ἐστὶ, τῶν γινο- 200^r
 μένων καὶ φθειρομένων ἀνάγκη αὐτὴν εἶναι, καὶ ὅλως εἰ πρότερον μὴ οὖσα
 ὕστερον ἦν καὶ πάλιν οὐκ ἔστι, πῶς οὐχὶ καὶ γεγενῆσθαι καὶ ἐφθάρθαι αὐ- 20
 τὴν ἐροῦμεν; μήποτε οὖν ἀνάγκη μὲν εἶναι μεταβολὴν καὶ περὶ τὴν μερι-
 5 κὴν γένεσιν, εἴπερ πρότερον μὴ [ἔστιν] οὖσα ὕστερον ἔστιν καὶ πάλιν οὐκ
 ἔστι, καὶ εἰ χρόνῳ μετρούμενην ἔχει τὴν ὑπόστασιν. ἀλλ' ὁ μὲν Ἀριστο-
 τέλης κατὰ συμβεβηκὸς καὶ ταῦτα μεταβάλλειν ἐρεῖ μετ' ὀλίγον· καθ' αὐτὸ
 μὲν γὰρ μεταβάλλει τὸ ὑποκείμενον, ἡ δὲ μεταβολὴ κατὰ συμβεβηκός, ὅτι
 ἐν τῷ καθ' αὐτὸ μεταβάλλοντί ἐστι. μήποτε δὲ καὶ καθ' αὐτὸ μετα-
 10 βάλλειν ἀνάγκη τὴν μεταβολὴν τὴν γινομένην καὶ φθειρομένην, ἀλλ' ὄνο- 25
 μάτων ἔνδεα τὴν ἀπορίαν ποιεῖ. τὰς γὰρ τῶν πραγμάτων μεταβολὰς εἰς
 δύο ἢ τρία διαστησάμενοι εἰς τε κίνησιν καὶ εἰς γένεσιν καὶ φθοράν, ταῖς
 τῶν μεταβολῶν μεταβολαῖς κατ' ἄλλον τρόπον γινομέναις οὐκέτι ἔχομεν
 οἰκεία προσάπτειν ὀνόματα· ὥσπερ γὰρ ἄλλο τί ἐστὶν ὁ Σωκράτης καὶ ἄλλο
 15 παντελῶς κατὰ ὑποστάσεως εἶδος ἢ τοῦ Σωκράτους μεταβολή, οὕτω καὶ αἱ
 τούτων ἀμφοῖν μεταβολαὶ διαφέρουσιν τῇ ὅλῃ φύσει. καὶ εἴπερ ἦν ὀνό-
 ματα ἴδια ταῖς τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς μεταβολαῖς, οὐκ ἂν ἴσως τὰ 30
 εἰρημένα ἄτοπα ἠκολούθησεν. οὐ γὰρ ἦν γινόμενον ἢ γένεσις οὐδὲ φθει-
 ρόμενον, ἀλλὰ ἄλλως πως εἰς τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι μεταβάλλουσα. τε-
 20 κμαίρομαι δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῆς κινήσεως· τὴν γὰρ κίνησιν κινεῖσθαι μὲν ἢ
 ἡρεμεῖν λέγοντες ἀτόποις περιπεσούμεθα, γίνεσθαι δὲ καὶ φθεῖρεσθαι αὐτὴν
 οὐ παραιτούμεθα λέγειν. τὴν γοῦν κίνησιν ἐν τῷ γίνεσθαι καὶ φθεῖρεσθαι
 τὸ εἶναι ἔχειν πάντες φαμέν, καὶ τάχα ταῦτα καὶ τῷ Ἀριστοτέλει δοκοῦντα
 μετ' ὀλίγον φανήσεται, ὅταν μεταβολὴν μὲν εἶναι τῆς κινήσεως λέγῃ, κί- 35
 25 νησιν δὲ αὐτὴν ὀνομάζειν οὐ συγχωρῇ· “οὐ γὰρ ἔσται, φησί, μάθησις ἢ
 τῆς μαθήσεως γένεσις.”

Μήποτε δὲ καὶ τὸ συναχθὲν ὡς ἄτοπον, εἰ ἔστι γενέσεως γένεσις τὸ
 ἅμα γίνεσθαι καὶ φθεῖρεσθαι τὴν γένεσιν, εἴπερ ἐν τῷ γίνεσθαι φθεῖρεται
 καὶ οὕτε ἐν ἀρχῇ οὕτε ἐν τέλει, ἐπὶ τῶν τοιούτων τῶν ἐν τῷ γίνεσθαι
 30 καὶ φθεῖρεσθαι τὸ εἶναι ἐχόντων οὐκ ἔστιν ἄτοπον. καὶ γὰρ ἡ ἡμέρα καὶ

1 ὄντων om. M 1. 2 γινομένων et φθειρομένων mutat M 2 ἀνάγκη post ἐστὶ
 aFM εἰ ἢ εἰ M sic 3 ἐφθάρθαι C¹ 4 μὲν om. F 4. 5 μερικὴν]
 μεταβολὴν F 5 ἔστιν inclusi ἔστιν (ante καὶ) scripsi: ἐστὶν C: ἐστὶ FM: οὖσα
 A: om. a 7 καὶ ταῦτα κατὰ συμβεβηκός a 9 ἐστὶ om. FM καὶ om. aFM
 11 τὰς] τῆς, sed corr. F¹ 12 διαστησάμενος M εἰς (post καὶ) transponunt post
 εἰς δύο ἢ (11. 12) aFM 13 μεταβολαῖς om. M 15 κατὰ ὑπόστασιν εἶδος FM
 αἱ ante μεταβολαῖς a: om. F 17 τῆς (ante φθορᾶς) om. aFM 18 ἠκολούθη-
 σαν a post γὰρ add. ἂν a 19 καὶ μὴ εἶναι om. F 20 ἢ om. M
 22 γοῦν ACM: γὰρ aF 23 εἶναι post πάντως transp. F ἔχουσιν C πάντως
 aF τάχα] τάλλα C καὶ τῷ ἀριστ. ταῦτα aF ἀριστοτέλει C 24 μεταβολὴ
 et vox λέγεται M inter λέγει et κίνησιν inserit κίνησιν C 25 ὀνομάζειν AC: εἶναι
 aFM συγχωρεῖ CFM ἔσται A Arist.: ἐστὶ aCFM φησί] 226^a15
 27 ἀναχθὲν C¹ γένεσις] γενέσεως, sed corr. F¹ 28 ἐν τῷ γίνεσθαι καὶ φθεῖρεται
 (φθεῖρεσθαι F) aF 30 καὶ γὰρ] οὐ γὰρ M

ὁ ἀγὼν καίτοι φθειρόμενα οὔτε ἐν ἀρχῇ φθίρεται, ὅτι μήπω τότε ἐστίν, 200^r
εἶναι δὲ χρὴ τὸ φθειρόμενον, οὔτε ἐν τέλει, ὅτι τότε οὐκέτι ἐστίν, ἀλλὰ 40
τῷ γίνεσθαι καὶ τὸ φθεῖρεσθαι συνακολουθεῖ. οὕτω δὲ καὶ ἡ κίνησις ὥσπερ
καὶ ὁ χρόνος, καὶ τῷ λόγῳ διαφέρει ἐπ' αὐτῶν τὸ γίνεσθαι τε καὶ φθεῖρε-
5 σθαι, ἀλλ' ὅπερ ἂν λάβῃς μέρος γινόμενον ὅψει· εἰ γὰρ πρότερον γινόμενον
μέρος τι τῆς κινήσεως ἢ τοῦ χρόνου ὕστερον φθίρεται ὥσπερ ἡ οἰκία,
ἀνάγκη εἶναι μεταξὺ χρόνον, ἐν ᾧ οὔτε γίνεται οὔτε φθίρεται, ἀλλ' ἐστι
καὶ ἔστηκε κατὰ τὸ εἶναι· καίτοι ἐπὶ τῆς κινήσεως καὶ τοῦ χρόνου καὶ 45
πάντων τῶν ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἐχόντων οὐκ ἐστὶ στάσις λαβεῖν. ἀλλ'
10 ὅμοια θαυμασιῶς πως ἐν τοῖς τοιοῦτοις ὁμοῦ τὰ τρία μεμιχθαι, γένεσις καὶ
φθορὰ καὶ τὸ εἶναι. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο ἐν παντὶ μέρει τῶν τοιοῦτων φαν-
τάζεται, καθ' ὃ καὶ εἶναι δοκεῖ, κατὰ τὸ ἐπιβάλλον αὐτῷ τοῦ ὄντος μέτρον,
ὥσπερ καὶ γίνεσθαι καὶ φθεῖρεσθαι κατὰ τὴν μίξιν ταύτην τῆς γενέσεως
καὶ φθορᾶς. καὶ οὐχὶ κατ' ἐκείνας τὰς διεστηχυίας ἀλλήλων καὶ τῇ φύσει,
15 ὡς ἐναντίας καὶ συνυπάρχειν μὴ δυναμένας, καὶ τῷ χρόνῳ, ὡς τὴν μὲν 50
προτέραν εἶναι, τὴν δὲ ὑστέραν. τὸ δὲ μικτὸν τοῦτό ἐστι τὸ παρὰ τῷ
Πλάτῳ γινόμενον καὶ ἀπολλύμενον, ὅντως δὲ οὐδέποτε ὄν. εἰκὼν γὰρ τοῦ
ὄντως ὄντος ἐστὶ τὸ ἐν αὐτῷ μετὰ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς ἐμφαινόμενον.
τάχα δὲ καὶ ἡ ἐν τοῖς οὖσιν ἡ μικτὴ φύσις αὕτη, καθ' ἣν τὸ γινόμενον
20 αἶμα καὶ φθίρεται, οὐδὲν ἤττον ἄτοπον ἔσται τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους
ἐπηγμένον, εἰ γίνοιτο ἡ γένεσις καὶ ἡ κίνησις κινεῖτο. εἰς γὰρ τὸ ἐναντίον
οὔσης τῆς μεταβολῆς αὐτὸ τὸ γίνεσθαι καὶ φθεῖρεσθαι ἔσται καὶ τὸ κι- 200^v
νεῖσθαι ἡρεμεῖν. ἀλλ' ὅτι μὲν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης συγχωρεῖ καὶ τὴν μετα-
βολὴν κατὰ συμβεβηκὸς μεταβάλλειν αὐτοῦ λέγοντος ἀκουσόμεθα, εἰ δὲ καὶ
25 καθ' αὐτὸ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, ἐπὶ πλέον ζητήσῃω. τὸ δὲ ἐξῆς ἐπι-
χείρημα προσφεύσμερον οἶμαι τῶν προκειμένων δεικτικὸν ὑπάρχον τοιοῦτόν
ἐστίν.

1 φθειρόμενον F 2 οὔτε ἐν τελειότητι. τότε γὰρ οὐκέτι κτλ. M 3 ὅτι τότε, ὅτι
τ in ras. VI litt. A² 3 τὸ γίνεσθαι καὶ φθεῖρεσθαι CFM 4 καὶ (prius)
om. M καὶ καὶ CM διαφέρει C αὐτὴν F τε om.
aF 6 ἡ om. aF 7 ἐστὶ] ἔσται aM 8 καίτοι] καὶ C καὶ ἐπὶ τοῦ
χρόνου aF 9 στάσις C¹ 10 ante πως littera erasa A supra ἐν
rubro scr. καὶ M ὁμοῦ om. aFM 11 μέρη a: om. F 12 αὐτοῦ F
14 τῆς φθορᾶς M διεστώσας a 15 δυναμίας M ὡς τὴν] καὶ τὴν C
16 καὶ τὸ μικτὸν δὲ τοῦτο a τοῦτό ἐστι om. F περὶ F τῷ om. a
17 Πλάτων] cf. Tim. p. 28 A 18 ὄντως corr. ex ὄντος C¹ 19 αὕτη
aFM 20 ἤττον om. F ὑπ' ἀριστοτέλους M 21 ἐπηγμένον F: ἐπηγμένων a
εἰς aFM: εἰ AC 22 καὶ (post γίνεσθαι) om. M φθεῖρεσθαι om. M 22. 23 post
κινεῖσθαι add. καὶ aF, καὶ τὸ M 23 καὶ (post μὲν) om. M ὁ om. a καὶ
(ante τὴν) om. aF 24 καὶ om. aF 26 εἰρημένων F